

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti átlósításon 12 fill.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 788.

Kiadóhivatal 708.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése márczius végén lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldése fenn ne akadjon.

A kirakatnak.

Budapest, április 5.

Vannak a fővárosban boltok, nagyobbbrészt a Kerepesi-ut tájékán, amelyek ragyogó, pazar kirakattal hívalkodnak. Azután, hogy ha bemegy az ember a boltba, kiderül, hogy az egész üzletben alig is van több valami, mint amit a kirakatba tettek. Benn a bolt ütötköpött, szegényes. Minden elfogyott és „a jövő héten érkezik.”

Ezek a kirakatok jutnak az embernek az eszébe, olvasván azt a hirt, hogy a kultuszminisztérium megengedte az első magyar izraelita gimnázium felállítását. Az új felekezeti középiskolának „Pesti izraelita hitközségi alapítványi főgimnázium” lesz a czime. Ez a főgimnázium — hitünk szerint — a „Liberális portékák” fölriratot viselő kirakat számára készült, arra a célra, hogy a felekezeti egyoldalúsággal és antiszemizmussal vádolt kultuskormányzat büszkén hivatkozassék arra, hogy ime! ő

megadta azt, amit az előző kormányok alatt hiába kért, hiába sürgetett a zsidó egyház. Abban a mohóságban és akadálytalan simaságban, melylyel ennek a gimnáziumnak az engedélyezése történt, tápot nyer a gyanu, hogy a mai kultuskormányzat kapva-kapott az alkalmon, hogy egy messzire feltűnő, rikító színű esetben dokumentálja a maga teljes pártatlanságát és toleranciáját. Az eddigi kultuskormányzatok liberalizmusa nyilvánvaló volt akkor is, hogy ha nem adták beleegyezésüket egy zsidó felekezeti alapokra felépített gimnáziumhoz, ezért megengedhették maguknak azt a luxust, hogy a sokfajta középiskolai felekezetiességet ne szaporítsák egy új, szokatlan fajtával. Ez a kultuskormányzat azonban sietve ragadta meg az alkalmat arra, hogy az első zsidó vallású gimnázium fölállítását az ő nevéhez fűződjék. Bizonyára, mert maga is érezte, hogy oka van rá, azért.

Liberális, modern gondolkozással ellene kell mondani mindenfajta felekezeti iskoláztatásnak. A tudásnak semmiféle köze sincs a hitbeli meggyőződéshez; az egyszerű, a fénytörés elmélete, a gömb térfogatának kiszámítása nem lehet különböző, akár katolikus, akár protestáns, akár zsidó tanintézetben oktatják rá a nebulót. Azokat a tár-

gyakat pedig, amelyeket — mint például az irodalmat, vagy a történelmet legfontosabbaknak tartanak az ugynevezett hiterkölcsei oktatás szempontjából — hasonlóképen függetlenül kell tárgyalni a felekezeti kérdésektől, különben meghamisították magát a tudományt. Egyformán hamisítás az, hogy ha valaki az ó-szövegsel, vagy a tridentiszinnal, vagy a heidelbergi káté szempontjából akarja megmagyarázni az emberiség hosszú, huszezer éves történelmi pályafutását. A vallásórakon minden hitfelekezeti papja elvégezheti ebben az irányban is a maga munkáját (nálunk ezen a téren a vallásfelekezetek szabadversenye az irányadó elv s még nem mentünk el addig, mint legutóbb Olaszország, hogy az iskolafalak közül teljesen száműzzük a vallásoktatást.) De a történettanár hazugság nélkül nem hirdetheti, hogy Jerikó falai csakugyan összeomlottak Józua trombitájától; nem tagadhatja le, hogy bizonyos időpontban a pápaság tényleg mételege volt a közerkölcsiségnek és nem sikkeszhatja el a történelem lapjairól sem az eretnekirtó inkvizíciókat, sem azokat az atrocitásokat, melyekkel az agyonhajszolt protestánsok viszont a katolikusokon álltak boszút, ott, ahol többségben voltak s a világi hatalom is az ő kezükben volt. Mindez a sokfajta tény

Az örszem.

Irta: Koronghy Dénes.

(Utánnyomás títos.)

A báróné szalonjában kis csoportokra oszolva beszélgetett a társaság.

— Emlékszik még ön, méltóságos asszonyom, Sturm kapitányra?

— Ki ne emlékezne ő rá — vágott közbe a kövér tanácselnök, — nagyon kedves fiu volt, igazán nagyon kedves fiu.

— Nos és mit tud a kapitányról? — kérdezte a báróné.

De az asszonyosság még nem hagyott szóhoz jutni.

— Volt valami kis szerelmi históriája is, amiről akkoriban sokat beszéltek.

— A szerelmi históriájára én nem emlékszem, — mondta a kis báróné, de a tanácselnök világegyetem sem hagyta volna annyiban a dolgot.

— Erőltess csak meg egy kicsit a memóriádat, édesem, és tudom, emlékezni fogsz rá, hogy megkért egyszer egy lányt. Egyszer, kétszer, tizszer és mindannyiszor kikosarazták. A kapitány, ugy látszik, hogy nagyon elkeseredett a dolgon, mert akkortájt történt, hogy kilépett a hadseregből és azóta egészen eltűnt a láthatárról.

— Igen, igen, most már emlékszem; a Milicza volt, aki aztán a Beliscseyhez ment férjhez.

— Igen ő volt.

A tanácselnök mélyen felsóhajtott és egy kis idő múlva folytatta:

És ha tudnád, hogy milyen fráter az a Beliscsey. Nagyon utálatos, kiállhatatlan ember, Kótségsbe vagyok esve, mikor nagyrit-

kán eljönnek hozzám és egy félórát egy szobában kell töltenem azzal az emberrel.

Hátra ereszkedtem a karosszékre és rezignáltan szívtam a cigarettetemet. Csöppet sem lepott volna meg, ha többet nem jutottam volna szóhoz.

— Az esküvőjük után egy félesztendővel kiköltöztek a városi lakásukból és kimentek valahova a tisztviselőtelepre lakni. Képzelted, hogy milyen kellemes lehet egy menyecskenek ott az isten háta mögött élni le a fiatalságát. Ott igazán csak akkor lehet közlekedni, ha legalább is egy hete nem esett már eső.

A tanácselnök hirtelen valaki más foglalta le és így kénytelen volt abban hagyni, amit még Beliscseyekről akart mondani.

— Valamit akart mondani a kapitányról, — szólhatott végre hozzám a báróné.

— A kapitány most karácsonykor...

— Az eljegyzését tartotta valakivel?

— Nem. Hanem meghalt.

— Meghalt?

— Igen. És pedig éppen karácsony napján. Az utcán halt meg, kopottan, elzülve és özívben. Boszniában meghalni, az mostanában sokkal szebb. Ha a legénylakásom főbe lövi magát valaki, az, bár már egy kicsit megszokott, de még mindig nagyon szép. Képzeld el, méltóságos asszonyom, egy daliás huszártiszt egy átmulatott éjszaka után oda áll a tükör elé, a csákója egy kicsit félre van esapva, az attilája zsinórjából egy elhervadt rózsza lógatja le a fejcsékjét, azután egy revolvercsattanás, a rózsza még pirosabb lesz, és azután semmi több, vége egy tragédiának. Mindenki kezdett odahallgatni.

— A Sturm kapitány története nagyon

különös. Evekkel ezelőtt még kedves alakja volt az előkelő társaságoknak, de aztán hirtelen abban hagyta a társaságba járást; visszavonult. Mondják, hogy valami szerelmi csalódás érte. Én, akit akkoriban nem valami különösen érdekelt az ilyen dolgok, nem nagyon érdeklődtem és így az egész regényt csak nagy vonásaiban ismerem.

Jó ideig, semmit sem hallottam a kapitányról, még csak az utcán sem találkoztam vele véletlenül sem. Hosszu visszavonultsága után a nevét először egy tatai akadályversenyen olvastam. Néha egy-egy dolog egész világosan megmarad az ember emlékezetében. Hetedmagával indult. Mintha tegnap lett volna. Egy nagyon szép sárga kanczát lovagolt. Azt mondták, a saját lova. Még a nevére is emlékszem. Bon office, igen Bon officenek hívták. Mikor megadták a jelt, egy főhadnagy mindjárt messzire kiugratott a sorból és jó nagy távolságban maga mögött hagyta a többieket. Egészen biztosan lehetett látni, hogy mindvégig vezetni fog. A kapitány körülbelül a harmadik lehetett. A második kerítésnél történt, hogy Bon office a hátsó lábaival erősen érintette a deszkát, azután rögtön térdre esett és a kapitány elvezethette az egyensúlyt; hatalmas ivben, a ló feje tetején keresztül, kiropult a nyeregéből.

Futottak a segítségére és a tribünről is sokan odamentünk. Az arca csupa vér volt és a sapkája olyan lapos volt, mint a palacsinta. Bevitték a málházba és a főhadnagy tényleg elsőnek érkezett a cselhez.

Az esti vonattal hazautaztam, de később hallottam, hogy sokáig nyomta az ágyat. Sem a keze, sem a lába nem törött el, azonban valami baja mégis történhetett. A kapitány ettől az időtől fogva állandóan mosolygott.

hőzátartozik a helyes világnézet kiformalásához és minden olyanfajta oktatás, mely egyik vagy másik felekezet érdekeihez és látószögéhez stilizálná a megtörtént eseményeket, ferdités és hazug tudománytalanság. Liberális álláspont szerint az egyház immár befejezte a maga tanító hivatását, befejezte akkor, mihelyt letelt az az idő, amíg az állam nem akarta észrevenni a maga kulturmisszióját s az egyházakra bizta nemcsak az erkölcsi, hanem a tudományos nevelést. Mihelyt azonban az állam törödni kezdett ezekkel a dolgokkal, nem lehet elvitatni tőle, hogy mint legtágabb, leghatalmasabb társadalmi közületnek, főképp és minden más szociális alakulás előtt neki a joga és kizárólagos kötelessége az a gondoskodás, hogy a jövő nemzedékének a nevelése felől intézkedjék.

Az abszolút szabadelvű felfogás tehát minden oktatási ágban az államosítása mellett szól (természetesen úgy, hogy az állam maga felül álljon mindenféle felekezetieskedésen.) Viszont, hogy ha már az állam elnézi azt, hogy az egyes felekezetek iskolákat állítsanak föl, ebből az következik, hogy ne tegyen különbséget felekezet és felekezet között, hanem mindegyiknek egyenlő jogot és teljes szabadságot adjon.

Ebből a szempontból semmiképpen sem eshetik kifogás alá az, hogy most már a zsidók is kapnak főgimnáziumot, sőt éppen ellenkezőleg. Az adott viszonyok között annyira szabadelvű ez az intézkedés, hogy rögtön gyanussá válik s az ember mögötte rajtett czélokot keres. Akkor, amikor a középiskolai oktatás élén Barkóczy áll, a „tétéles torzvalások” ellen támadó Don Quichotte lovag; amikor a kultuszminisztérium ravaszdi fogásokkal nyomja előtérbe a más vallásuak rovására a katolikus tanáro-

kat; amikor szerzetet szerzet, kongregációt kongregáció ellen telepítenek az országba s a képviselőházban suttyomban csempeszik a népiskolai törvénybe az „apácza paragrafus”-t; amikor a néppárt minden klerikális izü segítőcsapataival egyetemben leglelkesebb védője a kultuszkormányzatnak, a kultuszkormányzat pedig viszont a párbér megváltásával és a kongrua rendezésével újabb állami dotációkat ad a katolikus egyháznak, lehetetlen leküzdeni azt az impressziót, hogy ez a zsidó főgimnázium reprezentatív intézménynek készült. Az elmúlt gyermeknapok alatt ötkoronás plaketteket árult a liga, melyeken ez a felírás állott: „Kérem, ne bántsák, ez már adott!” A kultuszkormányzat alighanem ilyen óvó plakettek szánja ezt az engedélyt, mely alkalmas lesz arra, hogy folytonosan hivatkozzék rá, ha a szabadelvűség nevében pumpolni akarják s ugyanakkor háborítlanul folytassa a kongregációk és szerzetrendek betelepítését.

Budapest, április 5.

A politika világából. A nagyhét innepi esőndjét nem fogja megzavarni a politika lármája. Ezen a héten nem fog történni semmi a válság elintézésére s ha *Wekerle* Sándor miniszterelnök a napokban Bécsbe utazik is, hogy a királynak még a húsvéti ünnepek előtt jelentést tegyen a folyó ügyekről, ennek az audienciának a válság szempontjából nem lesz jelentősége. A banktárgyalások, amelyek eredményétől a jövő alakulás tulajdonképpen függ, a jövő hét közepén kezdődnek. *Wekerle* Sándor miniszterelnök, *Kossuth* Ferencz és gróf *Apponyi* Albert miniszterek — amint már vasárnapi számunkban megírtuk — a jövő hét szerdáján, e hónap tizennegyedikén, utaznak Bécsbe, ahol a tárgyalások előre láthatólag három napig fognak tartani. A kormány tagjai vasárnap, e hó tizenhétedikén jönnek vissza Budapestre, ahova két nap múlva megérkezik a király is. Április huszadika és huszonhatodika közötti időben itt, Buda-

volt dolgom. Kevesen voltak az utcán és kiint a dohánygyár táján meg éppen alig találkoztam valakivel. Egyszerre csak egy alakot látok magam felé közeledni. Egy hitvány, kopott, kis tavaszi kabát volt rajta, a fején egy nagyszélű, benyomott, puha kalap, amelyenket kétesexistenciájú művésznövendék szoktak hordani. A karimája egész a szeméig lehuzva.

Mikor mellém ért, hangosan elkiáltotta magát:

— Szervusz, öregem. No, csak hogy végre megint látok valakit a régi gyerekek közül. Sturm kapitány volt.

Mondhatom, hogy elég szánalmas állapotban volt szegény.

— Ha nem nagyon sietsz, — mondotta — elmegyek veled egy darabon. Igazán régen nem láttalak, de az is igaz, hogy én mostanában nem igen járok emberek közé.

Mentünk együtt. Elővettem a cigarettatárczámot és megkínáltam. Láthatólag gyönyörűséggel sodorgatta a vékony egyiptomit és nagy szippantásokkal szívta le a tüdejére.

Kicsit kényelmetlenül éreztem magam, fogalmam sem volt, hogy hogy kezdjem a beszélgetést. Nem tudtam, hogy tulajdonképpen mit szabad és mit nem szabad kérdeznem a kapitánytól.

Ő kezdte meg.

Rövid, szakadozott mondatokban beszélt eleinte, a beszédjében volt valami a mámoros ember logikátlan logikájából és a hangjában valami kis szomorúság.

— Ott hagytam az egész kompániát, azt a nyomorult koldusbandát és most úgy érzem magam, mint aki valami nehéz rabságból került ki. Azokban a fényes rongyokban nem ember az ember.

posten, fog tehát a válság elintézését nyerni. Érdekes, hogy a néppárt egy új könyvomatost laptudósítóban, amely klerikális érdekeknek áll szolgálatában, kijelenti, hogy az a hír, mintha a néppárt a bankkérdéssel kapcsolatban a politikai helyzettel szemben állást foglalt volna, nem felel meg a valóságnak. A néppárt — mondja a kommuniké — nyugodtan bevárja a kartelbank körül folytatott tárgyalások eredményét és a kormány előterjesztését; állásfoglalásnak szüksége addig nem merül fel. A néppárt tehát vár, hogy aztán ahhoz csatlakozzék, aki győz.

Gróf Zichy Aladár Bécsben. Gróf Zichy Aladár király személye körüli miniszter ma délután két órakor Bécsbe utazott. A minisztert a tárczája körébe tartozó folyó ügyek intézése szolgáltatta Bécsbe, ahonnan szerdán visszaérkezik a fővárosba.

A szerb kereskedelmi szerződés. Belgrádból jelentik, hogy a szerb kormány a bécsi külügyi hivattal azt az óhaját közölte, hogy a szerb kereskedelmi szerződés tárgyalására kiküldött bizottság Belgrádban ülésezzen és ha megérkezik a bécsi válasz, akkor a szerb kormány bizottsági tagjait meg fogja nevezni.

Függetlenségi pártszervezkedés. Szolnok-doboka vármegye függetlenségi érzelmi polgársága vasárnap Szamosújváron nagygyűlést tartott, amelyen megalakította a megyei függetlenségi pártszervezetet. A nagygyűlésen az országos függetlenségi és 48-as párt részéről *Gáspár* János és *Markos* Gyula orsz. képviselők és *Jakab* Sándor párttitkár voltak jelen. A nagygyűlést dr. *Gogomann* Antal nyitotta meg és ajánlatára gróf *Lázár* Vinczót választották meg a megyei függetlenségi párt elnökének. Gróf *Lázár* Vincze halála szavakban mondott köszönetet a választópolgárság bizalmáért. A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után *Gáspár* János és *Markos* Gyula orsz. képviselők tolmácsolták a választó polgárságnak *Kossuth* Ferencz és az országos párt üdvözlését. Végül *Jakab* Sándor párttitkár mondott nagyhatású beszédet. Elnök lett egyhangulag gróf *Lázár* Vincze, ügyvezető elnök dr. *Gogomann* Antal, a déli függetlenségi párt elnöke. Titkár *Szóts* Mihály, jegyzők *Tükör* Vilmos, *Geöcze* Aladár, *Novák* Ferencz és *Keller* Sándor. Választották még egy végrehajtó bizottságot is. Az új tisztikart *Tüses* Jenő bankigazgató, a szamosújvári függetlenségi párt elnöke üdvözölte. A nagygyűléstől *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszterhez üdvözlő táviratot küldtek.

— Igen, hallottam, hogy otthagytad katonáikat. — szoltam, hogy egyáltalában szólnak valamit.

— Otthagytam őket. És, ha még egyszer előttem állna a kérdés, egész könnyű szívvel megint csak így tennék. Nincs semmim, nincsen egy krajezárom, olyan vagyok, mint a koldus, de — ember vagyok.

Lehorgasztotta a fejét és sokáig nézett maga elé.

— Mikor az után a malőrös esés után végleg meggyógyultam és visszakerültem közéjük, az ezredestől lefelé mindenki olyan hosszú pofával fogadott, hogy szinte kellemetlenül éreztem magam. Előbb csak óvatosan, később mind szemérmelenebbül kezdtek rajtam sajnálkozni. Egyszer egy kilovaglás után az ezredes magához hivatott, azt mondta, csak egy kis barátságos beszélgetésre.

Leültetett a szobájában és beszélt minderről, lovakról, emberekről, asszonyokról és undorítóan barátságos volt. A fejembe dugott egy szivart és én ültem csöndesen, némán és fogalmam sem volt, hogy mit akarhat ez az ember tőlem, csak éreztem, hogy a szivar nagyon rossz volt. Igazán ritka, komisz szivar volt.

— Nos és mit akart az ezredes?

— Hát, édes fiam, ott kezdte, hogy nem vagyok többé alkalmas a szolgálatra. Tőle lehetetleg igazán nagyon szépen adta be. Hogy egészségem megrendült, hogy nagyobb strapációk könnyen megárthatnak, hogy napon egyáltalában nem szabad sokáig tartózkodnom, hogy pihenésre van szükségem, hogy a katonai élet fárasztó, hogy az élet szomorú, hogy neki mindig nagyon fáj, ha egy kedves bajtárstól el kell búcsuznia, hogy bajtársak vagyunk mindannyian, hogy az ezredes tu-

Akár volt rá oka, akár nem, mindig mosolygott.

Mikor felépült, hosszabb szabadságot kért és megadták neki. Megint sokáig nem láttuk.

Egy este a Váci-utcában sétáltam egy pár fiúval. Emlékszem, hogy egy választékos eleganciával öltözködött ur nagyon barátságosan köszöntött bennünket.

— Szervusztok, fiúk!

Ismerős volt, de hirtelen nem jutott eszembe, ki lehet ez az ur.

— Láttátok Sturm kapitányt, civíliben? — kérdezte egyikünk. — Tavaly valami versenyen a fejetejére esett és egy kicsikét meghülyült. Sokáig szabadságon volt, próbáltak vele mindenfélét. De sohasem lesz belőle ember. Még nincs egy hónapja, hogy kvittált.

— Tehát, úgy látszik, — fordultam a tanácselnökökhöz, — a kapitány szerelme és a kvittálása között nincsen olyan szoros összefüggés, mint ahogy arról nagyságos aszszony értesült.

Hallottam különben, hogy azután ivásra adta a fejét. Olyan dorbézolásokra vetemedt, mint egy vidéki jogászyerek, aki most került fel Pestre. A pénzből nem mindig futotta, elitta hát a gyűrűit, meg az arany óráját is. Eppen mint egy vidéki jogászyerek.

Mikor már az utolsó lovának az ára is elfogyott, eladta a butorait, mert hiszen vagyona nem volt a kapitánynak és mikor már csak éppen egy kanapé maradt a berendezésből, egy szép napon ő is követte a butorait és távozott. Nem is ment vissza többet a lakására és azóta senki sem tudja, hogy hol ta-nyázik.

Tavaly ősszel egy este, nagyon kellemetlen, lucskos este volt, nekem az Üllői-uta-

Politikai hangulatok.

Amabilis konfuzió, vagy miképpen jellemezzük komolyabban a vitatkozást, amelyik a különböző pártbeli törekvések körül megindult a politikai életet érdekessé teszi. Támadások erős zaja hallatszik. Olyan támadásoké, amelyekhez hasonlókat abban az időben is ritkábban szerveztek, amikor a magyar parlament pártjai halálos ellenségek gyanánt állottak egymással szemben, de amikor a közéletben még érvényes volt a fórumra nézve is az a szabály, hogy egymás becsületét közönséges anyagi és egyéni haszonlesés miatt ne tiporják a sárba. Hazaárulók. Aljasok. Hitványok. Konezlesők. Ezek a titulusok már hétköznapon is mindig megtalálhatók. Nem nyíltan egymás ellen harszolók tisztelik meg felebarátaikat ezekkel az állapotjelzőkkel. Sőt ellenkezőleg. A mi ugynevezett parlamenti ellenzék van, az mindnyájuk között a legildomosabb és legesendesebb. Hanem a koalícióban éppen a fegyvertársak használják a fegyvereket. A fegyvertársak, akik a nemzeti ezélok megvalósítására szövetkeztek volt az ország lelkesedő és lelkesítő tápsai között. Ők most naponként fokozódó buzgalommal egymás becsületének a megromlását, egymás hitelének a megsemmisítését, a velük tartók bizalmának a tönkretételét tűzik ki feladatuk és e feladat elvégzésére sokkal nagyobb akaraterővel és ambícióval munkálkodnak, mint ahogy eddig bármely közhasznú ezélet képesek voltak. Hisz csak egy tízedrésznyi ennyi igyekezettel már rég elvégezhetők volna az összes koalícionális feladatokat és már a nemzet döntése elé terjeszthetők volna azok az ügyek, amelyek e feladatok körén kívül esnek.

De méltóztassanak gondolkozni felőle: vajjon ez a lárna nem keltheti-e fel a gyanút, hogy tulajdonképpen az egyenlenség éppen abból származik, mert az urak félnek a nemzet elé menni. Sajnálják ott hagyni a

meleg helyet, amelyhez a nemzeti lelkesedés közepette igen sokan érdemtelenül jutottak. Nekik katasztrófa lett volna, ha a plánomot akképen hajtják végre, aminő módon a legelső megállapodásokban ezt vezérek vállalták. A tábor követi a vezéreket. Frázisnak jó, a valóságban azonban másként fest. A „tábor“ mindig megtétt mindent arra nézve, hogy a vállalkozás két esztendő meghatározott ideje kitolassék. Mesterséges akadályokat gördítettek egyszerű és világos kérdések elé csak hogy minél több idő pocékolódjék el és minél kevesebb maradjon a lényeges dolgokra. A világnak port hintettek a szemébe, hogy ne vegye észre, miképpen nekik legfontosabb a mandátum érvényességének a meghosszabbítása és a hatalomhoz fartozás javainak az élvezése. A vezérek kénytelenek voltak engedni, de a vállalt feladatok miatt is okosabbnak látszott az engedékenység, mert a végén az időpocékoló műbonyodalmak után, mindig hozzájárultak a lármázók is a kormány terveinek a megvalósításához. Ezek a tervek pedig fontosabbak voltak, semhogy a mandátum meghosszabbításba érettek bele nem kellett volna egyezni. Ekképpen aztán az idő természetesen eltelt, és a kalendárium miatt új kérdések merültek fel. Hisz ha a koalíció a kétévi terminust megtartja, nem jelentkezik vala a bankkérdés sem. A bankkérdés maradhatott volna az új parlamenti részére. A kétévi terminusig szorgalmasabban kellett volna munkálkodni s akkor nem nőttek volna meg ama bizonyos szarvak, amelyeknek a letördelése most annyi gondot ad, de amelyek már annyira megerősödtek, hogy igen súlyos döféseket tudnak velük cselekedni. Így érkezünk odáig, hogy ezen a héten megint jubiláris időponthoz jutunk; most három esztendeje kapta a kormány az ügyek intézésére a megbízatást. És betelik a dátummal az ellenségek gyanúsítása, hogy ezt az időpontot okvetlen meg kellett várni, mert a miniszteri állások után a nyugdíj csak ettől kezdve számítható.

hanem ők, akik olyan csúful félreismertek engem. Most mondom neked valamit, barátom. Hanem csak neked mondom el. Benned megbízhatom... Barátom, nekem van egy találmányom. Egy egyszerű találmányom. Mint a nagy találmányok általában, úgy alapjában véve ez is nagyon egyszerű. — Én feltaláltam a meleget, elektromosság és tűz nélkül.

— És mit szoltál hozzá?
— Meg voltam hatva.
— És természetesen beadtad a nyugdíjazási kérvényedet.
— Persze, hogy beadtam.

És bizony isten nem bántam meg. Rájöttem, barátom, hogy egészen más dolgokért érdemes élni, mint én azt azelőtt gondoltam. Az ezredes azt mondta, hogy meghülyültem. Nem mondta ugyan, de tudom, hogy az gondolta. És azt gondolta a tisztikar is. Mert a tisztikar mindig azt gondolja, amit az ezredes gondol. És én rájöttem, hogy marhák voltak, barátom, marhák. Mióta leröpültem arról a dögről, én egészen más ember vagyok. Új perspektívák nyíltak meg előttem és különös, érdekes dolgokat veszek észre, amelyek azelőtt teljesen kikerültek a figyelmemet. Úgy fejezhetném ki magam talán legjobban, hogy látni tudok azóta. Azelőtt csak — néztem.

Új perspektívák nyíltak meg előttem és kezdlek rájönni olyan kézenfekvő igazságokra, amelyek tulajdonképpen roppant egyszerűek, csak éppen a szemlélésnek egy különös fajtája szükséges hozzájuk. Olyan dolgok lettek előttem világosak, amelyeket gyakorlatilag alkalmazva vagyont lehetne szerezni. Sokszor, mikor magamban ülök és egy pohár bor mellett elgondolkozom, egyszerű eszmém vannak, zseniális eszmém, csak pénz kellene hozzájuk. Ha pénzem lenne, meg tudnám mutatni, hogy nem én vagyok a hülye,

met, amely minden nap, ha nagyon kis lépésekkel is, de közelebb jön hozzánk. Hiszen ezek az emberek nem gondolnak arra, hogy idők folytán kell, hogy elfogyjon minden szénkészlet a földön és nem gondolnak arra, hogy mi lesz majd azután. Hát egyszerűen megfagyna az egész emberiség.

Vannak, akik arra gondolnak, hogy majd a nap melegét valami módon sikerül elraktározni és így lehet majd a tűz hiányát pótolni. Hát ez csak bujkálás a megoldás elől. Kényelmes bizakodás egy majd a jövőben megvalósítandó abszurdumban és csak kitérés a régen felvetett kérdéstől.

Az én találmányomnak óriási jövője van. Én az emberiség jövője vagyok. Most még nincs pénzem, most még nem tudok dolgozni, de az egész csak idő kérdése. Az eszme megvan és az eszme a fő. A többi, az csak kísérletezés, idő és pénz kérdése.

A kapitány most elkezdett mosolyogni bambán, belebámulva a cigarettje füstjébe és minden átmenet nélkül másról kezdett beszélni.

Tavaly szerelmes voltam egy lányba. Hallottál róla? — kérdezte halkán. — Tavaly szerelmes voltam, két évvel ezelőtt is, hárommal is. Ugyanabba a lányba. Tavaly még nem voltam ilyen rongyos, tavaly, azt mondják, még nagyon fess fiu voltam.

Lopva végig néztem a kapitányon. Bizony most éppen ellenkezője volt a fess fiunak. Az a rettenetes puha kalap, az a kinőtt tavaszi kabát, igazán nem voltak csöppet sem elegánsak. És ekkor valamit észrevettem rajta, amit eddig még nem volt alkalmam megfigyelni. Az egyik kezében bot volt, azzal a földet szurkálta. A másik karján, kampójánál fogva belekaszta — egy

A miniszterek! Hogy miért tűrik a miniszterek ezt a sok hercehurcát? Minden más körülmények közt minden kormány rég feloszlatta volna a Házat és igyekezett volna megbízható többséget szerezni. A mostani tűr és egyre tűr. Tűri a hátmögi támadásokat, épp úgy, mint az alattomosok hízései. Az összeesküvéseket épp úgy, mint a bizalmi nyilatkozatokat. Sőt talán olykor azt is hiszi, hogy a különböző lármázó csoportok bármennyire törjenek is egymás életére, őket magukat, a minisztereket állandó és változatlan nagyrabecsülésben és tiszteletben részesítik. Körülbelül úgy vannak vele, mint az annektotabeli hitközségi elnök az ő városabeli hitsorsosaival. Bemegy egyszer Ny... re egy kéregető és azt kérdi a szembejövőtől:

— Legyen szives megmondani, hol lakik a hitközségi elnök?

— A hitközségi elnök? — feleli a megszólított. — Az a gazember, a piactól számítva a negyedik utcában lakik.

A koldus tovább halad a piactól, de ott nem tud eligazodni, hát megszólít egy másik embert:

— A hitközségi elnököt keresem, azt mondták, hogy erre felé lakik a harmadik utcában.

— Maga a hitközségi elnököt keresi? Azt a csalót, akit mindnyájan utálunk? Aki elpusztította a saját édesanyját, aki megnyuzta a tulajdon testvérét, pfuj! Az a piszok fráter csakugyan ott lakik innen számítva a harmadik utcában jobbra.

— Tehát jobbra?

— Igen.

A kéregető most már könnyebben tájékozódott s megtalálta a harmadik utcát. Azonban még a házát is meg kellett keresni, tehát odament egy embercsoporthoz:

— A hitközségi elnök házát keresem.

— Oh, hogy a tűz égesse el! — felel az egyik.

— Mit akar attól a tolvajtól? — folytatja a másik.

— Azt a bitangot, azt az akasztófára-valót keresi? — toldja a harmadik.

— Látja, amott azt a zöld zsalugáteres, nagy házat az utca végén, ott lakik az a polkba való hitközségi elnök.

Egészen reménytelenül ment tehát a koldus és benyitott a házba.

Képzeltetni a csodálkozását, amikor ott egy kellemes, öreg ur igen szívélyesen fogadta, étellel, itallal megvendégelte és jó csomó pénzt ajándékozott neki.

A koldus meghatottan köszönte.

— Nem is mertem remélni, — szolt buszúskor, — hogy ilyen nagylelkűségre akadok.

— Én csak kötelességemet teljesítem, — felelt az öreg ur. — Azt teszem, amivel válásomnak tartozom. Látja, én csináltattam meg itt a templomot, én fizetem a papot és a kántort, én hozattam egy új tanítót és mindennap két szegény embert látok el élelemmel...

Az idegen csodálkozva kérdezte:

— És mindezt csak a vallásért teszi.

— Az igazat megvallva — szolt az öreg ur — egyebért is teszem. Azért teszem, mert jól esik nekem az a tudat, hogy a városban mindenki úgy beszél rólam, mint a város jóltevőjéről és hogy minden ember úgy becsül és tisztel, mint az istent.

*

A kijózanodás! Ezzei a címmel jelölik meg a mostani szerbiai eseményeket, referálván róla, hogy a szerb nép mennyire megbánta, hogy az izgatokat követte és mennyire csalódott. Az ember azt hinné, hogy ehhez nekünk csak külpolitikai és legfeljebb gazdasági szempontból van közünk, és hogy az eseményekből más tanulságot nem is vonhatunk le. Egy olvasóm azonban szíves volt a ma esti tudósításokból néhány passzust kiejegyezve, hozzám juttatni azzal a kommentárral, hogy a mi belső politikai életünk egyes jelenségeivel is össze lehet hasonlítani.

ernyő lógott. Ugy látszott, hogy a kapitány minden időre el akart készülni. Vagy az is lehet, hogy nem volt alkalmas helye, ahol a felszerelését hagyhatta volna. Éreztem, hogy elmosolyodom.

— Ne neves ki öregem, tavaly még tény fess fiu voltam. Ha kérdezték volna, hol varratom a ruháimat, bátran mondhatam volna, hogy az én szabóm Londonban lakik. No igen, szerelmes voltam egy lányba. És nem kellettem neki. Érdekes, hogy egyáltalán nem kellettem neki. Különben be is bizonyította.

— Férjhez ment?

A kapitány már megint mosolygott. Szórakozottságomban megkérdeztem, hogy miért mosolyog.

— O semmi különösön. Semmi különösön.

— No és kihez ment férjhez. Mert azt nem akarom megkérdezni, ki volt az illető hölgy.

— Kérlek egy nagyon szimpla fráterhez. Egy semmihez. Egy szürke emberhez. De pénze, az igaz, volt.

A lányok, általában azt tapasztalom, hogy legtöbbször nagyon jelentéktelen emberekhez mennek férjhez. Könnyen meglehet, hogy azért, mert a legtöbb ember nagyon jelentéktelen. — Nem gondolod, hogy igazam van?

A kapitány nagyon jóízűen nevetett.

— Nem kellettem neki és így egészen magamra maradtam. Kerülöm az embereket és nem akarok senkivel sem érintkezni, mert rájöttem, hogy nem érdemes. A társas élet, a társaságba járás megeszi az embert. Csak követel tőle, csak az idejét, az eszét, az egész lényét kívánja meg tőle, de mindezt cserébe semmit sem ad. Az embernek mégis társaságra van szüksége. Elég társaság neki egy

Azt mondja:

— Hangok emelkednek azok ellen, akik Szerbiát a kalandor és néprontó politikába belesodorták és minden igyekezetet a gazdasági fellendülés biztosítására irányul.

Majd tovább:

— Miután az állami pénztár a fegyverkezés következtében egészen kimerült, a kormány a külföldön háromszáz millió frank kölcsönt fog felvenni, amiért bizonyos adókat fog lekötöni.

Egyik aláhuzott mondat így hangzik:

— György herceg a jövő héten elutazik külföldre és pedig Oroszországba, hol mint tiszt a hadseregbe fog lépni.

A másik:

— Sándor herceg trónörökös kiképzés végett Berlinbe fog menni.

Ha ezeket a passzusokat összevetjük, különböző kérdések merülnek fel.

Esetleg azt lehet gondolni, hogy a jóakaratu figyelmeztetőnek eszébe jutott, mennyire helyesebb lenne, ha a jelszavakkal való dobálózást és izgatást nálunk is abbahagynák és inkább a belső nyugalmat meg lehetne szerezni. Tenni kellene ezt akkor is, amikor a jelszavak gazdasági kérdésekhez is kapcsolódnak. Bizonyára több haszna lenne az országnak abból, ha az igazi gazdasági szempontokat tartanák szem előtt, nem pedig a pártok csoportjaiban egyesek versengését és az ország érdekei szerint igazodnának s nem a lármázók ötleteit honorálnák.

A másik pont az, hogy a fegyverkezés költségei következtében az állampénztár kimerült, s most az adók lekötésével kölcsönöket kell felvenni. Minálunk a fegyverkezés költségei alatt nemcsak a legutóbbit értik, hanem inkább az új berendezésekkel járó folytonos nagy kiadásokat. Kétségtelen, hogy az állampénztár erős támadásoknak volt kitéve és a háztartás javainak hasznából sokat

valaki is. Valaki, aki megérti, akivel közöskéi vannak.

És szerelmes voltam abba a lányba. És feleségül kértem. Nem kellettem, hát most magam vagyok. És egy rongyos naplopó vagyok.

A kapitány egészen elszomorodott. A fejét a vállai közé kapta, a kezét a zsebébe mélyesztette, alighanem fázott. Igazán szánalmas alak volt így.

— Ugy-e, én most feltartalak téged? — kérdezte. — Valahol bizonyosan dolgoz val?

— Nincs nekem öregem. Félnyolcra ígérkeztem valahová, ahol vacsorára vagyok meghíva. Még csak hét óra van. Ha akarod, mehetünk még együtt egy darabon. Kísérj el odáig, — mondtam.

Rosszul esett, hogy többször végignézett rajtam. Mintha összehasonlításokat tett volna köztem és az ő kopottsága között és bizonyosan azt gondolhatta, hogy ez most szégyenkezik, hogy ilyen kopott alakkal láthatja valaki.

— Vacsorára vagy híva, — ismételte. — Bizony régen volt, hogy én is vacsorára voltam híva valahová. Mostanában mindig egyedül vacsorázom. Valami ronda helyen, ahova azelőtt semmiért be nem mentem volna. De hiszen utóvégre jó az az olyan legénynek, mint én vagyok. Eleinte gondoltam, hogy inkább nem eszem, semhogy ilyen lebutokba bemenjek. De aztán, hogy mégis rájuk fanyarodtam, egészen beletörődtem a dologba. Jár' am egyszer igaz a Hungáriába is vacsorázni. De hidd el, — a Hungáriában sem különbek az emberek, — mint a Mari néni kifőzésében. Csak az ingük tisztább, meg gallért hordanak. Egyébként éppen olyan hitványak, kevés kivétellel ott is, mint itt.

kellett a felcsigázott igények kielégítésére fordítani s a kölcsönökkel való segítés keresése éppen nem új dolog. A közhasznú létesítések minden területén ahhoz a megoldási módhoz kellett és kell folyamodni, hogy kölcsönökkel gondoskodjanak a beruházásokról, mert máskülönben, amíg fényes állásokban dúslakodnak kiváló gentlemanok és jólétben élnek igen tehetségtelen és haszontalan emberek, azalatt az ország közvezetési intézményei pusztulnak és felmondanak a szolgálatot. Tehát kölcsönöket kell felvenni, épp úgy, mint amiképpen a főváros is csak kölcsönökkel fedezheti a legszükségesebb kiadásokat is, amelyek az adófizetésért viszontszolgálatot jelentenek. Persze, kamatot kell fizetni a kölcsönökért. És a kamat honnan kerül elő? Az adókból. Az adóval tehát erősebben sajnargatják a közönséget. Következésképpen a publikum itt is ki van téve a méltatlan megnyomortásnak amiatt, mert a közjóvelmek beosztása nem a közszükségletek szerint történt. Kérdés, hogy mikor heverjük ki végre a fegyverkezés költségeit. De az bizonyos, hogy az ország lakossága kétszer is meggondolja ezután, mielőtt aféle fegyverkezésre biztató kórus gyanánt szerepeket vállalna. Már is gondolkoznak egy régi mondás megfelelő alkalmazásán és keresgélnek hogy kiknek kell odavágni:

— Önök gazdagodnak, az ország pedig szegényedik.

Mikor aztán a végső idézethez jutunk, hogy György herceg Oroszországba megy, Sándor trónörökös pedig Berlinbe, akkor ide más konkluzió nem illik, hogy mindenki oda menjen, ahová a helyzet alakulása szerint tartozik.

Aki például a maga kis városában vezető egyéniség lehet, az vonuljon el oda, és ne akarja az egész országot vezetni. Akinek pedig még tanulni kell, az menjen tanulni mielőtt másokat akarna tanítani.

*

Aztán megkérdeztem, hogy mit csinált, mikor kikosarozták.

— Hát semmit. Éppenséggel semmit. De eltökéltem magamban, hogy az az asszony még az enyém lesz. Persze majd csak ha a találmányomat értékesíthetem.

Akkor majd egyszerűen elviszem az urától... Én leszek az erősebb... Az asszony pedig eljön velem. Mert az asszony mindig azzal megy, aki az erősebb. Vagy, aki erősebbnek látszik.

Egy kis szünetet tartott, aztán így szolt:

— Ő az igazi asszony. Az ideális asszony. Akiért érdemes meghalni és akiért érdemes élni...

— És most, hogy alakult köztetek a viszony? — kérdeztem.

— Hát úgy, hogy tudom, mikor vannak itthon, mikor utaznak el, mikor jönnek haza, azt is tudom, hogy mikor mennek el hangversenybe, társaságba, színházba, lóversenyre, de találkozni sohasem szoktam vele.

Hogy honnan szerzi az értesüléseit, azt nem akartam megkérdezni, mert nem tudtam, nem hozná-e zavarba a kíváncsiságom.

Aztán, hogy közelebb értünk a város széléhez, az utcák kezdtek egyre világosabbak lenni és mi mindig kevesebbet beszélünk egymással. Alighanem, mert vannak dolgok, amikről csak félhomályban lehet beszélni. Amelyek nem türik a világosságot. Világoson nevetségessé lennének.

A kapitány csak jött mellettem és az emberek meg-megfordultak utánunk, mert a karján ott lógott az ernyő, a másik kezében pedig a botot szorongatta.

Végre odaértünk, ahova nekem mennem kellett.

— Hát a viszontlátásra, öregem.

Egy választás tanulságai! Bizonyára ezzel a címmel fognak referálni élményeikről és tapasztalataikról azok az urak, akik a bazini kerületben ma tartott képviselőválasztás tanúi voltak. Egyet azonban már ma is konstataáltak, tudniillik azt, hogy a nemzetiségi jelölt érdekében nagymérvű vesztegetések folytak.

És éppen ezzel egyidejűleg kapóra jön egy ismertetés, amelyik a nemzetiségi politika üzleteiről közöl leleplezéseket. Veridicus álnév alatt angol nyelven megjelent egy munka, s ez kimutatja, hogy a nemzetiségi politika — üzlet.

Azt mondja, hogy a nemzetiségi kérdést olyan bankigazgatók és egyéb bankemberek irányítják, akiknek üzleti és létevédeke, hogy elválasszák az oláh, tót és szerb lakosságot a magyarságtól. Képviselővé is azért választják meg magukat, hogy bankjuk súlyt és tekintélyt szerezzen a nép szemében. Felülteik, fellovalják a magyarok kiszínezett atrocitásait és jó külföldi összeköttetéseket teremtenek bankjaiknak.

Budapest, április 5.

A bazini választás. Az Ivánka Milán mandátumának megsemmisítése következtében megüresedett bazini választókerületben ma folyt le a képviselőválasztás. Két jelölt állt egymással szemközt: *Ochaba* Ágost ügyvéd, a néppárt jelöltje és *Ivánka* Milán, aki ismét fellépett tót nemzetiségi programmal. A nemzetiségi már napok óta mindent elkövetnek, hogy Ivánkát megint mandátumhoz juttathassák. A közönséget pánszláv izgatók járták sorra és bujtogatták a békés/tót lakosságot. Megmozdultak Ivánka érdekében a nemzetiségi pénzintézetek is, melyeknek tisztviselői a legnagyobb terrorizálást folytatták azok ellen, kik pénzintézeteknél érdekelve vannak. Az utóbbi napokban mintegy betetőzésül cseh agitátorok lepték el a közönséget s izgatták a magyarság ellen. A közigazgatási hatóságok mindent elkövettek a nemzetiségi izgatásainak megállítására. A cseh agitátorok ellen már eddig is több elfogatási parancsot adtak ki. *Weselszky* Gáspár községi pénztárnoknál

— A viszontlátásra.

Már éppen befordultam a kapun, mikor a kapitány még egyszer utánam szólt:

A találmányomról ne beszélj senkinek se kerlek.

Valaki zongorázott, nagyon ütötte szegény szerszámot, alig lehetett tőle egymás hangját hallani.

— És mi történt azután a kapitánnyal? — kérdezte a báróné.

— Most nem régen, talán novemberben lehetett, a tisztviselőtelepen jártam egy kőnél és ott láttam őt utóljára.

Egy barátomnál voltam künt és odafelé mentem az egyik hosszú, rosszul világított utcájában láttam, hogy egy ember jár föl és alá, kimért egyenletes lépésekkel, mint ahogy a kaszárnyákban az őrt álló bakák szoktak, hangosan összeütve bokájukat, mielőtt megfordulnának.

Csak egy pár percet akartam a barátomnál tölteni, de bizony jó sokáig elbeszélgettünk. Odakünt hideg volt, a szoba jól volt fűtve, elég jó cigarettája is volt a barátomnak, teát is forralt, hát alaposan elüldögéltem.

Visszafelé ugyanazon az utcán mentem végig, mint amerre jöttem. Ugyanazon a helyen, ahol az imént, még mindig ott járt az a valaki. Feszés, kimért lépésekkel lépegetett és a kezében egy botot tartott, a vállához szorítva, mint hogyha kihuzott kard lett volna. De nem volt egyedül, mint az előbb. Egészen megnépesedett körülötte az utca. Hangos nevetés hangzott mindenfelől, mintha a környék összes gyerekei odacsődültek volna.

— A bolond bácsi! A bolond bácsi! — kiabálták kórusban. — Mért nem megy haza, bolond bácsi, iszen hideg van, bolond bácsi!

Récse a csendőrség lefoglalta az Ivánka-párttól kapott pénzt és a házmotózás alkalmával megtalálták annak jegyzékét, hogy ki mennyi pénzt vett fel; minden tételnél az elismervényt az illető választó sajátkezűleg írta alá. *Gócnód* községben *Trnesik* nevű választónál szintén 300 korona vesztegetési pénzt találtak és számos aláírt nyugtát a választók által felvett összegekről. A pénzeket maga *Ivánka* Milán osztogatta szét, ki feleségével együtt házról-házra járt minden községet. A nemzetiségi agitátoroknak több helyen sikerült annyira felizgatni a népet, hogy a községekben megtámadták az Ochaba-párti jegyzőket. A szavazók felvonulása ma reggel mindkét részről rendben ment végbe. Választási elnök *Mondok* Antal ügyvéd, helyettese dr. *Duschek* Győző közjegyző-helyettes volt. A néppárt részéről a jelölt támogatására megérkeztek *Ernst* Sándor, *Szencsényi* György, *Kovács* Pál, *Csitary* Lajos és *Brestyenszky* Ernő orsz. képviselők, a nemzetiségi részéről pedig jelen voltak *Szkicsák* Ferenc, *Blahó* Pál orsz. képviselők. A választás 9 órakor kezdődött, izgalmas jelenetek közepett. Grinád községben tegnap este harmincz parasztleány véres verekedést kezdett. A Palhoлец-majornál Budavary vistuki plébánost követ dobálták meg. Terling községben a néppárti zászlókat letépték. A szavazatokat két küldöttség előtt adták le. Dél előtt 11 órakor *Ochabára* 105, *Ivánkára* 110 szavazat esett. Délután 2 órakor *Ochabának* 512, *Ivánkának* 340 szavazat volt.

Öt órakor a szavazatok így álltak: *Ochaba* 854, *Ivánka* 568. A zárórást az első küldöttségnél 6 órára, a második küldöttségnél fél 8 órára tűzték ki. A választás eredményét 8 órakor hirdették ki. *Ochaba* 969 szavazatot nyert, *Ivánka* pedig 636-ot. Anéppárt jelöltje tehát háromszázharminczhárom szavazattöbbséggel győzött. A választás kiemetele a magyarság körében nagy örömet keltett.

Miklós Gyula huszezer koronája. A „Pester Lloyd“ vasárnapi számában *Eötvös* Károlynak egy beszélgetését közli *Miklós* Gyula 20,000 koronás ügyéről. Erre nézve félhivatalosan jelentik:

Eötvös Károly ismételt kérésére *Kossuth* Ferenc valóban fogadta *Miklós* Gyulát, még pedig *Eötvös* Károlynak ama határozott állítása következtében, hogy *Miklós* Gyula gróf *Goluchovszki* akkori külügyminiszter bizalmas embere. *Miklós* Gyulát *Eötvös* Károly kísérte el *Kossuth* Ferenc-

hez, de alig hogy bemutatta neki, *Kossuth* Ferenc marasztalása ellenére, *Eötvös* Károly távozott. Jellegző részlet az is, hogy *Kossuth* Ferenc, aki akkor, mikor üzleti bajában szenved, egyáltalában nem tud állni, *Eötvös* Károly szerint éppen a betegsége miatt állva folytatta volna az egész beszélgetést. Az az állítás, mintha *Kossuth* Ferenc akkor bárminő föltétel alatt hajlandónak nyilatkozott volna miniszterséget vállalni és a katonai követeleket elejteni, a legcsekélyebb alappal sem bír. *Kossuth* Ferencet erre *Eötvös* Károly több ízben unszolta, valamint hogy a vezérő-bizottságban is nem egyszer nyilatkozott hasonló irányban *Eötvös* Károly, úgy, hogy valószínűen emlékeztében összetévesztette akkori saját fejtegetéseit a másokéival. Gróf *Apponyi*ról a *Miklós* Gyula és *Eötvös* Károly által említett értelemben sohasem esett szó, de nem is eshetett, mert *Kossuth* Ferenc és gróf *Apponyi* Albert a legteljesebb egyetértésben működtek. Ami pedig a gróf *Goluchovszki*-val való találkozást illeti, a valóság az, hogy *Kossuth* Ferenc, csodálkozva azon, hogy gróf *Goluchovszki* ily módon keresi vele az érintkezést, *Miklós* Gyula látogatása után rögtön egyenes kérdést intézett gróf *Goluchovszki*hoz, akitől azt a levélbeli választ kapta, hogy őt mindenkor szívesen látja ugyan, de senkit sem bizott meg, sem nem hatalmazott föl arra, hogy őt meghívja.

Megegyezésünk Törökországgal.

— A boszniai kérdés a török kamarában. —

Konstantinápoly, április 5.

Az osztrák-magyar-török megegyezés jegyzőkönyve felett ma kezdődött meg a vita a kamarában és a porta körében azt mondják, hogy bár a képviselők egyrésze, főképen az albánok, ellene fognak szavazni, elfogadása biztosra vehető. Az ülés titkos volt, ámbar sokan elleneztek, mert attól tartottak, hogy az nyugtalanítani fogja a lakosságot.

Hilmi pasa nagyvezér különben már tegnap biztosította örgróf *Pallavicini* nagykövetet, hogy a megegyezési jegyzőkönyv elfogadása biztos és körülbelül 150 szótöbbségre leha számítani, dacára annak, hogy ellene nagy agitáció folyik. Így az elégtelen bosnyák muzulmánok egy többtagu bizottsága már több hete Konstantinápolyban tartózkodik és török és arab nyelven emlékiratot osztott szét, melyben a képviselőket arra szólítják fel, hogy az entente szerződést ne szavazzák meg. Mintegy 60 ellenzéki képviselő

A balkarján lógó ernyőről ismertem meg, hogy Sturm kapitány.

Meghuzódtam egy kerítés mellé, ahová nem hatott el a legközelebbi gázlámpa fénye és jobban szemügyre vettem a dolgot.

A kapitány roppant komolysággal, mint a szolgálatot tévő katona, járt föl és alá, és úgy látszott, hogy egy esőpett sem zavarta őt a gyerekek incselkedése. A keztyűtlen, fagyos kezét erősen összeszorítva hordta a botját. A fején az a benyomott puha kalap volt és ugyanazt a nyomoruságos szűk, kis tavaszi kabátot viselte, amiben utóljára láttam. Pedig akkor már, mint mondtam, november lehetett.

Álltam a kerítés mellett és vártam, mi lesz.

A kapitánynak már alighanem lejárt a szolgálati ideje, mert egyszerre csak mereven megállt, a kalapjával köszönt jobbra is, balra is, azután zsebre vágta a kezét, a nyakát a kabátja feltűrt gallérjába huzta, elindult.

Még utána néztem egy darabig. Egyik karján a botja, a másikon az ernyője lógott. Azután lassanként eltűnt a sötétben.

És egy kis gyereket aztán megszólítottam, kíváncsi voltam, hogy mit tudnak a kapitányról. A gyerektől tudtam meg, hogy mindennap ugyanugy szokott őrt állni két-három óra hosszat és, hogy rendszeren akkor jelent meg, mikor már besötétedett és az utcán kezdettok lámpát gyújtogatni.

— Tehát novemberben látta a kapitányt utóljára, körülbelül egy hónappal a halála előtt, — mondta a tanácselnök.

— Én azután tényleg nem láttam őt többet. Az utolsó szavai ezek voltak hozzám: „A találmányomról ne beszélj senkinek“. A találmányáról, amiből nem lett semmi,

aminek következtében az asszonyszóktetésből sem lett semmi.

Sylvesterkor mesélte egy hadnagyismerősöm, aki tudott egyetmást a kapitány civil életéről is, hogy meghalt. Bővebb részleteket is tudott.

Karácsony előestéjén, a szent están, ott sétált a rendes őrhelyén és nézett be az ablakokon, ahol a kis Jézus születését várták és nézte, hogyan gyulladnak meg a fehér viaszgyertyák a karácsonyfán, mindig csak egy földszintes ház előtt járván föl és alá.

Bizonyára vele volt az ernyője, meg a botja is. És bizonyosan fázott.

Utóljára, egy kilenc óra tájban látták. Reggel aztán egy tejes kofa találta meg onnan nem messze egy téren, ahol karácsonyfákat szoktak árulni. Egy fa alatt ült, a kezei a zsebébe voltak dugva, és a kalapja mélyen a szemén. A tűz nélküli meleg feltalálójá alighanem nagyon elgondolkozott. Talán azon, hogy neki nem gyújtott ma senki karácsonyfát. És úgy látszik, annyira elgondolkozott, hogy szépen csendesesen elaludt. Nem is ébredt fel többet. Karácsonykor nagyon hideg volt ez idén...

A szalón ajtaja kinyitott és egy hölgy lépett be rajta.

— Beliscseyné, — sugta oda az egyik szomszédom.

Vakondszürke princesse-ruha, nagy párisi modell kalap és szürke tollboa.

Nagyon csinos, szőke asszony volt, olyan ostoba, babaarcu, kis, szőke asszony, amelyent nagyon sokat látni.

Behozták a teát és másról kezdtünk beszélni. Ha jól emlékszem arról, hogy miért nincs az utóbbi időben az Operaházban soha premier.

(többnyire szerb és albán) megígérte, hogy a megegyezés ellen fog szavazni. Az útszabályos albán klub is a parlamenthez táviratilag azt a kérést intézte, hogy ne fogadja el az osztrák-magyar-török megegyezésről szóló jegyzőkönyvet.

A kamara a mai ülésen első sorban a különböző minisztériumok újjászervezésére vonatkozó javaslatot tárgyalta és beleegyezést adta a nagyvezérhez intézendő interpellációhoz, amely azt fogja kérni, hogy ezen újjászervezést mindeddig miért halasztották el. Ezután mivel közben a nagyvezér, a külügyminiszter, a kereskedelmi és mezőgazdasági miniszterek megjelentek az ülésteremben, a boszniai kérdést vették tárgyalás alá. Az elnök közli, hogy két javaslat van, amely zárt ülést indítványoz. Az elsőt 15, a másikat 30 képviselő írta alá. Ezenfelül a kormány is azt kívánja, hogy az ülés zárt legyen. Az elnök javaslatára ezután az újságírói padokat és a karzatokat kiüritik. Ezután egyhangúlag elfogadták a zárt ülést kimondó javaslatot.

A parlament titkos üléséről kiszivárgott, hogy hatvannál többen iratkoztak föl szólásra s ezek közül negyvenen ellenzékiek. A vita nem volt lármás és viharos, de bővelkedett drámai jelenetekben. Az ellenzéki szónokok könyezve, némelyek hangosan zokogva siratták Bosznia elvesztését, a nagyvezír és Rifaat pasa külügyminiszter pedig ékesszólással bizonyították, hogy a parlamentnek csak az annexió elismerése vagy a konfliktus között lehet választania. Tizenkét albán képviselő nyilatkozatot nyújtott át Ahmed Rifa oltnöknek, amelyben az annexió ellen tiltakoztak. Tekintettel a nagy és markos ellenállásra, Hilmi pasa nagyvezír felvetette a bisalmi kérdést: A kormány lemond, ha a parlament még ma nem szavazza meg a jegyzőkönyvet. Mivel még 15 szónok van hátra, ez a fenyegetés mély benyomást tett. A nagyvezír kétszer szólalt föl s a külügyminiszteren kívül a hadügyminiszter is részt vett a vitában. A hadügyminiszter az elbánoznak arra a kérdésre, hogy miért nem követelt a porta garanciát a szandzsákiért, azt válaszolta, hogy a legjobb biztosíték a török hadsereg s erre az ellenzéken is tapesal feleltek.

KÜLFÖLD.

Osztrák miniszterek a trónörökösnél. Ferencz Ferdinánd trónörökös tegnap délelőtt egymásután kihallgatáson fogadta a pénzügyminisztert, a vasutügyi minisztert, a közmunkaminisztert, majd a földmívelési miniszter után három nemzetiségi minisztert. A kihallgatásnak látszatra bemutatkozó jellege volt, mint ahogy az új miniszterek audienciára szoktak jelentkezni az uralkodóház tagjainál. A trónörökös távol volt a fővárostól és mivel holnapután ismét elutazik, az új miniszterek tegnap tisztelegtek előtte. Egyes miniszterektől a trónörökös behatóan referáltatott magának politikai és szakkérdésekről, hosszasan elbeszélgetett a politikai helyzetről s így történt, hogy az eredetileg az audienciára megszabott negyedóránál tovább tartottak a kihallgatások. A pénzügyminiszter például jó félóra hosszat volt a trónörökösnél.

A görög kormányváltás. A Theotokis-kormány visszavonta lemondását, miután a király kijelentette, hogy még Rallis véleménye szerint is nagy többség fogja továbbra is a kabinetet támogatni és a kamara föloldozása teljesen indokolatlan volna. A sajtó egyhangúlag meglegedettségét nyilvánítja.

Francia szocialisták győzelme. A kamarai pótválasztáson Sceaux kerületben Chenal egyesült szocialistát és Nectoria egyesült szocialistát, Epinalban Ferry radikális szocialistát s Neufchateauban Collin haladópartit, Gallacban Roland radikális szocialistát választották képviselőkké.

A spanyol hadügyi reform. A spanyol hadügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, melylyel az érvényben lévő ujonctörvényt megváltoztatják. A javaslat a most érvényben álló 12 évi katonai szolgálati időt 18 évben állapítja meg, amelyből 3 év az aktív szolgálatra, 11 év a tarta-

lókra és 4 év a honvédségre esik. A kevésbé alkalmasakat segélyszolgálatra alkalmazzák. Az ujonczokat egy évi szolgálati idő után el lehet boosítani, ha kielégítőképpen ki vannak képezve. A normális szolgálati idő tényleg 28 hónap lesz.

Uj olasz szenátorok. Tegnap az olasz hivatalos lapban királyi dekrétum jelent meg, melylyel 44 új szenátort neveznek ki, köztük Avarna herceg bécsi nagykövetet és Michetti híres festőt.

Változás az olasz kormányban. Viktor Emánel király Casana hadügyminiszter és Berteti posta- és táviró-államtitkár lemondását elfogadta és Spingardi tábornokot hadügyminiszterre, Rossi Theofil képviselőt pedig posta- és táviró-államtitkárrá nevezte ki. A legtöbb lap Casana hadügyminiszter lemondását annak a körülménynek tulajdonítja, hogy nem képes a jelen helyzetben helyét megállni. Csak az ellenzéki „Vita” és „Giornale d'Italia” okolják meg azzal a hadügyminiszter visszalépését, mert a hadügyi költségvetés emelése iránti követelésével ellentétbe jutott a pénzügyminiszterrel.

Törökország és a bolgár függetlenség. Diplomáciai körökben híre jár, hogy Bulgária függetlenségének elismerése Törökország által közrebelül küszöbön áll és ünnepélyes formában fog megtörténni. A török kormány ünnepélyesen szerencsét fog kívánni Ferdinánd királynak.

Az annexió elismerése.

— A helyzet Szerbiában. —

Budapest, április 5.

Ausztria-Magyarországnak a szignatárius hatalmáknál akkreditált nagykövetei megbízást kaptak, hogy az illető kormányoknál előterjesztést tegyenek a berlini szerződés 25-ik pontjának felfüggesztése céljából. E pont felfüggesztése annyi volna, mint az annexió elismerése, miután abban foglaltatik Ausztria-Magyarország számára a meghatalmazás Bosznia és Hercegovina megszállására és kormányzására.

A nagyhatalmak kézik az annexió tényét elismerni azzal a kikötéssel, hogy a monarchia a 29-ik pontot, mely Montenegró felségjogait megszorítja, hatályon kívül helyezi.

Szerbiában kezdenek már megbarátkozni a helyzettel, bár egyik-másik városban még mindig tartanak tiltakozó gyűléseket, de a hadsereg nyugodt, ami nagyrészt Zsivkovics hadügyminiszter erélyes intézkedéseinek köszönhető. Péter király lemondását is megegyeztetik és így a Karagyorgyevits-dinasztia válsága is elsimult.

Mai híreink a következők:

Montenegró harcizás.

Az olasz követ tegnap este meglátogatta Nikita fejedelmet, aztán a miniszterelnökkel tanácskozott, megbeszélvén vele Montenegró igényeit. Az olasz követ felvilágosította a miniszterelnököt az európai nagyhatalmak álláspontjáról, aztán az angol követ tetteneg ugyanazt a diplomáciai közvetítő lépést. A francia és német diplomáciai ügyvivők hasonló instrukciókat kaptak kormányaiktól. A nagyhatalmak javaslatairól semmi sem szivárgott ki és a külügyminisztériumban mélyregeesen titkolóznak. Tegnap délután a fejedelmi palotában minisztertanács volt, amelyen rövid időre az olasz, majd az orosz diplomáciai ügyvivő is külön-külön megjelent. Döntés eddig nem esett. A nép még mindig harcizás kedvű.

A német szövetség.

A „Nordd. Allg. Ztg.” a balkáni válság elmúlásáról a következőket írja: A keleti válság békés megoldását Németországban általános meglepedétséggel fogadták. A céltalan vérontás elkerülése fölött érzett meglepedés különösen fokozódott, mikor a birodalmi gyűlés hétfői ülésének lefolyása nyilvánvalóvá tette, hogy a német politikának az

egész válság alatt tanúsított magatartása az összes polgári pártok részéről tartózkodás nélkül ismeréssel és helyesléssel találkozott, amelyet még a szociáldemokrácia szóvivője sem tagadhatott meg teljesen. Szilárd alapot nyert a vita, mikor Bülow herceg birodalmi kancellár részletes képet nyújtott a német diplomáciának aktusairól attól fogva, mikor Ausztria-Magyarországnak Bosznia és Hercegovina annektálására vonatkozó szándékáról értesült. Aktaszzerűleg bebizonyult, hogy Németország kezdettől fogva el volt határozva, hogy a szövetséges társát nehéz helyzetben nem hagyja cserben. A császárral egyetértőleg megállapította a birodalmi kancellár Tschirschky bécsi német nagykövethöz intézett levelében, hogy a szövetséges monarchia nehézségek és komplikációk esetén is számíthat Németországra. A lap ezután a birodalmi kancellárnak a Habsburg-monarchiával való viszonyra vonatkozó fejtegetéseivel foglalkozik és hangoztatja, hogy a szövetség mint mindig, ugymost is, mint a békének eszköze érvényesült. A német politika igazi karaktere a legutóbbi hónapokban ujjalag nyilvánult. Az egyhangú helyeslés, amelylyel a birodalmi kancellár politikája a birodalmi gyűlésen találkozott, újra bebizonyította, hogy a német nép tömören áll a kormány mögött, ha a nemzet érdekeinek és méltóságának megóvása érdekében a birodalom hatalmát és tekintélyét a béke megvédése céljából latba kell vetni.

Orosz mosakodás.

A pétervári félhivatalos „Rossija” meglepedésének ad kifejezést a „Nordd. Allg. Ztg.”-nak nyilatkozatai felett, amelyeket az ő információi is igazolnak. A német kormány a berlini szerződés 25. cikkének megszüntése dolgában nem gyakorolt pressziót Oroszországra, hanem Oroszországhoz fordult, áthatva a hagyományos barátságos érzésektől. Ezek után el fognak hallgatni a német kormány ellen szórt rágalmak s midőn Németország Pétervárott javaslatával előállt, az osztrák-magyar-szerb viszony a feszültség legmagasabb fokán állott. Bármily fájdalmasan is érintik az orosz diplomáciát az ellene irányított szemrehányások, a történelem ítélőszéke előtt nem lehet azt a vádat emelni, hogy az orosz diplomácia a fenyegető veszély elhárítására nem volt képes hiúságát feláldozni. A német javaslat elfogadásával Oroszország lehetővé tette Bulgária és Törökország közt a megegyezés gyors létrejöttelét és a berlini szerződés Montenegróra vonatkozó 22. szakaszának megszüntetését. A mondottakból kitűnik, hogy a kritikus pillanatban Oroszország és Németország között a lefolyt teljesen barátságos eszmecsere kétségkívül elősegítette a kérdésnek oly bázison való megoldását, amely egyáltalában nem érinti Oroszország kívánságait. Ebben az esetben sem az egyik fél pressziójáról, sem a másik fél félelméről nem lehet beszélni.

Pasics és Milovanovics ellen.

Sok kereskedővárosban, így Kragujevacban és Sabacban legutóbb népgyűlések voltak, amelyeken élesen kiköttek Pasics és Milovanovics ellen, akiknek kalandor politikáját és szájhősködését elkeseredetten szidták. Mindenfelé békés hangulat kerekedik felül s követelik, hogy a kormány minden figyelmét az ország gazdasági fejlesztésére fordítsa. A vidéki ujradiális, naczionalista és haladópartíi választók felszólítják a kormányt, hogy állítsa helyre a jó egyetértést Ausztria-Magyarországgal és iparkodják mentől hamarabb kedvező kereskedelmi szerződést kötni. Pasics és Milovanovics ellen országsszerte nagy az elkeseredés, mert néhány hónap előtt elmulasztották az osztrák-magyar monarchiával a kereskedelmi szerződés megkötését, pedig akkor messze-menő gazdasági előnyököt lehetett volna szerezni.

Milovanovics külügyminiszter különben valószínűleg kiválik a szerb kormányból. Milovanovicsnak az az óhaja, hogy Szerbiát a külügyministerségről való lemondása után Berlinben képviselje.

Szerbia újabb kölcsöne.

Belgrádból táviratozzák, hogy az államháztartás egyensúlyának helyreállítása céljára

lőli Szerbia 300 millió külföldi kölcsönt keres, amelynek biztosítására bizonyos kereseti adókat fog lekötöni. A tárgyalások már megkezdődtek.

A hangulat Szerbiában.

Belgrád és egész Szerbia kezd lecsillapodni. A dimasztiaellenes mozgalom, amely a hadsereg egyrésztében nagyon elfajult, a hadügyminiszter erőlyes fellépése következtében esőkent. A közvélemény érdeklődése az osztrák-magyar monarchiával legközelebb meginduló kereskedelmi szerződéses tárgyalások felé fordult s híresztelik, hogy gróf Forgách a külügyminiszternek e tekintetben megnyugtató ígéretet tett. A leszerelés aránylag lassan halad előre. Nusics, az ismert agitátor, az ország belsejébe fog utazni, hogy fölözlassa a bandákat és az önkéntes légiókat.

A berlini szerződés megváltoztatása.

Ausztria-Magyarország meghatalmazottjai a szignatárius hatalmaknál azt a megbízatást kapták, hogy a berlini szerződés 25. pontjának felfüggesztésébe való beleegyezés iránt az illető hatalmaknál formális kérést tegyenek.

Oroszország külföldi meghatalmazottjai kormányuk részéről azt a megbízatást kapták, hogy a szignatárius hatalmak kormányait hivatalosan értesítsék, hogy az orosz kormány, miután egy jegyzékvaltás útján a berlini szerződés 25. pontjának az eltörlesztésére már beleegyezett, most időszerteinek és igazságosnak tartja ugyanazon az uton a berlini szerződés 29. pontjában foglalt és Montenegró felségfoglalt megszorító rendelkezést is hatályon kívül helyezni és épp azért azt indítványozza, hogy a hatalmak adják ehhez formális beleegyezésüket.

Az osztrák-magyar nagykövetség tegnap lépéseket tett Bosznia-Hercegovina elismerése érdekében. Pichon külügyminiszter az osztrák-magyar ügyvivőnek, aki nála megjelent, hogy kormánya nevében megkérdezzé, vajjon Franciaország hozzá fog-e járulni a berlini szerződés 25. cikkének törlesztéséhez, kedvező választ adott.

A berlini szerződés 25. pontja szerint Ausztria-Magyarország megszállta és kormányozta Boszniát, Törökország szuverenitásáról a 25. pontban nincs szó. A „megszállja és kormányozza” kifejezés magában is kifejtje azt a megszorítást, amelyet az 1879. április 21-iki Törökországgal való külön megegyezésében alapított meg Ausztria-Magyarország és a melyet az entente-jegyzőkönyv most már hatályon kívül helyezett.

A Matin tudni véli, hogy immár ellátározott dolog, hogy a berlini szerződésen történt változtatások tudomásul vételére nem fognak nemzetközi konferenciát egybehívni. A Franciaország, Anglia és Oroszország között történt eszmecsereből kitűnt, hogy e három hatalom, mintán az összes résztvevő államok között megegyezés jött létre, a konferenciát feleslegesnek tartják.

Sándor trónörökös nevelése.

A szerb trónörökös nevelése kérdésében döntő bizottság ma tartotta első ülését, amelyen határozatot nem hoztak. A bizottság legtöbb tagja amellel van, hogy a trónörökösnek külföldi egyetemet kell látogatnia és erre a célra egyelőre a berlini és jeni egyetemet vették kombinációba. György herceg külföldre megy és két hónapot Nyugat-Európában fog tölteni, majd Szentpétervárra megy, ahol audiencián jelenik meg a császár előtt és aztán mint tisztot beosztják valamelyik ezredbe. György herceg elhatározza, hogy ismét belép az orosz hadsereg kötelékébe. Nyugat-európai útjára dr. Petronics Mihály tanár kíséri el.

Anglia és az annexió.

Az angol kabinet ma válaszolt a bécsi külügyi kormány jegyzékére, amelyben az annexió elismerését kérte. Angolország olyan feltétel alatt járul hozzá, hogy a berlini szerződés 29. cikkének megszüntetése biztosítsa. A válasz azonban nem úgy értelmezendő,

hogy a londoni kormány az annexióhoz való hozzájárulását mindaddig elhalasztja, míg a berlini szerződés 29. cikke nem töröltetik, sőt ellenkezőleg, már most hozzájárul az annexióhoz abban a biztos föltevésben, hogy a kikötés bizonyosan teljesedni fog. A tárgyalások a berlini szerződés 29. cikkének kiküszöbölése körül tovább tartanak. Remélhetőleg ezek a diplomáciai tárgyalások hamarosan kedvező eredményre fognak vezetni és a nagyhatalmak aztán elfogadják azt a megoldást, amely Ausztria-Magyarország és Olaszország, illetve Montenegró között létre fog jönni. A konferencia egybehívására angol részről nem terjesztettek elő határozott indítványt.

Bosnyák emigránsok leszerelése és internálása.

A szerb hadügyminiszter felszólította a honvédelmi bizottságot, hogy az idegenekből toborozott önkéntes csapatokat haladéktalanul szerelje le és bocsassa el. A Szerbiában évtizedek óta élő bosnyák és hercegovinai emigránsok külön légiót szerveztek, melyet a honvédelmi bizottság vonakodott egyelőre feloszlantni. E körülményre felhívta az osztrák-magyar követség a szerb kormány figyelmét, melytől egyúttal azt is követelte, hogy a bosnyák és hercegovinai emigránsokat, kiket tudvalevőleg a szerb kormány propaganda-irodája tartott ki, ne tartsa meg Belgrádban, hanem hogy internálja az ország belsejébe. A szerb kormány e felhívásnak eleget tett, a bosnyák légiót soron kívül feloszlatta és állandó tartózkodási helyül Jagodina városát jelölte ki számukra. A bosnyák emigránsok közül azonban sokan vonakodnak e rendelkezésnek eleget tenni és kijelentették, hogy inkább elhagyják Szerbiát, mintsem hogy az ország belsejébe vonuljanak. Ezek legtöbbször Szalonikiba utazik az ott megalakult „bosnyák kivándorló bizottság”-hoz, mely az annektált tartományokból kivándorló mohamedán és gör. kel. lakosokat Macedóniába és Szerbiába akarja letelepíteni.

EGYHÁZAK.

— (Nagyhét a koronázó Mátyás-templomban.) Budán, a koronázó Mátyás-templomban a nagyheti ajátosságot a következő sorrendben végzik: *Nagyszombat*, április 7-én délután 5 órakor Jeremiás próféta siralmi. Előadják özv. *Lángné, Brunner Irén és Ungváry Eszter*. Végül a „Miserere” az énekarral. — *Nagyszentmiklós* április 8-án 9 órakor ünnepi mise, mely után az oltári szentség a lorettói kápolnába vitetik; ezután az oltárok ékességeiktől megfosztatnak. Előadnak: *Zsuzsokovszky B-dur* miséjéből a *Kyrie és Gloria*; ezután *Pitoni G-niszeje* C-dúról végig. *Asola* „Christus factus est”-je és *Stapper A.* „Dexter”-ja. Ezt követi az apostolok lábmossa. Délután 5 órakor Jeremiás siralmi. Előadják: *Varrincez Mór* és *Váradny Sándor*. Végül a *Miserere* éneklés az énekarral. — *Nagypénteken* 9 órakor a csonka gyászmise, mely után az oltári szentség a sírba helyeztetik. Ezután magyar szent beszéd következik. Előadnak: *Paestrina* „Popule meus”-a, „Vescila regia” és „Ecco quomodo moritur”. A passiót *Juhász Ferenc* és *Váradny Sándor* énekelik. Délután 5 órakor egyházi énekeltetés lesz, amelyen *Bogdán Mihály* régi magyar egyházi énekeiből énekelnek remekeket. Az oltári szentség este 7 órakor csendben a lorettói kápolnába helyeztetik. *Nagyszombaton* reggel 6 órakor az oltári szentség a sírba tetetik, 7 órakor a tűzgerendék, a husvét gyertya és a kevesztvíz szentelése. 9-kor ünnepi nagymise, előadják *Belcsay Gyula* E-dur miséje. Délután 6 órakor feltámadás ünnepes körmenettel. Előadják: „Te Deum”, „Regina caeli” és „Tantum ergo”. Ez utóbbinak heggedőszólját: *Kladkó Vilmos* heggedőművész, a Nemzeti Zenede tanára játssza. — *Husvétvasárnap* reggel 6 órakor áldásos mise és a husvét cseledek megszentelése. 9 órakor csendes mise. 10 órakor ünnepi nagymise. Előadják: *Varrincez Mór* e-moll miséje, *Stapper Alfréd* „Terra tremuit”-je és *Demény Dezső* „Hacc dies”-e. Magánénekek: dr. *Grimáné Brunner Margit*, K. *Durigó Ilona*, *Juhász Ferenc* és *Váradny Sándor*. 12 órakor csendes mise. Délután 5 órakor szent beszéd és imánia. — *Husvételőtti* minden egy tartatik, mint vasárnap. A 10 órai nagymisén előadják: *Demény Dezső* E-dur miséje és „Hacc dies”-e és *Varrincez Mór* „Angelusa”-a. Szólják: *Varrincez Mór*, K. *Durigó Ilona*, *Juhász Ferenc* és *Váradny Sándor*. Délután 5 órakor imánia és áldással fejezik be az ajátosságokat.

— (A sárospataki református jogakadémia) megszüntetését hirdető hírlapi közleményekkel szemben kijelentem, hogy azok a valóságnak nem felelnek s hogy a látott tényezők részéről ebben az irányban kezdeményezés nem történt e nem is fog történni. Sárospatak, 1909. április 2. *Nováck Lajos*, akadémiai igazgató.

— (A pesti izraelita hitközség közgyűlése.) Vasárnap délelőtt tartotta a Pesti izraelita hitközség ezidei rendes közgyűlését. A gyűlés kiemelkedő momentuma az az elnöki bejelentés, hogy gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter április 2-án kelt leiratával jóváhagyta a zsidó gimnázium fölállításának tervét, amelyre a hitközség tett előterjesztést. A közgyűlés zajosan tüntetett ebből az alkalomból gróf Apponyi Albert mellett, az elnök pedig megállapította, hogy ezzel a ténnyel a miniszter fényesen ráczáfolt a nem katolikus vallásfelekezetek iránt való elfogultságáról terjesztett hírekre.

A közgyűlés délelőtt tizenegy órakor volt a hitközség Sip-utezai házának dísztermében. *Weinmann Fülöp* dr. udvari tanácsos elnöklésével. Megnyitó beszédében az elnök meleg szavakkal elpárucolta a hitközség minap elhunyt nagynevű elnökét, báró Kornfeld Zsigmondot. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elnök dr. *Neumann Armin* udvari tanácsos elhunytáról is, akinek emlékét szintén jegyzőkönyvbe foglalta a közgyűlés. Beszéde további során dr. *Weinmann Fülöp* beszámolt a hitközség múlt évi működéséről, majd bejelentette, hogy a hitközséghez április 2-iki kelettel kultuszminiszteri leirat érkezett, amely a hitközségnek egy zsidó gimnázium létesítésére tett előterjesztését a maga egészében jóváhagyta. A szintén elfogadott szerződés szerint a gimnáziumnak „Pesti izraelita hitközségi alapítványi főgimnázium” lesz a címe. A tanárokat a bizottság nevezi ki s kinevezésüket tudomásvétel végett fölterjeszti a minisztériumhoz. Az igazgató kinevezéséhez a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyása szükséges. A tantervet és az órarendet a bizottság állapítja meg. Szombaton, egyéb zsidó ünnepeken és a nemzeti ünnepeken szünetelni fog az előadás a gimnáziumban, amely más vallásfelekezetekhez tartozó tanulók oktatására is hajlandó. Természetes, hogy a gimnáziumban a zsidók történetének tanítására több időt és nagyobb gondot fordítanak, mint más gimnáziumban.

A közgyűlés az elnök indítványára elhatározta, hogy Apponyihoz és Molnár Viktor dr. államtitkárhoz hálafődiratot intéz. A közgyűlés egyben köszönetet szavazott dr. *Weinmann Fülöp* elnöknek és a bizottságnak.

— (Peszach-ünnep) április hatodiká, hetediké, tizenkettediké és tizenharmadikára eső főnapjain a budai izr. hitközség templomaiban az esti istentisztelet hat órakor, a nappali pedig délelőtt féltíz órakor fog megtartatni. Peszach I. napján délelőtti 10 órakor hitészónoklat lesz.

TÁVIRATOK.

Rifaat pasa képviselő.

Konstantinápoly, április 5. Rifaat pasa külügyminisztert az ifju-törökök 281 szavazatával, szemben a liberális unio jelöltjével, Ali Kemallal, az „Ikdam” főszerkesztőjével, akire 121 szavazat esett, Konstantinápoly képviselőjévé választották.

Roosevelt Nápolyban.

Nápoly, április 5. Roosevelt, az Egyesült Államok volt elnöke a „Hamburg” nevű gőzcsón feltizenkét órakor ideérkezett. Az amerikai nagykövet a hajó fedélzetén üdvözölte Rooseveltet. A „Hamburg” zenekara az amerikai és olasz himnuszot játszotta.

Bülow herceg utja.

Velence, április 5. Bülow herceg és neje délen ideérkeztek és a pályaudvaron a német konzul fogadta őket.

Változások a porosz kormányban.

Berlin, április 5. Holle közmunkaminiszter utóda Delbrück, jelenlegi kereskedelmi miniszter lesz, az ő helyét pedig Wermuth titkos tanácsos, a belügyminisztérium államtitkára fogja elfoglalni.

EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

Sonnenenthal.

— 1832—1909. —

'A német színészetet súlyos csapás érte — Sonnenenthal Adolf meghalt!

Ezt a szomorú hírt leírva, fájdalommal szorult össze a szívünk: Ha magyarnak született, miért nem maradhatott meg magyarnak! Miért kellett művészetével idegenben, idegeneknek szerezni dícsőséget! Miért csak vendégként üdvözölhettük olykor, nagy ritkán, idehaza!

Most, hogy a bécsi Burgtheater örök büszkesége meghalt, a világ összes lapjai megírják életrajzát és följegyzik, hogy magyar származású volt, hogy Pesten született... mint annyian Európa szellemi kitünőségei közt. És csodálkozva kérdezik világszerte: olyan gazdag, vagy olyan tékozló ez a nemzet, hogy ezeket a nagyságokat nélkülözni tudja?

Amikor Sonnenenthal lelkében kibontakozni kezdett a művészet ábrándképe, Buda is, Pest is nagyrészt még német volt. Nem történhetett másként, mint hogy az óbudai szegény zsidóboltoz gyermeke német színésznek csapott föl. A pesti német színház igazgatója fölsimerte tehetségét, fölkarolta és elragadta tőlünk. Nemes gondolkozását dicséri, hogy élete fogytáig, dícsősége, nagysága, hatalma zenitéjén is büszkén vallotta magyarnak magát...

Ez az emelkedett szellem nyilvánult meg művészetében is, melyért rajongott, melynek oltárt emelt lelkében. A Burgtheater régi fénykorának hatalmas képviselői közül maradt meg. Kimagasló a mai epigonok csoportjából. Szerencés volt, verőfényes, babérralatos a pályafutása. A kevesek közé tartozott, akik nem éltek túl magukat. Valami ritka alkalmazkodó tehetség átszűrte a változó művészeti irányok Scilláin, Carybidisain.

A színpadok hasogató alpátosz idejében Sonnenenthal képviselte a mérsékelt irányzatot, anélkül, hogy a Burgtheater hagyományos stílusával ellentétbe jutott volna, s most — amikor a modern irányú ide levegője lengi át a tisztas falakat, az ő művésze hidalta át a régi és az új színházi világot.

Imponáló színpadi alakja, minden benső érzés visszatükrözésére alkalmas arca kitűnő segítő-társa volt. Már megjelenésével is hódított, már megszólalásával is megvesztegetett. De Sonnenenthal nem bízta magát művészetének külső eszközeire. Alakításait mély gondolkodás, alapos tanulmányozás, teljes átértés tette klasszikussá.

Sonnenenthal magával viszi sirjába alakításait. Alakjával, arcvonásaival, hangjával együtt művésze is megsemmisül. De nagy neve örökre be fogja ragyogni azt a színpadot, amelynek ormáról most fekete zászló hirdeti, hogy a nagy művész nincs többé.

Sonnenenthal Adolf 1832 december 21-én született. Atyja, egy óbudai szegény zsidó boltos, szabómesterségre adta. Már az inaskodása idején mutatkozott mímelő tehetsége. Mikor felszabadult, elkerült Bécsbe, ahol színészi tehetsége felkeltette Dawson figyelmét, aki színészsze képezte ki. Temesvárott lépett fel először 1851 őszén. „A notredame-i toronyőr”-ben Phöbust, a cigánylányba szerelmes gárdistát adta. Egy évig színészkedett Temesvárott, azután Nagyszébenben, Grázban és Königsbergben működött. Az 1856-dik évben Mortimer szerepében vendégszerepelt a bécsi Burgtheaterben, ahová előbb három esztendőre, majd élethossziglanra szerződtek.

A színháznak később főrendezője és helyettes-igazgatója lett. A király 1881-ben a lovagi címrel tüntette ki. Nálunk is többször fellépett a régi német színházban. Három év előtt ünnepelte meg félszázados művészi évfordulóját. Leghíresebb szerepei voltak Lear, Macbeth, Hamlet, Nathan, Wallenstein, Uriel Acosta, Faust, idősb Risler. A bécsi közönség rajongóan szerette.

Sonnenenthal pénteken érkezett Prágába az ottani német színházban vendégszereplésre. Tegnap délután még résztvett a próbákban, aztán szállására ment, a vendégfogadóban megebedelt, majd szobájában pihenni akart. Vidáman köszönt el művésztársaitól és lefeküdt. Negyed öt óraker felébredt, feketekávéval hozott s újságokat olvasott. Egyszerre fájdalmak lepték meg és hangosan kiáltott segítségért. A szálló személyzete orvost hivatott. Akkor már segítségre szó sem lehetett. Az orvos megállapította, hogy a művészt szélhűtés érte. A szállóba gyülekeztek a német színház egész mű-

vésztársasága az igazgatóval együtt és aggodalmasan lesték a Sonnenenthal állapotáról szóló híreket. A művész elvesztette eszméletét s este hét óraker, mikor jobb karján eret vágta, még mindig nem tért magához. Este negyed 9 óraker néhány pillanatra felelmelt s így szólt:

— Örült fejfájásom van!

Aztán mindjárt elvesztette eszméletét és meghalt.

Bécsben tegnap este 9 óraker érkezett a gyász-hír a Burgtheaterbe. Neumann Angelo prágai igazgató tudatta telefonon dr. Rosenbaum titkárral. Dr. Rosenbaum rögtön a színpadra rohant és közölte a színészekkel, hogy Sonnenenthal meghalt. A hatás megrázó volt. Mindenki sirt Thirnig és Wilbrandt voltak leginkább lesújtva; ők legtovább működtek Sonnenenthalal együtt.

Schleuther, a Burgtheater igazgatója Németországban utazik. Őt táviratilag értesítették. Minden pillanatban várják megérkezését, hogy a temetésre nézve intézkedjék.

Az elhunyt nagy művész nyaralójába szintén este érkezett a lesújtó hírt hozó távirat. Sonnenenthal leánya és két fia rögtön elutaztak Prágába.

A haltestet ma este szállították át Bécsbe, a temetés szerdán lesz.

Tíz millióval megszökött.

— Bécs uzsorása. —

Budapest, április 5.

Reicher Frigyes bécsi bankár, aki főként arisztokratáknak és sportférfiaknak szerzett kölcsönöket, néhány nappal ezelőtt eltűnt. Reicher a rokonait több millió korona erejéig megkárosította és a börzén eljátszotta egy özevgyasszony egész vagyonát is, egymillió nyolczszázezer koronát. Valószínű, hogy Reicher szökése előtt több százezer korona összegű hamis váltót is bocsátott forgalomba. A megszökött bankár arról is nevezetes volt, hogy ő volt valamikor Kóburg Lujza hercegnő bankárja. Reicher eszkömpálta ugyanis Kóburg Lujza váltót, amiket Mattasich mutatott fel Lujza aláírásával s amik miatt Mattasichot el is ítélték. Reichert nem ítélték el, ő megkapta a pénzét s hálából később is szívesen állt rendelkezésére a királyi családból kicsöppent hercegasszonynak. Akkoriban mindenki azt hitte, hogy ez az üzlet fényes üzlet és sok bécsi pénzember irigyelte Reichertől a királyi klijent.

Bécsből jelenti tudósítónk éjjel: Az uzsorások királya megszökött. Arisztokrata körökben és a pénzügyvilágban, de városzerte is csak uzsoráskirálynak hívták Reicher Frigyest, akinek szökése csak ma tudódott ki, jöllehet már napokkal előbb örökre isten hozzádot mondott a császárvárosnak, mert égett talpa alatt a föld. Legelőször a tőzsdén futott híre Reicher szökésének s mindjárt tisztában voltak vele, hogy a károsultak milliókat siratják, mert az uzsoráskirály csak „nagyban”, igazán nagyban dolgozott. A mai tőzsdén legalább hat millióra tették az elhárított összeget, de mikor kitudódott, hogy Reicher hamis váltókkal is manipulált, tíz millióra becsülték a kárt.

Ezidő szerint még hozzávetőleg sem lehet megállapítani, hogy milyen összeg erejéig csapta be nagyon magasállású üzletfeleit az uzsoráskirály. Reicher ismert figura volt Bécsben. Fejedelmi fényvívással élt, a legelőkelőbb társaságokba volt bejáratos, a legpazarabb pezsgő-helyiségek minden éjszakai vendége, a turf megbámolt könyvfogadója, híres és hírhedt szépségek irigvelt lovagja. Saját házában, a Maysedar-utczában lakott, ott is volt fényesen berendezett es-compte-irodája, amelynek látogatói közé tartoztak a legmagasabb arisztokrácia tagjai. Lakásáról, pazar berendezéséről és műkinésiről csodákat beszéltek. Van egy nyaralója is, amelynek berendezése szintén kincseket ér. Szegény sorsból vergődött fel Reicher. Eleinte kicsiny összegeken kezdte a pénzközvetítést, de egyszer aztán vakmerő vállalkozásra adta magát. Akkor volt ez, amikor Lujza kóburgi hercegasszony költekezni kezdett. Reicher már akkor maga is gazdag ember volt, de egész konzorcium állott a háta mögött, amelynek pénzt busásan gyümölcsöztette. Kóburg Fülöp herceg neje az ő segítségét vette igénybe és Reicher másfélmillió koronát szerzett Lujza

hercegasszonynak váltóra. Érdekes, hogy ezt a pénzügyletet az uzsoráskirály egészen normális hat százalékos kamattal bonyolította le s önmagának csak két százalékos közvetítői díjat kötött ki. A váltón szerepelt tudvalevőleg Stefánia özevgy trónörökösne neve is. A hercegasszony ügyvédje annyira bizott benne, hogy Stefánia trónörökösne aláírása valódi s oly nagyon meg volt lepetve, hogy Reicher hat százalékosra tette a kamatot, hogy maga is jótárlást vállalt a váltóért. Nemsokára aztán kiderült, hogy az özevgy trónörökösne aláírása hamisítva volt. Az ügy a főudvarmesteri hivatal elé került, Stefánia főhercegasszony kijelentette, hogy nem is látta azt a váltót, de sőt életében soha sem írt alá váltót s így a rendőrség elé jutott a dolog, amely a hamis váltót lefogalta. Kóburg Fülöp herceg dr. Bachrach ügyvédet bízta meg az afférrel, amelynek során kiderült a hamisítás és állítólag a főudvarmesteri hivatal előtt Mattasich Gézára hárult a vád, mivel azonban a másfélmillió koronát egészben vagy nagyrésztben Lujza hercegasszony költötte el, Fülöp herceg kifizette a teljes összeget és Reicher nem károsodott, sőt ellenkezőleg még ismertebb lett az arisztokraták között, akiknek pénzre volt szükségük s mert nagyon gazdag embernek tartották, attól fogva rengeteg kölcsönöket közvetített. — A rendőrségen még egyetlenegy feljelentést sem tettek az uzsoráskirály ellen, de beavatottak állítják, hogy Reicher milliókra menő hamisváltókat helyezett el különösen vidéki pénzintézeteknél. Állítólag egy nagyon ismertnevű arisztokrata is bele van keverve, akinek nevére közel négy millió koronát folyósított az uzsoráskirály. Főleg vidéki takarékpénztárak és bécsi pénzkölcsönzők a károsultak, de a pénzkölcsönzők aligha fognak jelentkezni, mert okuk van a rendőrséget elkerülni. Annyi bizonyos, hogy a megszökött közvetítő bátyjának, az elhunyt Reicher Selignek gyermekei, akiknek az uzsoráskirály volt a gyámjuk s egész vagyonuk kezelője, koldusbotra jutottak. A nagybankok is szívesen állottak szóba Reicherrel, mert köztudomású volt róla, hogy megbízói a legnagyobbnevű családok tagjai. Vakmerő börzespekulációkon szenvedett hajótörést az uzsoráskirály. Feltétlenül számított a háborúra és rengeteg kötekeket tett kontremine. Veszteségeit a tőzsdén a két utolsó hónapban kétféle millióra becsülik. Egyedül bátyjának gyermekeit több mint három millió koronával károsította meg. Reicher a turf bookmakereinek pénzével is dolgozott, akiket konzorciumba alakított. Ismerősei azt hiszik, hogy már egy hét előtt amerikai kikötőt ért, de egy verzió szerint valahol Magyarországon rejtőzött el. Az uzsoráskirály ötven éves. Feleségétől különváltan él, egy fia Bécsben orvos, leánya pedig gazdagon ment férjhez.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Kedd, április 6. Róm. kath.: Cölesatin p. — Prot.: Delin. Msz. — Görög-ország: márcz. 24. Zakariás. — Zsidó: Niz. 15. Paszach 1. n. — A nap két reggel 5 óra 31 perczkor, nyugszik d. u. 6 óra 35 perczkor a hold két d. u. 7 óra 16 perczkor, nyugszik reggel 6 óra 4 perczkor.

A közoktatási államtitkár fogad 12—2-ig.

A kereskedelmi államtitkár fogad d. u. 4 óraker.

A Művek kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Tavasz tárlat a Műcsarnokban nyitva 4—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Alandó kiállítás a Könyves Kámián szalonjában (Nagy-mező-utca 37—39.), nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Új Művészeti Szalon (Keeskeméti utca 3.), nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Fényképkiallítás az Urániában nyitva 9—8-ig. Belépődíj 50 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 8—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet múzeuma megtekinthető 1 korona belépődíjjal egész nap. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchényi Múzeum nyitva 10—12-ig. — Az aquineumi múzeum nyitva egész nap. — A Technologiai Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — A Ráth György Múzeum nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig és 6—8-ig. — A Pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás zárva.

Sven Hedin Budapesten.

Budapest, április 5.

A küzdés vágya ált a lelkében, amikor először vette a kezébe a vadorbotot Sven Hedin. Fialat volt, harcra szomjazó, küzdelemre vágyakozó és előtte állott még az élet. Az élet, amely elől amugy sem lehet kitérni és amely ugyis tele van küzdelmekkel, verekedéssel és amely maga sem más, mint rémes, hangtalan, néma tusa. És az élettel való birkózásokat végig kell birkózni úgy is, akár vágyakozik utánnak az ember, akár nem. És Sven Hedinnek, a fiatalnak, nem kellett volna Ázsiát járni, csak azért, hogy a küzdés-szomját eloltsa. Ha nekiment volna a csendes, polgári életnek, mint milliónyi más, akkor épp úgy végigküzdötte volna a harczeit és épp úgy lettek volna küzdelmes átélései, mint ahogyan a kalandok között kiélvezte a küzdés gyönyörűségét.

De Sven Hedinnek ez nem kellett. A nyugodalmis küzdések. A polgári harcok. A mindennapi birkózások. És mindezek a nagy, nagy verekedések, amelyek olyan izgalmassá teszik a mi polgári „nyugalmunkat”. Nem kellett neki semmi ezekből. Sokkal nagyobb volt a szomjusága, mintsem be tudott volna telni a mi italunkkal. Sokkal erősebb volt benne az ősember harci vágya, csataéhsége, mintsem kielégítette volna őt a sok apró csatapaté. Amelyeknek a folytonos ismétlődése bennünket megőröl, elnyü, azoknak az a hangtalansága ingerelte volna őt. Neki olyan csata kellett, amelynek hangja van. Amelyben tényleg elhullanak a legyőzöttek és ahol végérvényesen meghal az, akit egyszer legyűrtek. A csendes harcok nem kellett neki, de vágyott a lelke minden vágyával, az ősember-lelke minden akarásával olyan életre, amelyben felharsan a győztesek vad diadalordítása és amelyben kétségbeesetten, bántón sir az őszetportak halálhőrgése. És elment Sven Hedin igazán küzdeni. A természet ellen, az emberek ellen, az ismeretlenség ellen és a butaság ellen indult. És az ő nyomorgásainak a bére nem volt vagyoni. A tudomány harczeit nem szokták vagyoni megfizetni. Még népszerűséggel sem. Csak lenézéssel, megrugásokkal, fitymálással, — legjobb esetben pedig száraz babérrel. A rózsákat, az illatot, a színt, a virágot, — őh, azt nem nekik teremtetette az isten, az másoknak jár ki. És Sven Hedin mégis meg volt elégedve a sikerrel. És neki gyönyörűségeket hozott mégis a bér, — mert maga a harc volt neki gyönyör. És amikor homokpusztákon járt és a száraz szél forró homokot vágott a szemébe és amikor véresre tikkadt az ajka a szomjuságtól és amikor kimerült a teste az elnyomorgástól és amikor kisebesült lábbal törte az utat az ismeretlen felé: akkor élvezett ez az ember. És gyönyörűséget talált a küzdelemben, a szomjazásban, a nyomorúságokban.

Most pedig hazafelé jár Sven Hedin. A tudomány apostola, a hős, a nagy ember végigjárja most Európát, hogy a küzdés után hallja már egyszer az elismerés hangját is. És amerre jár, üdvözlésekkel fogadják, rendjeleket kap, kitüntetésekben részesítik és csodálják.

Hozzánk is eljött a tudomány hőse. Mert az. Nem kell bizonygatni, nagyon jól tudjuk, hogy van akkora hős, mint Napoleon, vagy Nagy Frigyes.

Sven Hedin, a világhírű ázsiai svéd utazó vasárnap délután két órakor Budapestre érkezett. A nagynevű felfedező a Földrajzi Társaság meghívására Párisból jött hozzáuk Bécsen át, ahol a király is kihallgatáson fogadta. A nyugati pályaudvaron fogadtatására megjelentek gróf Széchenyi Béla kőrösi Csoma, gróf Teleki Pál, Havassy Rezső, dr. Déchy Mór, a Földrajzi Társaság alelnökei, dr. Lóczy Lajos, a Földrajzi Társaság igazgatója, Cholnoky Viktor, a Földrajzi Társaság főtitkára és még számos tudósunk és notabilitásunk. Az illusztris vendég Bolgár Ferenc államtitkár társaságában szállt ki a vonatból, ahol háromszoros hurrah-val fogadták. Sven Hedin a pályaudvarról gróf Teleki Pál automobiljában Lóczy Lajos lakására hajtatott, ahol tiszteletére ebéd volt, melyen a Földrajzi Társaság igazgatótanácsa tagjainak élén Vámbéry Ármán is részt vett. Este Sven Hedin gróf Széchenyi Béla páholyából végignézte az Opera előadását. Az előadás után

Déchy Mór, a Földrajzi Társaság másodelnöke látta vendégeül a tiszteletére rendezett háziestén. Megérkezésekor nagy és előkelő társaságot talált együtt.

Az előadás.

Ma este félnyolczkor az Uránia tudományos Színházban tartotta meg fölolvasását Sven Hedin tibeti utjáról. Az előadás, amelyre jegyek már napok óta nem voltak kaphatók, igen díszes és előkelő közönség jelent meg. Kevéssel félnyolcz előtt érkezett meg József főherceg Augustia főhercegné szonnyal és kis fiával. A főhercegi pár kíséretében voltak: Szmercsányi főudvarmester és neje, szül. Batthyány grófnő, D'Orsay grófnő udvarhölgy és Kratochvíl ezádos. Alig foglalták el a fenségek a páholyukat, dr. Lóczy Lajos, a Földrajzi Társaság elnöke üdvözölte a fenségeket és Sven Hedint, akit a közönség lelkes éljenzéssel fogadott.

Dr. Lóczy szavai után Sven Hedin belekezdett előadásába.

— Nagyon nehéz dolog — ugymond — egy nagyobb szabású expedícióról kimerítő előadást tartani ilyen szűk keretek között. Mégis igyekezni fog, hogy amennyire lehetséges, hű képet nyújtson utazásáról. 1905-ben indult el Tibetbe, amely hatalmas területet foglal el Közép-Ázsiában. Kiterjedése körülbelül négyszer akkora, mint Franciaország. Eddig nagy része volt ismeretlen, aminek nemcsak az volt az oka, hogy a tibetiek idegent nem engednek be az országba, hanem az is, hogy a klíma roppant extrémításokba csapongó. Ez, továbbá az a körülmény, hogy a magas vidéken a levegő igen ritka, tette nehezé a felfedező utakat. Gyakran támadják meg az utast vadállatok, amelyek ellen nehéz a küzdelem. Mégis többen indultak már előtte is felfedező utra. Ismerteti az előző expedíciókat, amelyek közül különösen kiemeli gróf Széchenyi Bélának, Lóczy Lajosnak és Kőrösi Csoma Sándornak az expedícióit. Kőrösi Csoma különösen a tibeti lakosság etnografiájára vonatkozólag gyűjtött rendkívül becses adatokat. Mind e kutatások dacára még sok terra incognita volt előtte; óriási területek voltak Tibetben, ahol még nem volt európai. A klíma és a rendkívül magas hegyvidék reánézve is nehezé tették a munkát. A kísérő állatok elhullottak, gyakran naponként nyolcz—kilencz is pusztult el közülök. A határon való átjutás is nehezen ment. Először egyáltalában nem akarták tovább eresztetni a bethánok, de később mégis megengedték neki, hogy tovább folytassa utját. El is indult a karavánjával, de néhány nap múlva a tibeti hatóságok parancsot adtak ki, hogy tartózkodassék fel utjában Hedint. De ekkor már késő volt, Hedin már utban volt Shigatze felé. Shigatzeben hosszabb ideig időzött, onnan pedig a La-la tóhoz ment. Ott nagyobb tanulmányokat végzett, földméréseket eszközölt, térképrajzolásal volt elfoglalva és számos kirándulást tett a környékre. E kirándulások alatt egy nagy folyót fedezett fel, amelynek a létezéséről nem tudtak. Ezt a vidéket különben nemcsak nomádok lakják, hanem állandó lakóhelyű törzsek is.

A kolostorokban ismerkedett meg a híres lámákkal. Ezek között sokan akadnak annyira fanatikusak, hogy egész életüket egy oduban töltik, a melybe világosság, vagy hang be nem hatolhat. Az ilyeneket ünnepekben menetek kísérik egy barlanghoz, ott befalazzák őket és csak akkor nyitják ki a falat, ha a láma nem nyul azokhoz az ételekhez, amelyet neki földalatti folyosón adnak be. Ilyenkor a láma vagy nagyon beteg, vagy meghalt. Némelyik tizenöt—husz évig él az üregben, de volt olyan is, aki hatvan kilencz esztendőig töltött el a sötétben és a magányban. A lámák porait aztán elteszik. Az üregben nagyszerű gondolatokkal foglalkoznak, de ezeknek az eredményeit persze ez az egoista vallás nem engedi napfényre jutni.

A shigatzei láma a leggazdagabb Tibetben, a dalai láma után.

Általában nagyon sok láma lakja Shigatze. Számos érdekességet mond el ezután a lámákról és szokásaikról. Shigatzeből tovább siettek északnyugat felé. Gyönyörű vidékeken mentek keresztül: Tibet legmagasabb hegyén át vezetett az utuk. Így jutottak el a felső Brahmaputrához, ahol a karaván vezetője meghalt, a derek Mohammed Isa. Ez az ember harmincz évig szünte minden egyes tibeti expedíciónak a vezetője volt. A zord hegyvidékről leereszkedtek Nepal csodaszép völgyeibe, majd hozzákezdett Brahmaputra-expedíciója ismertetéséhez. Czélja a Brahmaputra forrásának a felfedezése volt, ami sikerült is neki. Az igazi forrás ott van, ahol a hegyekről meginduló három gleccser egyike megindul.

Majd a Khaika-hegyhez mentek, amelyet a tibetiek szent hegynek tartanak. Folytonos zárándoklásokat rendeznek ide és a legkülönfélébb furcsaságokat mondja el róluk Hedin dr. Rátér azután az Indus forrásának a felfedezésére, amely expedíciójának második nagy eredménye volt. Miután ezzel végzett, az volt a feladata, hogy Tibetet

még egyszer átvágja. Ezt azonban csak a legnagyobb nehézségek árán tudta elérni, mert a hatóságok minden elképzelhető eszközökkel igyekeztek megakadályozni az előrejutását. Folytonos titkolódzások között jut csak előbbre, de ez a bujkálás roppant megviseli. Végül is, hogy a zaklatásoktól megszabaduljon, földadja magát. Visszafelé vezető utjában utba ejti azt a kolostort, amelyben Kőrösi Csoma Sándor lakott és végezte tibeti tanulmányait.

Sven Hedin mindezt igen tiszta németességgel, roppant folyékonyan és érdekesen mondta el. Úgyesen, minden zökkenés nélkül beszél, sok humorral, aminek köszönheti aztán, hogy a közönség mindvégig feszült figyelemmel hallgatta őt. Előadása után lelkesen megtapsolták a kitünő tudóst. Miután befejezte az előadását, Sven Hedint bemutaták a főhercegeknek, akik hosszabbban elbeszélgettek Hedin doktorral.

Az Urániából Sven Hedin automobilon a Lipótvárosi Kaszinóba ment, ahol lakoma volt a tiszteletére.

A lakoma.

A Magyar Földrajzi Társaság az előadás után az Országos Kaszinóban disztrakomát rendezett Sven Hedin tiszteletére. A bankett előtt a kaszinó földszinti sárga termében illusztris társaság gyűlt egybe; igen sokan voltak az arisztokráciából és a budapesti svéd kolónia tagjai sorából és az ismerkedések során egyenként is igen melegen gratuláltak Sven Hedinnek. A lakoma a kaszinó földszinti éttermében folyt le és pazar díszes rendezte Müller, a kaszinó vendéglőse. Berkes kitünő zenekarának közreműködése mellett vig hangulatban volt együtt a társaság és a tőzök egész sorában ünnepelelték a kiváló utazót. Sven Hedin az asztalfőn, dr. Lóczy Lajos egyetemi tanár, a Földrajzi Társaság elnöke és dr. Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke között foglalt helyet. Ott ültek még a főasztalnál: gróf Apponyi Sándor, gróf Zichy Ágost, gróf Teleky Géza, Gulner Gyula főispán, az Országos Kaszinó igazgatója, gróf Teleky Pál, Bánó Jenő mexikói főkonzul, Ruszt József, a Lipótvárosi Kaszinó igazgatója. A lakomán több hölgy is részt vett, legnagyobb részben svédországi születésűek, akik azonban idevaló férjhezmenetelük által magyar állampolgárok lettek.

Az első felköszöntőt Lóczy Lajos mondta, aki ismételtén talmácsolta a Földrajzi Társaság hálóját Sven Hedinnek azért, hogy Budapestre jött és nagy érdekű előadásának megtartására vállalkozott. Szeretettel köszöntötte a társaság nevében, mint annak tiszteletbeli tagját és általános tetszés közben emelte ki tibeti utjának nagy horderejét a földrajzi kutatások terén.

Sven Hedin válaszában megatottan köszönte meg a rágaszkodásnak és a szíves vendégszeretetnek azt a páratlan megnyilvánulását, amelyben ideérkezése óta része volt. Büszkeséggel vallja magát a Magyar Földrajzi Társaság tiszteletbeli tagjának, amely világszerte híres tudósokat mutatthat fel tagjai sorában. A Budapesten töltött napokat felejtethetetlen kedves emlékei közé sorolja és a szíves fogadásra mindenkor a legnagyobb hálával fog visszaemlékezni.

A társaság a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban maradt együtt.

— Személyi hírek. Hengervári báró Hengelmüller László, Ausztria-Magyarország washingtoni nagykövete tegnap este rövid tartózkodásra Budapestre érkezett. A nagykövet Budapesten csak átutazóban van s legközelebb tovább utazik Abbáziába, ahol néhány napot szándékozik tölteni. — Frigyes főherceg a kedvezőtlen időjárás következtében abbahagyta a bélyei vadászatokot és Pécsen át ma visszautazott Bécsbe, ahol a lábmosás udvari szertartásnál jelen lesz.

— A király utazása. Mint értesülünk a király szerdán Schönbrunnból Wallseebe utazik, ahol a husvéti ünnepeket leánya, Mária Valéria főhercegnő családja körében fogja eltölteni. Ez az első eset, hogy a nagycsütörtöki szokásos lábmosásnál nem lesz jelen a király Bécsben.

— Kossuth Lajos Tivadar Budapesten. Kossuth Lajos Tivadar, testvérének, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek látogatására ma délelőtt 10 órakor a Déli vasut pályaudvarán Milanóból Budapestre érkezett. A pályaudvaron fogadására megjelentek Szerényi József államtitkár, Hoitsy Pál, a függetlenségi párt ügyvezető alelnöke és Pally Sándor dr. titkár.

— **Uralkodók találkozása.** Berlinből jelentik, hogy *Edvárd* király marienbádi utazása előtt *Ferencz József* király látogatására Ischlbe megy. *Vilmos* császár husvét hétfőjén vagy a következő nap Velenczébe utazik, ahol *Bülow* herceggel találkozni fog. A *Tageblatt* értesülése szerint lehetséges, hogy az *olasz* király ugyanakkor Velenczébe megy, hogy a német császárral találkozzék. *Edvárd* király földközi-tengeri útján Messzinából jövet április 21-től 24-ig Málta-szigetén fog tartózkodni. *Vilmos* császár, aki Messzinából Korfu-szigetére fog menni, az angol királlyal utközben találkozni fog. A találkozás részleteit még nem tudják.

— **Kitüntetés.** A király, mint a hivatalos lap közli, *Auner* Károly bukaresti érseki egyházmegyei kanonoknak, a bukaresti osztrák-magyar kolónia által létesített jótékonyozó alapítvány körül szerzett érdemei elismerésül, III. osztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

— **Edvárd király és Natália.** Biarritzról érkezett hír szerint, *Edvárd* király, amint híret vette, hogy *Natália* volt szerb királyné Biarritz villájában nagybetegen fekszik, megérkezése után azonnal leadta névjegyt és hogyléte iránt naponta érdeklődött. Amint híret vette, hogy *Natália* királyné jobban van, és olykor ágyát is elhagyhatja, engedelmet kért, hogy az exkirálynét meglátogathassa. *Edvárd* király, aki tudvalevően régi bizalmas barátja volt *Milán* királynak, a boldogtalan exkirálynénak is régi ismerőse. *Edvárd* király a mult esztendőkor látogatta meg *Natáliát*, akinél körülbelül egy félórát töltött, és kilátásba helyezte, mihelyt *Natália* egészségi állapota megengedi, gyakrabban meg fogja látogatni.

— **Nemesi czimradományozás.** A király illyefalvi *Gödrö* Ferencnek, Sepsiszentgyörgy város polgármesterének a régi magyar nemessége alapján használt s általa bemutatott czimert adományozta.

— **Návay Lajos egészsége.** Návay Lajosnak, a képviselőház alelnökének állapota örvendetesen halad a teljes felgyógyulás felé. Most már bizonyos, hogy nyolcz-tíz nap mulva teljes egészségben hagyhatja el betegágyát. Látogatókat a beteg alelnök állandóan fogad s ismerősei és barátai minden nap nagy számban keresik őt fel.

— **Uj udvari tanácsosok.** A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy a király a Salgótarjáni Községbánya Részvénytársaság két érdemes vezérigazgatóját, *Frischmann* J. Jakabot és *Reimann* Lázárt udvari tanácsosokká nevezte ki. A két kitüntetett most ünnepelte negyvenéves szolgálati jubileumát és a társaság utolsó közgyűlésén részükül jutott meleg ováció méltó betetőzése a királyi kegy, a mely szinte örömet keltett mindazokban a körökben, ahol az új udvari tanácsosok gazdasági és társadalmi tevékenységét közel félszázados munkásságuk alatt méltányolni tanulták.

— **Gróf Eszterházy Ferencz temetése.** Vasárnap délután hat órákor szentelték be az arisztokrácia részvétele mellett gróf *Eszterházy* Ferencz v. b. t. t. főrendiházi tag holttestét. A templomban megjelentek: az elhunytak özvegye, *Eszterházy Lótkovits* Berta gyermekeivel és az *Eszterházy* grófi és hercegi család többi tagjaival, *Aehrenthal* báró külügyminiszter, *Paar* Ede gróf főhadsegéd, *Bigot de Saint Quentin* gróf főudvarmester, *Windischgrätz* herceg, *Cholomevski* gróf stb.

— **Kinevezés és czimradományozás.** A király *Antos* János, *Rank* Rezső, *Szokolay* Emil és *Péck* Béla műszaki tanácsosokat miniszteri osztálytanácsosokká kinevezte, továbbá *Szilágyi* Boldizsár és *Ambrózy* Béla műszaki tanácsosoknak, ugyszintén szendrői *Török* Gyulának, a fiúmei kormányzósnál alkalmazott miniszteri titkárnak a miniszteri osztálytanácsosi czimet és jellegét díjmentesen adományozta.

— **Corvera tengernagy halála.** Madridból jelentik, hogy *Corvera* tengernagy, aki a spanyol-amerikai háboruban a Cuba-sziget védelmére kiküldött spanyol flottát vezényelte, tegnap Cadixban meghalt. Ő volt az, aki flottájával együtt benneledt a sant-jago-di-oubai kikötőben, mert *Hobson* amerikai tengerészhadnagy kőies önfeláldozással a kikötő bejáratát egy hajó elsüllyesztésével eltorlaszolta. *Hobson* akkoriban mint nemzeti hőst ünnepelték Amerikában. *Corvera* mint hadifogoly az amerikaiak kezébe került, összes hajóit pedig az amerikai flottába osztották be.

— **Ábrányi Kornél üdülése.** Ábrányi Kornél miniszteri tanácsos, a miniszterelnöki sajtóiroda főnöke, ma több heti üdülésre Brixembe utazott.

— **Augusztá főhercegnő a kórházban.** *Augusztá* főhercegnő ma délelőtt *Batthyány* grófróval ellátogatott a gyáli-uton levő honvédkórházba, ahol *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter, dr. *Szilágyi* József kerületi egészségügyi főnök és *Kertész* József kórházparancsnok fogadták. A hercegnő a kórház megtekintése után több megoperált katoná sebeit bekötözte s másfél órai időzést után távozott a kórházból.

— **A pápa a fiúmei kormányzóknak.** X. Pius pápa Nákó Sándor gróf fiúmei kormányzóknak két ezüstérmét küldött, hogy azokat leányának sulyos betegségből való felgyógyulása alkalmából átadja.

— **Galifet tábornok nagybeteg.** Galifet tábornok néhány nap óta erős influenzában szenved. Tegnap este már az a hír terjedt el, hogy állapota reménytelen, ma reggel azonban javulást konstataáltak. *Gallifet* tábornok Sedannál azt a híres lovasattakot intézte, amelyik még *Vilmos* császárt is csodálatra ragadta. *Gallifet* akkor ezredes volt, de még a harcmezőn lett lovassági tábornok. Egy későbbi párisi táviratunk szerint, a tábornok állapotában nem volt tartás a javulás. Tegnap délben a tábornokot szélhűdér érte és attól tartanak, hogy minden perczen bekövetkezhet a katasztrófa.

— **Wilbur Wright az olasz királynál.** *Wilbur Wright*, a világhírű léghajós, tegnap kihallgatáson volt az olasz királynál. *Wilbur Wright* tegnap föl is szállott Rómában a készülékével.

— **Virágvasárnap.** Virágvasárnapja a szokásos ünnepségek között folyt le tegnap a fővárosban, a hagyományos barkaszentelést az összes templomban megtartották. A királyi vártemplomban nyolcz órákor mise volt. Fél-tizenegy órákor pálmászentelés, azután nagymise, melyet Kanter Károly prelátus czelebrált. Délután négy órákor szentségimádás, öt órákor szentbeszéd, utána litánia áldással.

— **Darvin emlékezete.** A Magyar Társadalomtudományi Egyesület vasárnap délelőtt tartotta második rendes évi közgyűlését az ujjváros háza nagytermében. A közgyűlést *Gaal* Jenő főrendiházi tag, elnök nyitotta meg, akinek beszéde után dr. *Apáthy* István kolozsvári egyetemi tanár tartott nagyszabású előadást Darvinnal születésének századik évfordulója alkalmából. A vallásalapítokon kívül alig van valaki, akit annyian dícséret, de egyszersmind gyűlölték és semmibe vettek, mint éppen Darvint. Tulpuzgó hivei vagy elvakult ellenfelei tanításából ugyan sokan ismerik Darvint, de a legtöbben hatalmas teóriáit csak rossz tréfára használják föl. Bátran mondhatja, hogy nálánál nagyobb ember kevés, igazibb tudós pedig senki sem volt. Hogy nagy neve megmarad és meg fog maradni örökké, annak oka, hogy Darvin a természettudományok körébe belevonta a társadalomtudományt is. Ismertette Darvint, az embert, majd fejtegette a tiszta Darwinizmus tanait és megvilágította, hogy tulajdonképpen mit értett Darvin a létért való küzdelem alatt. Rámutatott Darvin némely tévedésére is és érdekes előadását azzal fejezte be, hogy csak a multon okulva, a jövőn aggodva és annak dolgozva, tölthetjük be hivatásunkat a földön. A lelkes éljenzéssel fogadott előadás után dr. *Farkas* Pál, az egyesület titkára mutatta be az igazgatóság jelentését az egyesületnek tavalyi munkásságáról, majd *Gárdonyi* Albert másodtitkár mutatta be az egyesület számadásait. Végül a választmányt egészítették ki.

— **Nemzetközi balneológiai kongresszus** Algirből sürgönyzik: Tegnap nyílt meg a nemzetközi kongresszus és egyik elnökévé dr. *Bossányi* Béla kir. tanácsost, a Szent Lukács-fürdő főorvosát választották meg. Dr. *Bossányi* a kongresszuson a magyar balneológiai egyesületet képviseli.

— **Zeppelin hajója.** Friedrichshafenből jelentik, hogy a birodalmi léghajó legközelebb nagy óra indul. Az a terv, hogy kipróbálják, meddig képes a levegőben maradni és ezt az utat 24 órára tervezik. Nem annyira a gyorsaságra helyezik a sulyt, mint inkább arra, hogy lehetőleg szél ellen menjen a léghajó. Ulmon át Stuttgartba, onnan Frankfurtba, Strassburgba és a Rajna-völgyén át Baselbe, majd vissza a Bodeni-tóhoz fog röpdülni a birodalmi léghajó.

— **Hó és fagy.** A napok óta az egész országban tartó rendkívül hideg, abnormális, sőt sok helyen télies időjárásról mindenünnen érkeznek hozzánk jelentések. Így Munkácsról jelentik, hogy ott vasárnap éjjel, szép tavaszi nap után az éjjel fagyott és havazott. Békéscsabáról jelentik, hogy az egész megye területén havazik, a hőmérséklet a fagypontra alul van. Magyar-Kanizsán szombat óta, nagy hideg mellett, egész vasárnap havazott. — Fiuméből jelentik, hogy két nap óta erős bóra fúj az Adrián, amely a hőmérsékletet a fagypontra csökkentette és a parti hajózásban nagy zavarokat okozott. A Szerényi-gözs, amely tegnap Konstantinápolyba indult, kénytelen volt Cherso-szigetről visszafordulni, mert a dühöngő bóra miatt nem haladhatott előre. A vegliai, rabaziai és cherrói hajók, melyek már esedékesek, még nem érkeztek a kikötőbe. A környék hegyeit mindentűt hó borítja és tegnap Fiumében is havazott. — Orosházán enye időjárás után pénteken óriási szélvihar volt és szombaton s vasárnap szakadatlanul havazott. — Lembergből táviratozzak, hogy egész Galicziából hóeséseket és hideg időjárást jelentenek.

— **A gyermeknap pénze.** A gyermeknap gyűjtés számoló munkája tegnap hajnali fél öt órákor ért véget és a végeredmény — a kereskedők adakozása nélkül — 106.893 korona 72 fillért tesz ki. Az összeszámolás nagy munkáját gróf *Edelsheim-Gyulay* Lipót elnöklésével a Liga bizottságának tagjai és az Osztrák-Magyar Bank ércpénztárának tisztviselői végezték a Karatur-féle villamos gépeken. Ögróf *Pallavicini* György, gróf *Edelsheim-Gyulay*, *Edelsheim-Gyulay* grófné, gróf *Andrássy* Sándorné, Irma és Pál, gróf *Almássy* Györgyné, gróf *Vay* Gáborné, báró *Lipthay* Béláné, *Sulyok* Ilda, gróf *Szécheny* Domokos, *Rohonczy* Lőrincz, gróf *Thoroczkay* Miklós, dr. *Szilágyi* Károlyné, dr. *Beregi* Kornél, dr. *Ágoston* Géza, dr. *Zsigmond* Jenő, dr. *Gál*, dr. *Torday* Ferencz, dr. *Solymássy* Oszkár, dr. *Zboray* János, dr. *Szentiványi* Géza és *Nádas* Lipót, továbbá a Liga több tisztviselője vettek részt a fáradságos munkában dr. *Karsay* Sándor igazgató, éltető lelke a Ligának, dr. *Szilágyi* Artur Károly, *Szántó* Béla titkár és *Szávoszt* Sándor főkönyvelő vezetésével. A különböző urnákban és perelyekben rendes papír- és ércpénzen kívül találunk nyolcz reklámbankót, 19 ólomkoronát, 22 vegyileg 20 filléresre festett krajczárt, 8 nadrággombot, két márványgolyót, két női hajtűt, kilencz inggombot, négy czukordarabot, három aranyárga-festék arabot, egy biztonsági ruhatűt és sok lyukas hatost, krajczárt. A ravasz vagy humoros adakozók azonban mégis kevesebben voltak az idén, mint tavaly; viszont az igazi pénzdadók jelentékenyen szaporodtak. A legtöbbet gyűjtöttek urnáikba *Edelsheim-Gyulay* grófné (4665.45 K), *Batthyány* Lajosné grófné (4633.66 K) és *Gomperz* Miksáné (4286.50 K). A legkevesebb volt a 75-ik számú urnában (21.01 K).

A Liga kedves kötelességének tartja, hogy tárogatóinak hálás köszönetet mondjon ezen a helyen elsősorban a hölgyeknek, továbbá a művészeknek, akik *Ferenczy* Károly és *Gyárfás* Dezso vezetésével működtek közre. A gyűjtő művésznők közül gróf *Zuyné Bárdi* Gabi tett ki magáért leginkább. Nagyon rászolgáltak még az elismerésre a fővárosi kereskedők, kávéosok és vendéglősök, akik minden tekintetben támogatták a gyűjtéssel elfoglalt hölgyeket; a Vidám Halász József, *Löbl* Ödön és *Zsengeri* Hugó; az előkelő czegek, amelyek önzetlenül, ingyen látták el árukkal a Liszt Ferencz-téri vásárt; *Törley*, *Engel*, *Zuack*, *Glasner*, *Kunz* József, *Erázy*, *Pomril*, *Berceller* és *Szlovák*, *Bokonyi* és *Hegyesy*, *Palermo* kávéház, *Besztercebányai* gyufagyár, *Schwarzenfeld* és *Formanek*. A hölgyek mellett nekik köszönhető, hogy a vásár 13.843 korona 49 fillért jövedelmezett. Nagy érdemeket szerzett még *Hegedűs* Lajos, aki a cigányzenészek taborát szervezte; a társasköcsi vállalat, amely ingyen engedte át mozgászinpadok czéljaira az omnibuszokat, továbbá a MÁV. István-telki főműhely „Testvériség” dalárdája, amely *Hackl* N. Lajos és *Jausz* Géza dirigálásával működött közre. A kereskedők gyermeknap adományairól, a gyárak, hivatalok és házfelügyelők gyűjtéseiről, amelyek még folynak, továbbá a vidéki gyermeknapok bevételéről a Liga később fogja tájékoztatni a nagyközönséget.

— **Ki fojtotta meg?** Titokzatos gyilkosság történt vasárnap éjszaka az aradmegyei Almás községben. *Luszkuc* Illés földesgazdát házában ma reggel holtan találták. Nyakán fojtogatás nyomai voltak s ezenkívül több körülmény is bizonyossá teszi, hogy *Luszkucot* meggyilkolták. A csendőrség megindította a nyomozást, a tettest azonban nem tudták még kézrekeríteni.

— A nagy sztrájk után. Párisban a villamos ipar alkalmazottainak szindikátusa által egybehívott és közel hatezer ember által látogatott gyűlés, amelyen állami hivatalnokok és az állami művek munkásai is résztvettek, minden alapszabálytervezetet elvetett. A magánipar munkásai kötelezték magukat, hogy a tisztviselőket az állam, mint munkaadó ellen vevő küzdelmében támogatni fogják és felszólították a szervezetet, hogy a szükséges intézkedéseket tegye meg az esetben, ha az állam a sztrájkban résztvevő postai, távírdai és telefonalkalmazottak ellen megtorlást akarna alkalmazni. Párisból jelentik: A hippodromban rendezett mai meetinget, amelyen mintegy 2000 ember, köztük kömivesek, földmunkások, villamosmunkások és állami alkalmazottak vettek részt, több lap igen jelentőséges eseménynek mondja. A munkások és az állami alkalmazottak szolidaritása, amely a gyűlésen kikiáltott, megmutatja, mely súlyos következményekkel járhat az utóbbiak között terjedő szindikátusi mozgalom. Az állami alkalmazottak nagyszámu megjelenése megmutatta, hogy általános sztrájk esetén a munkásságot képviselő általános munkásszövetséghez csatlakoznak. Eppen ugy igen komolyan kell venni Pataud ismert sztrájkagítátor mai kijelentését, amely szerint a munkásság az állami alkalmazottak esetleges újabb sztrájkja esetén az általános sztrájkot proklamálná. Különösen aggasztó Pataud javaslatának egyhangú elfogadása, amely szerint állandó, titkos sztrájkbizottság választandó, amely a munkásság és az állami alkalmazottak hat-hat képviselőjéből állna. Pataud kijelentette, hogy senki sem fogja ismerni e 12 bizottsági tag nevét és a bizottságnak feladata előtte alkalmasnak látszó pillanatban az általános sztrájkot elrendelni. Igen figyelemreméltó az a tény, hogy több szónok, miután a kormányt élesen támadta, viharos helyeslés közben heves támadásokat intézett a köztársaság, a parlament tagjai és a szabadkőművesek ellen. Az egész francia sajtó kommentálja a hippodromban tartott tegnapi meetinget. A konzervatív lapok azon a véleményen vannak, hogy a gyűlésen elhangzott beszédek és a hozott határozatok a legkomolyabb aggodalmakra adnak okot. A munkásoknak és az állami hivatalnokoknak nem szabad elfelejteniük, hogy az 1884. évi szindikátusi törvény kizárólag a köztársaságnak köszönhető. Egyébként Pataud és társai még távolról sem olyan erősek, hogy megdönthetnék a köztársaságot.

— Egy francia márkis család drámája. Toulonban borzalmas családi dráma történt. A város egyik előkelő drágakőgyárosa, Cossigny márkis ugyanis pánzügyi zavarok következtében előbb feleségét, majd önmagát agyonlőtte. Cossigny régebben tengerész volt, utóbb drágakőgyárat alapított, amely a múlt hó végén leégett. Az egymillió frankra rugó veszteség kétségbeejtette Cossignyt, aki a nyomorúságtól való félelmében követte el végzetes tettet. A véres drámáról a következőket jelentik: A házaspárt reggel holtan találták ágyában. A fiatal asszony a hátán feküdt s nyugodt vonásai elárulták, hogy aludt, amikor a gyilkosság történt és hogy minden szenvedés nélkül mult ki. Cossigny asszony nővére, aki a halottakat fölfedezte, sirva borult nővérenek holttestére, majd a halott férfit arcul ütve, szidalmazó szavakkal illette. Charpentier de Cossigny általános kedvelt katonatiszt volt, de rangját nemrég letette és ipari pályán akart vagyont szerezni, gyára azonban leégett s mivel egy része nem volt biztosítva, Cossigny látta, hogy tervei megsemmisültek s nem is volt reménye ahhoz, hogy új befektetést teheszen. Nem tudta elviselni azt a gondolatot, hogy nejjének — akit mindenekfelett szeretett — nem adhatja meg a megszokott kényelmet. Vasárnap meg akarta magát mérgezni, de megmentették. Ő szomorúan mondotta: „Hiába minden fáradozások, mégsem fogtok megmenteni.“ És elkezdett kijelentését borzalmas valóra váltotta.

— Halál a vendéglőben. Vasárnap délelőtt a Hungária-szálloda éttermében Maxor Hermana 54 éves krisztianiai magánzó, aki Konstantinápolyból érkezett Budapestre, hirtelen rosszul lett és meghalt. Szíveizlés okozta halálát. Holttestét a bonctani intézetbe vitték.

— Francia tudós Budapest. Louis Eisenmann, díjoni egyetemi tanár tiszteletére gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter és neje tegnap ebédet adtak. Hivatalosak voltak az ebédre gróf Batthyány Lajos v. b. t. t. orsz. képviselő és neje, gróf Sztáray Sándor orsz. képviselő és neje, Sággy Gyula és Gaál Jenő udv. tanácsosok. Eisenmannat Marczali Henrik egyetemi tanár is ebédre hívta, melyen részt vettek a francia tudóson kívül gróf Apponyi Sándor v. b. t. t., gróf Zichy János v. b. t. t. és neje, Vicomte de Fontenay francia főkonzul és neje, dr. Gorove László, Maróthi Géza, dr. Ballányi Kálmán, dr. Lukács György és dr. Szabó Dezső, dr. Eisenmann ma utazott el a fővárosból, melynek fejlődéséről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

— Tolsztoj felesége a csárnál. Tolsztoj Leó felesége, Tolsztoj Zsófia grófné Moszkvába érkezett. A grófné Szentpétervárra készül, hogy a csárnál kihallgatásra jelentkezék, amelyen arra akarja kérni a csárt, hogy Tolsztoj gyermekeinek és követőinek üldözését akadályozza meg és hogy Csartkov-nak, Tolsztoj belső barátjának száműzetését oldja fel, mert mindez nagy bánattal tölti el a kőt, akinek élete is komoly veszedelemben forog emiatt. Tolsztoj betegségét a hiányos vérkeringés okozza. A bajt súlyosította az a körülmény, hogy Tolsztoj megdagadt lába legutóbb egy elcsúszás folytán erősen megsérült úgy, hogy tizenegy napig az ágyat sem hagyhatta el. Most már fennjár ugyan, de a szobát még most is őrizzeni kell. A Tolsztojhoz közel álló körök nagy érdeklődéssel várják a csarszkoje-szelőli látogatás eredményét. Az köztudomású, hogy Alexandra csárnó nagyrabcsúli Tolsztojt. Ő tehát mindenesetre támogatni fogja Tolsztojné kérését. Am az még mindig kérdéses, hogy a kihallgatás csakugyan megtörténik-e vagy sem?

— Tanárok országos gyűlése. Az Országos Polgári Iskolai Egyesület vasárnap tartotta országos gyűlését az Erzsébet-nőiskolában Sággy Gyula országos képviselő és egyesületi elnök vezetésével. Sággy Gyula elnök tetszéssel fogadott megnyitóbeszédét Gyöngyössi István (Sogóvár) üdvözölte a népszerű elnököt. Majd Kovács János pedagógiai tanár tartott előadást, a polgári iskolai tanárképzés reformjáról. Tervezetét Keményfy Dániel (Esztergom), Zsigány Zoltán (Budapest) és dr. Osváth János (Békés-Csaba) hozzászólása után lényegtelen módosítással elfogadták. Azután Magyar László előadásában tárgyalták a magánvizsgálati szabályzatot. Hozzászólottak: Metzinger Oszkár (Kismarton), Osváth János (Békés-Csaba), Glücklich Vilma (Budapest), Szenes Adolf (Nagybacsókerék), Sziklász Adolf (Budapest), Rosenberg Angusztina (Budapest) és mások. Végül a megireselelt alulnői állásra Kozma Gyula fővárosi polgári iskolai igazgatót, a szerkesztői állásra pedig Volonszky Gyulát jelölték s elhatározták, hogy az évi közgyűlést pünkösdkor Budapestén tartják meg és azt dr. Kiss Áron, a Pedagógium néhai igazgatója emlékének szentelik.

— Az örült s a rendszabály. A Király-utca 35. számú házban öt nap előtt megörült Takács Gyula rendkívül erős testalkatú viceházmester. Teljesen levetkőzött s pinczelakásának egyik szegletéből rémítgette a lakókat. Folyton kiabált, hadonászott, fenyegetőzött s nem lehetett se lefogni, se némiképp megbékíteni vagy megfékezni. Jelen-tették az esetet a kerületi tisztviselőnek, aki — az előírás szerint — nem találta Takács Gyulát dühöngő örültnek s így ismét az előírás szerint nem szállíthatta elmeorvóintézetbe, mert a „nem közveszélyes elmebeteg“ otthon kezelendő. Azóta más kerületi orvosok is megvizsgálták, de ők sem tehetnek semmit. A szabály szabály s így nincs más hátra, hogy esendően bevárják, míg a szegény beteg nem válik „közveszélyessé“. Addig a halálra rémült lakóknak, kell hogy türelemmel viseljék sorukat.

— A kirakatverseny. A kirakatverseny bíráló-bizottsága javarészt befejezte már munkáját s anyagát betervezte a rendező-bizottság titkári irodájához, amely most dolgozza föl a beérkezett anyagot. A bíráló-bizottság legközelebbi ülésében meghozza döntését, amelyet husvét vasárnapján, a Pesti Lloyd Társulat dísztermében tartandó nyilvános ünnepes díjkiosztásánál fognak kihirdetni. Akik a díjkiosztásra meghívót kívánnak, szíveskedjenek címüket a rendező-bizottság titkárával, Radványi László dr.-ral, (Sas-utca 12.) közölni. A rendező-bizottság kéri a versenyben résztvevő ezégeket, hogy a nagyközönségre való tekintettel, versenyző kirakatukat vasárnapig ne bontsák meg.

— A veszprémi tüzkatasztrófa. Veszprém ma tartották meg a hivatalos tüzvizsgálatot, mely kétségtelenül megállapította, hogy a tűz a szeminárium egyik kéményének kigyuladása folytán keletkezett, mert a lángot a nagy szélvihar a tetőzetre csapta. Vasárnap a zsarátnok sok helyen újra felcsapott s csak a katonaság és tűzoltóság megfeszített munkájának sikerült megakadályozni, hogy a folyton tartó nagy szélviharban a tűz újra fel nem támadt. Heuter Zoltán, százados parancsára még a póttartalékosok is kivonultak és negyennyolc óráig szakadatlan munkában voltak együtt a tűzoltókkal. A városban mozgalom indult meg, hogy a katonaságnak és tűzoltóságnak rendkívüli munkáját alkalmas módon honorálja a város. A papnevelő intézet növendékeit ma hazaküldték. Horváth József, honvédermesternek, aki az Anna-templom égi tetőzetét élete veszélyeztetésével egyedül oltotta el, a tűzoltótestület elismerő oklevelet nyújtott át és megjutalmazására felterjesztést intéztek a főispánhoz.

— A pinczerek elégedetlenkednek. A kávécsok és alkalmazottjaik között április 1-én az 1907. évből megkötött szerződés meghosszabbításával létrejött a béke. Ez azonban úgy látszik csak rövid életű lesz. A kávécsokok újabb elégedetlenkednek, mert a heti egy koronából, amivel bértüket megajították, a kávécsok ötven fillért a betegsegélyzői illetekre levonnak s kóteleztek alkalmazottjaikat a szabadnaposok helyettesítésére. Az elégedetlenség további oka az, hogy a szakaszvezető fölfüggesztése óta a kávéipartársulat végzi a munkaközvetítést. Nem lehetetlen, hogy az elégedetlenség a legközelebbi napokban nyílt harcban tör ki.

— Az élelmiszerkereskedők vasárnapi munkaszünete. A főkapitány legutóbbi rendeletet adott ki, amely arra kötelezi az élelmiszerkereskedőket, hogy üzleteiket vasárnap délelőtt tíz órakor bezárják. A rendelet dolgában az élelmiszerkereskedők vasárnap délután öt órakor a Molnár-utca 18. sz. alatt levő vendéglőben értekezletre gyűltek össze, amely elhatározták, hogy a főkapitányt addig is, míg a vasárnapi munkaszünet megváltoztatását kivívni nem sikerül, a rendelet botartásának szigorú ellenőrzésére kéri. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez kérvényt intéznek, hogy a nyári idényben, amikor az áru könnyen indul romlásnak, az élelmiszerkereskedők vasárnaponként déli 12 óráig és délután 6—9 óráig nyitva tartassák üzleteiket. Érdekeiknek védelmére egyesület alakítanak, amelynek ideiglenes tisztikarát az értekezlet megválasztotta.

— Furfangos család. Tim György hentesmester Soroksári-ut 84. számú üzletébe csaknem mindennap bejárt egy elegánsan öltözött fiatal ember tízóraizni. Beszélgetett a hentesselel és elmondotta, hogy Mergl Mátyás a neve, 28 éves. Az ódesapja a gróf Károlyi-uradalomban jószágkormányzó. Neki azonban nem volt kedve a tanulásra s most valami iparba kezd. Egy péknél van alkalmazva, de neki inkább a hentes-szakmához van kedve. A gyámja a vecsési bíró, aki nemrég tette le az árvaszéknel az örökségét, 60 ezer koronát s lesz még neki 60 ezer koronát érő földbirtoka Vecsésen. Ha Tim György eladja az üzletét, ő szívesen megvinné de előbb meg akarja tanulni a mesterséget. Tim elfogadta az ajánlatot és Mergl már másnap Tim üzletében szorgoskodott. Közben erősen udvarolgatott a hentes sógornőjének, Etelnek, majd kijelentette, hogy feleségül veszi. Tim figyelmeztette a legényt, hogy sógornője szegény leány.

— Nem tesz semmit — mondotta Mergl — majd beszerzem én a kelengyét.

Meg is kérte a leány kezét s a múlt hónap 25-én volt az eljegyzés. Husvéthétfőre tüzték ki a lakodalmat, még szerződést kötött Timmel, hogy négyezer koronáért megveszi az üzletét. Később Tim Györgyöt figyelmeztették a vevő, hogy a fiatalember az árúkat fizetett pénzt zsebrakja. Tim érdeklődni kezdett a fiu után s kiküldte Antal Lajos segédjét Vecsésre, aki szal a hirrel jött vissza, hogy Mergl Gózárt ott ismerik, azonban se földje, se pénze, kocsisember, aki lopásért már többször volt büntetve, Tim a leleplezés után megvizsgálta a pénztárát és konstatálta, hogy a fiatal ember 800 koronáját ellopta. Mergl az utolsó pillanatig el tudta hitetni, hogy gazdag fiu. Brillians ékszereket vásárolt a menyasszonyának s csak most derült ki, hogy ez ékszerek hamisítványok. Mergl, aki a főváros területéről is ki van tiltva, letartóztatták.

— **Steinheilné a bíróság előtt.** A Steinheil-ügyben *André* vizsgálóbíró már véglegesen befejezte a vizsgálatot és a szép *Steinheilné* nemsokára az összegyűjtött bizonyítékok és gyanúkok alapján a bíróság előtt fog állni. A tényállást magában foglaló vádirat harmincz íróképpel irt oldal s a következőket állapítja meg: A vizsgálat számos terhelő adatot derített ki *Steinheilné* ellen, nevezetesen: 1. május 30-ikáról 31-ikére virradó éjjel előre megfontolt szándékkal megölte a férjét; 2. hasonló módon megölte anyját, *Japyné* asszonyt. Segítőtársakat nem tudott kinyomozni a vizsgálat. *Steinheilné* mint főtettes, az egyedüli vádlott. Az akták most a főügyészséghez mennek, ahonnan az esküdtszék elé kerülnek, amely előreláthatólag június második felében foglalkozik az ügyvel, haosak közben el nem rendelik a vizsgálatot a héber színház eltűnt talárjai tárgyában. Ezek a talárok úgy kerültek az ügybe, hogy *Steinheilné* „hommes en levites“-eket emlegetett, akik állítólag a gyilkosságot elkövették. *Steinheilné* egyébként a *Saint-Lazare* fogházban nagyban fenyegetzik, hogy az esküdtszék előtt botrányokat, fog provokálni, amelyek majd súlyosan kompromittálják a köztársaságot.

— **A cipész munkások kizárása.** A kollektív szerződést, amely a cipésmestereknek és alkalmazottaiknak egymáshoz való viszonyát két éven át, ez év január 31-éig szabályozta, a munkásság kivánságára június 31-éig meghosszabbították. A munkaadók egyesületei közül a cipészipartestület és a cipész kisiparosok országos szövetsége a munkások kérésének teljesítése elé nem gördítettek nehézségeket, a magyar cipészek és cipőkereskedők országos egyesülete azonban vonakodott a kollektív szerződésnek hat hónappal való meghosszabbításától. Később ugyan ez is elismerte a szerződést, vonakodása azonban elég volt arra, hogy újra megbotmolják a nyugalom a cipőiparban. A munkások közül ugyanis többen azalatt az ürügy alatt, hogy az országos egyesület úgy sem hajlandó a kollektív szerződés meghosszabbítására, nagyobbára kismestereknél abbahagyták a munkát s nem voltak hajlandók visszatérni a műhelybe akkor sem, amikor kitudódott, hogy az országos egyesület a kollektív szerződés meghosszabbítását nem ellenzi. A részleges sztrájkra a munkaadók általános kizárással felelnek. Vasárnap délután *Láng Ferenc* és *Sperai János* elnöklésével gyűlést tartottak a munkaadók, amelyen *Éles István* és *Sperai János* felszólalásai után elhatározták, hogy *hétfőn már nem eresztik munkásait a műhelybe.*

— **Kirabolt postahivatal.** Máramarosziget területén lévő szigetkamara postahivatalt szombaton éjjel kirabolták. A betörők alkulcsal nyitották ki a vassajtókat, feltörték az íróasztalt, annak fiókjából kivették a vas-pénzszekrény kulcsát és így könnyen jutottak hozzá a postahivatal egész értékkészletéhez. Szerencsés véletlen, hogy csak néhány száz koronányi pénz- és érték-készlet volt a hivatalban, mert időközönként az ottani állami hivatalok és különösen a sóbánya-hivatalok gyakran igen jelentékeny, esetleg százazrekre menő összegeket szoktak a most kirabolt postahivatal utján továbbítani. Megjegyzendő, hogy a máramaroszigeti polgárság és maga a város hatósága is már évek óta sürgeti a belügyminisztériumtól a szigetkamara állami hivatalok és pénztárak csendőrséggel való őriztetését.

— **Nászajándékok, jeggyűrűk legelőnyösebben Pojgr Kálmán művészi ékszerterében, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerethetők be.** Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **A völégény halála.** Tragikus módon halt meg ma reggel *Kocsis Dezső* 23 éves könyvkötősegéd. Tegnap tartotta az eljegyzését *Rákosszentmihályon Nagy Mariskával.* Az eljegyzési lakoma belenyúlt a késő éjszakába és így a fiatal ember kinnrekedt *Rákosszentmihályon.* Ma reggel akart beutazni Budapestre. A menyasszonya kísérte ki a vasuti állomáshoz. Amikor a fenyveserdőhöz értek, *Kocsis Dezső* a szívéhez kapott, felsikoltott s a következő pillanatban holtan roskadt össze. Szívzhűdés érte.

— **Borzalmas tüzvész.** A Texasban lévő *Port-Worth* városát óriási tűzkatasztrófa sújtotta. Egy hét utca hosszú és négy utca széles területen az összes házakat elpusztította a tűz. A leégett száz lakóházon kívül négy templom, két iskola és a Texas Pacific-vasut gépjárató műhelye is odaveszett. Katonai őrszemek czirkálnak a városban, hogy mezakadályozzák a fosztogatást.

— **Virágos Budapest.** A Virágos Budapest-bizottság dr. *Bartóky József* miniszteri tanácsos elnöke mellett tartott legutóbbi ülésének elhatározása szerint az erkélyek vagy ablakok virággal való díszítése ügyében meglhangu felhívást intézett a miniszterekhez, a tanintézetek vezetőihez, az előkelő pénzintézetekhez, a közgazdasági vállalatokhoz, a színházak igazgatóihoz, a kaszinókhoz, egyesületekhez stb. Valószínű, hogy a virágos Budapest felhívása mindenütt kedves fogadtatásra talál. Értésülésünk szerint az Első Magyar Általános Biztosító Társaság, a Belvárosi Takarékpénztár, a Kisbirtokosok Földtitelintézete, a Royal, Orient, Pannónia szállodák, gróf *Hadik-Barkóczy* Endre palotája, a Szent Imre collégium, az *Uránia* s a Színművészeti Akadémia kora tavasszal már fel lesznek díszítve. A fővárosi középületek virágos díszítése ügyében *Bárczy István* polgármester a szükséges intézkedéseket megtette. A magánosok között is általános az érdeklődés. Mivel pedig a legtöbb budapesti ember, ha pontos címet nem kap, nem tudja, hogy hol kezdje meg a dolgot, a mozgalom támogatása érdekében közöljük, hogy az Országos Kortársi Egyesület kebelében alakult egy Ablakdíszítő Kertészbizottság IV., *Koronaherczeg-utca 16. szám,* mely ablak- és erkély-díszítésekre vállalkozik.

— **A kártya áldozata.** A bakkarat boldogtalan áldozatát, *Donáth Ármin* postafőtisztet, ki a nádor-utcai postahivatalból tizezer koronát ellopott, tegnap átkisérték az ügyészségre. A posta és távirádgazgatóság jelentése szerint *Donáth Ármin* családja a kincstárnak 10.000 koronát tevő kárát megtérítette, mire az ügyészség *Donáthot* nyomban szabadlábra helyezte.

— **Családirtó apa.** Kolozsvárott ma reggel borzasztó családi dráma játszódott le: egy apa megölte három gyermekét és azután önmagát. *Havrillák* Lajosnak hívják a szomorú eset hősét. A „*Dikaszter*“-kávéházban volt alkalmazva, mint kávéfőző, és családjával, nejevel és négy gyermekével mindezeideig látszólag boldog életet élt. Az elmúlt éjjelt a házon kívül töltötte, és csak reggel öt óra felé vetődött haza. Már nem feküdt le, hanem megmosakodott, átöltözött és elment a kávéházba. Alig, hogy odaérkezett, utána jött *Juliska* nevű nyolcz éves leánya is, aki utána hozta otthon felejtett kötényét. A kávéfőző akkor egyet gondolt és leányával együtt felült egy bérkocsira és haza hajtattatott a lakására. Felesége akkor már a piacra ment bevásárolni. *Havrillák* érte küldte a kis lányát. Mialatt a leány távol volt, megtörtént a borzalmas dráma. Az apa revolverrel sorban lelötte három otthon maradt kis gyermekét, a 6 éves *Lajost*, az 5 éves *Irenkét* és a 3 éves *Jolánt*, azután önmaga ellen fordította a fegyvert. A két nagyobbik gyermek és az apa meghalt, a három éves *Jolánkát* pedig életveszélyes sérülésekkel szállították be a kolozsvári klinikai kórházba. A borzalmas gyilkosság oka valószínűleg pillanatnyi elmezavar, de lehetséges, hogy más oka van, sokan legalább azt rebesgetik, hogy *Havrillának* valami viszonya volt egy asszonnyal, akitől nem tudott megválni és azért akart véget vetni önmagának és egész családjának.

— **Eltűnt tanítónő.** E hónap 2-án egy rendőr a Dunaparton észrevette, hogy egy uriasan öltözött nő a Dunába akar ugrani. Megakadályozta az öngyilkosságot s az életuntat bevitte a főkapitányságra. Itt megállapították, hogy az illető *Molnár Gizella*, veszprémi születésű 30 éves magántanítónő. Miután megígérte, hogy nem lesz öngyilkos, elbocsátották. *Molnár Gizellának* azóta nyoma veszett. Lehet, hogy elkövette az öngyilkosságot.

— **Gyermekgyilkos cseléd.** A minap jelentették, hogy a *Holló-utca 12. számú ház* padlásán egy csecsemőholttestet találtak. A kis halottat *Csonka Julia* cseléd találta meg s ő lármaztatta tele a házat. A rendőrség megindította a vizsgálatot és a gyanu nyomban *Csonka Julia* ellen irányult. Kiderült, hogy a leány terhes állapotban volt. Egy heti szabadságot kért s amikor visszatért, teljesen megváltozott. A leány e leleplezés után zavarba jött, azt bevallja, hogy magzatát elhajtotta, de azt tagadja, hogy a padlásán talált csecsemő az övé volna és ő ölte volna meg. *Csonka Juliát* a rendőrség letartóztatta.

— **Boszu szerelemből.** *Balogh Miklós* borosjenői erdész ügyeinek elintézése végett két napra eltávozott hazulról és otthomhagyta egyedül felelőségét. Míg a férj távol járt, addig rokona, *Balogh Lajos* szerelmi ajánlatot tett a fiatal erdésznek, amit az visszautasított. *Balogh Lajos* efeletti haragjában tegnap este, midőn az erdészéknél vendégek voltak, felgyújtotta *Balogh Miklós* házat. Menekülés közben a házban lévők közül többen megsérültek. A gyújtogatót elfogták.

— **Halál ebéd közben.** A Hungária-szálló éttermében tegnap, ebéd közben rosszul lett s hirtelen meghalt *Heckmann Olaf Miksa*, a hamburg-amerikai hajóstársaság idegenvezetője, aki szombaton egy nyolcztagu berlini társasággal jött Budapestre. Sok pénz és értéktárgyat találtak nála. Holttestét a rendőrség a törvényszéki orvostani intézetbe vitette.

— **Megtámadott gabonamunkás.** *Szabó Lajos* 46 éves gabonamunkást az éjszaka a *Lőportár-utca* és *Tüzér-utca* sarkán három férfi megtámadta és pénzt kért tőle. *Szabónak* nem volt pénze, mire az utonállók a ruháit akarták lehuzni. *Szabó* segítséget kiabált, mire az utonállók megszurkálták és elmenekültek. *Szabót* a *Rókus-kórházban* ápolják, az utonállókat nyomozza a rendőrség.

— **Eldölt pózna.** Ma reggel a kelenföldi vasuti állomáson eldőlt egy távirópózna és *Babocsi József* 35 éves és *Varga Ferenc* 33 éves táviradamunkásokra zuhant. Mind a kettő súlyosan megsebesült. A *Rókus-kórházban* ápolják.

— **Lövöldöző részeg ember.** *Gyurkovics Iván* czimiro vasárnap éjszaka a bortól mámorosan a *Hajós-utczában* összeverekedett több emberrel s revolverrel többször rájuk lött, aztán futásnak eredt. Többen üldözni kezdtek, de visszafordult s az üldözőkre is rálőtt, sőt *Csendes János* rendőr kalapját is keresztül lötte, majd pedig maga ellen szögezte a revolvert, de a golyó csak könnyebb sebet ejtett rajta. A revolvergolyóknak több sebesültjük van, így *Fuchs Henrik*, *Gyurkovics barátja*, *Krausz Henrik* utazó és *Csikós János* soffőr. A mentők valamennyit bevitték a *Rókus-kórházba*. A lövöldöző embert a rendőrség letartóztatta.

— **Halálozás.** Özvegy *szédeni Ambrózy Antalné*, szül. *kárisi és kanizai Szerviocky*, *Franziska* élete 88-ik évében elhunyt Ungvárott.

Vértes Sándor ipolysági kereskedő neje, szül. *Bilicz Róza* elhunyt.

Turóczy Jánosné, szül. *Kovács Viktória*, dr. *Turóczy Mihály*, *Szeged* város és a szegedi függetlenségi és 48-as párt ügyészenek édesanyja, jótékonyagért széles körökben tisztelt matróza 77 éves korában *Szegeden* meghalt.

Özv. Lappola Teréz, *László Gyulának*, a Magyar Színház tagjának édesanyja *Békéscsabán* meghalt.

Tóth Lajos, a szegedi honvédezed kötelekésbe tartozó honvédfőhadnagy *Marosvásárhelyen* meghalt.

Weisz Sámuel 1848—49-es honvédhuzár kürtös, aki részt vett az egész szabadságharcban a *Ferdinánd huzárezredben*, 80 éves korában *Aradon* meghalt.

Báró Butler László, *Nógrádmegy* levéltárosa 42 éves korában *Balassagyarmaton* meghalt.

László László főbírtokos, országgyűlési képviselő neje, rétháti *Kövecz Margit* Nagykőlődon meghalt. Holttestét, *battonyai birtokára* vitték és ott helyezték örök nyugalomra.

Mocsanyi Sándort *Birkisen* ma temették el. A gyászszertartást *Pap János* aradi püspök és *Musza Filáret* archimandrita végezték. A temésen sok előkelő román volt jelen, többek között *Hosszu Vazul* lugosi gör. kath. püspök is.

Szieber Ede, a kassai tankerület nyug. főigazgatója 74 éves korában *Ungváron* meghalt.

Mjavovszky Károly nyug. m. kir. erdőmester életének 73. évében elhunyt *Kolozsvárott*.

Tichy Antalné, szül. *Szilágyi Margit* *április 2-án* életének 26-ik évében elhunyt *Debreczenben*.

Dr. Balassfalvi Kiss István életének 42-ik évében elhunyt *Lajosmizén*.

x Fodor-féle vivóterem a *Koronaherczeg-utca* 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb birművek örvendő czég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legutányosabb áron, hanem legteljesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál *Polgár Sándor* orvosi műszergyáros, *Budapest, VI., Erzsébet-körút 50. szám.*

x Szívhajók és véredényelmeszesedés ellen *Finsen-féle* ivlámpafürdők alkalmaz dr. *Hönig Izsó* villanyvilágító intézetében (*Budapest, VII., Károly-körút 24.*) Ezt az eljárást a koppenhágai *Finsen* intézetben több, mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. *Hönig* próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalomtalan gyógyeljárás sikerét szívbillentyűbajok, szervizombetegedés, véredényelmeszesedés, ideges szívbaj és szívzorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

x Fodor-féle vivóterem a *Koronaherczeg-utca* 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb birművek örvendő czég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legutányosabb áron, hanem legteljesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál *Polgár Sándor* orvosi műszergyáros, *Budapest, VI., Erzsébet-körút 50. szám.*

x Szívhajók és véredényelmeszesedés ellen *Finsen-féle* ivlámpafürdők alkalmaz dr. *Hönig Izsó* villanyvilágító intézetében (*Budapest, VII., Károly-körút 24.*) Ezt az eljárást a koppenhágai *Finsen* intézetben több, mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. *Hönig* próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalomtalan gyógyeljárás sikerét szívbillentyűbajok, szervizombetegedés, véredényelmeszesedés, ideges szívbaj és szívzorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

x Fodor-féle vivóterem a *Koronaherczeg-utca* 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb birművek örvendő czég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legutányosabb áron, hanem legteljesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál *Polgár Sándor* orvosi műszergyáros, *Budapest, VI., Erzsébet-körút 50. szám.*

x Szívhajók és véredényelmeszesedés ellen *Finsen-féle* ivlámpafürdők alkalmaz dr. *Hönig Izsó* villanyvilágító intézetében (*Budapest, VII., Károly-körút 24.*) Ezt az eljárást a koppenhágai *Finsen* intézetben több, mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. *Hönig* próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalomtalan gyógyeljárás sikerét szívbillentyűbajok, szervizombetegedés, véredényelmeszesedés, ideges szívbaj és szívzorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

x Fodor-féle vivóterem a *Koronaherczeg-utca* 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb birművek örvendő czég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legutányosabb áron, hanem legteljesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál *Polgár Sándor* orvosi műszergyáros, *Budapest, VI., Erzsébet-körút 50. szám.*

x Szívhajók és véredényelmeszesedés ellen *Finsen-féle* ivlámpafürdők alkalmaz dr. *Hönig Izsó* villanyvilágító intézetében (*Budapest, VII., Károly-körút 24.*) Ezt az eljárást a koppenhágai *Finsen* intézetben több, mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. *Hönig* próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalomtalan gyógyeljárás sikerét szívbillentyűbajok, szervizombetegedés, véredényelmeszesedés, ideges szívbaj és szívzorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

x Fodor-féle vivóterem a *Koronaherczeg-utca* 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb birművek örvendő czég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legutányosabb áron, hanem legteljesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál *Polgár Sándor* orvosi műszergyáros, *Budapest, VI., Erzsébet-körút 50. szám.*

x Szívhajók és véredényelmeszesedés ellen *Finsen-féle* ivlámpafürdők alkalmaz dr. *Hönig Izsó* villanyvilágító intézetében (*Budapest, VII., Károly-körút 24.*) Ezt az eljárást a koppenhágai *Finsen* intézetben több, mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. *Hönig* próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalomtalan gyógyeljárás sikerét szívbillentyűbajok, szervizombetegedés, véredényelmeszesedés, ideges szívbaj és szívzorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

x Fodor-féle vivóterem a *Koronaherczeg-utca* 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb birművek örvendő czég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legutányosabb áron, hanem legteljesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál *Polgár Sándor* orvosi műszergyáros, *Budapest, VI., Erzsébet-körút 50. szám.*

x Szívhajók és véredényelmeszesedés ellen *Finsen-féle* ivlámpafürdők alkalmaz dr. *Hönig Izsó* villanyvilágító intézetében (*Budapest, VII., Károly-körút 24.*) Ezt az eljárást a koppenhágai *Finsen* intézetben több, mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. *Hönig* próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalomtalan gyógyeljárás sikerét szívbillentyűbajok, szervizombetegedés, véredényelmeszesedés, ideges szívbaj és szívzorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

x Fodor-féle vivóterem a *Koronaherczeg-utca* 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb birművek örvendő czég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legutányosabb áron, hanem legteljesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál *Polgár Sándor* orvosi műszergyáros, *Budapest, VI., Erzsébet-körút 50. szám.*

x Szívhajók és véredényelmeszesedés ellen *Finsen-féle* ivlámpafürdők alkalmaz dr. *Hönig Izsó* villanyvilágító intézetében (*Budapest, VII., Károly-körút 24.*) Ezt az eljárást a koppenhágai *Finsen* intézetben több, mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. *Hönig* próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalomtalan gyógyeljárás sikerét szívbillentyűbajok, szervizombetegedés, véredényelmeszesedés, ideges szívbaj és szívzorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

x Fodor-féle vivóterem a *Koronaherczeg-utca* 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Fényképészeti kiállítás. A fényképészettről eddig a laikus publikum annyit mindenesetre tudott, hogy a művészetnek valami olyan határállomása. Nem alkotóművészet a szó anyagi értelmében, de mindenesetre gyakran közel áll egy-egy alkotásával a művészethez. Azt lehetne mondani, hogy a fényképészet gyakran kaczerkodik a képzőművészettel. Ennyit tudunk azelőtt is, de ma, amikor végignéztük azt a fényképészeti kiállítást, amelyet az „Amatőr” című lap kitűnő szerkesztője, dr. Kohlmann Artur rendezett, az a meggyőződés vert hitet bennünk, hogy a fényképészet, ha művészelkü emberek, a technika mesterei művelik, akkor nagyon is közel van a művészethez. A kidolgozásban a technika már annyira vitte, hogy a legfinomabb árnyalatot, a legapróbb nuance-okat is ki tudja hozni. A fénykép többé nem csak durva kópiája a valóságnak, hanem művészi produktum. Az objektív elem nem teig túl lenne, hanem végül egy csomó szubjektivitással. Ez a szubjektivitás első sorban a téma megválasztásánál nyilatkozik meg. Ugy látszik, a mi fényképezeink is megéreztek valahogyan a modern művészetnek azt az irányát, amely a hangulatokat keresi és amely a poézisből hangulat-lyrát, a festészetből impresszionizmust, a művészi fényképezésből pedig hangulatmegrögzítést csinált. A tájképfelvételknél például valósággal keresik a fényképezők a hangulatokat. Sokszor nem az objektív fölvétel a fő, hanem maga a hangulat, amelyet a kép megrögzíteni és a néző lelkébe belevinni akar. De egyéb művészi elemmel is dolgoznak az „Amatőr” kiállító. A beállítás mindig finom, művészi és izléses, a háttér, a tónus, a részletek: mind olyanok, mintha a képzőművészetből átvett elem volna. A háttér legtöbbször elmosódó, hogy a főalak annál erősebben, élesebben emelkedjen ki. Az egész kiállítás csupa finomság és csupa művészet. A rendezésnek persze ebben a hatásban oroszlánrésze van: intim termekben pompás érzékkel van elhelyezve a sok kép, amelyek így mind hatnak. Dr. Kohlmann Artur, a kiállítás rendezője és az „Amatőr” szerkesztője csak szaporította ezzel azt a sok érdemét, amelyet a hazai fényképészet terén eddig is szerzett. Neveket nem említünk a kiállítók közül: hiszen valamennyi megérdemelné a kiemelés. Annyit mondunk csak, nemcsak fényképezésnek, akik végtelenül sokat tanulhatnak belőle, hanem minden embernek, akit érdekel a művészet. (dé.)

(*) A Nemzeti Színházról. Holnap, kedden „A makrancos hölgy”, *Shakespeare* klasszikus vígjátéka kerül színre. A czimszerepet Cs. *Alsóghy* Irma játssza. Szerdán a „Vadkaesa”, *Ybsen* tragikomédiája van műsorra tűzve. Csütörtökön „Az ember tragédiája” adják. A három főszerepet *Bakó*, *S. Fáy* Szeréna és *Gyenes* fogja játszani. Pénteken és szombaton nincsen előadás. Vasárnap délután „A esők”-ot, *Dóczy* vígjátékát, este „A falusi verebek”-et, *Gárdonyi* vígjátékát, hétfőn délután „Az elnémult harangok”-at, *Rákosi* Viktor és *Malonyay* Dezső színművét, este pedig a „Vasgyáros”-t, *Ohnet* színművét tűzték műsorra.

(*) A Képzőművészeti Főiskola kiállítása. A festőiskolák ősi hibája, mint mindenféle iskolák, hogy a tehetségek nem tudnak kibontakozni, a fiatalok nem tudják megtalálni önmagukat és az az ut, amelyet járnak, nem az ő utjuk, hanem a mestereiké. Szinte magam előtt látom mindig, valahányszor művésznövendékek produktumait látom, magukat a mestereket, akik a maguk tekintélyével szinte megfekszik a tehetségeket. Éppen ezért nagy, nagyon nagy örömmel néztük végig a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek a kiállítását, ahol nem utánérzéseket, üres technikázást, bemagolt maniereket láttunk, hanem forráságot, fiataloságot és önállóságot. Új csapásokon járnak ezek a fiatalok, akik a jövő művészei lesznek, ámbar vannak közöttük olyanok is, akik a jelen művészei. Ez az új csapás pedig a maguk útja. Nem a mestereiké. Vannak közöttük naturalisták, impressionisták, még neo-impressionisták is, de majd mindegyiken meglátszik, hogy a maga lábán akar járni és hogy önmagát akarja adni a művészetben. Festők, szobrászok és grafikusok vannak képviselve a mostani kiállításon. Legerősebbek pedig a szobrászok.

Cser Károly és *Gemes-Ginders* Péter teljesen kiforrott egyéniségek, akik a legnehezebb problémákat is sikerrel tudják megoldani. A festők között sok az erős ember. Elsősorban *Novák* Andrást és *Mikola* Andrást kell kiemelniük. *Novák* tiroli tájképpel lepott meg bennünket, míg egy másik képe pompás technikával és finom érzékkel van megcsinálva. *Mikola* András impresszionista, erős, nagy vonásokkal dolgozik és nagyon sokat igér máris. Szép színei vannak *Lovaghy* Dénesnek is, akinek különösen egyik napsütéses tája sikerült. *Kövesdy* Géza is a színek embere, valóságos szín-orgiai produktált egyik vázmnán, *Telek* Antal, *Sándor* Antal, *Dienes* János, *Teplánszky* Sándor és *Killer* Jolán szintén nagyon tehetséges emberek, míg a grafikában *Markó* Lajos igazán erős nivóju dolgokat produktált. Ez a kiállítás minden tekintetben jó fényt vet nemcsak a növendékekre, hanem az intézetre is, amely ilyen embereket tudott nevelni.

A kiállítást vasárnap délelőtt nyitotta meg Molnár Viktor államtitkár.

(*) Tagajánlások az Akadémián. E hó 29-én tartja tagválasztó nagygyűlést a Magyar Tudományos Akadémia. A kitűzött határidőre a következő tagajánlások érkeztek be az Akadémia főtájkári hivatalához: I. osztály. Tiszteleti tagnak *Heinrich* Gusztáv ajánlja *Rákosi* Jenőt a következő sorokkal:

Rákosi Jenő lev. tagot tiszteleti tagnak bátorítom ajánlani. Rákosi maholnap 70 éves, 1866. óta működik az irodalomnak különböző ágaiban, 1892 óta levelező tagja Akadémiánknak. Egyik leg gazdagabb, legtöbb oldalú költőnk, aki főleg a drámai téren maradandó sikereket ért el. Ezenkívül kiváló műfordító, önálló gondolkodású esztétikus és elsőrangú hírlapíró. Az Akadémia a modern magyar költészetet tiszteli meg, midőn egyik legerősebb, sokoldalú és nagyhatású tehetségét tiszteleti tagjai sorába emeli. Az I. osztály B) alosztályába ugyancsak *Heinrich* Gusztáv ajánlja levelező tagnak dr. *Császár* Elemér főgimnáziumi tanárt. II. osztály. Tiszteleti tagnak dr. *Darányi* Ignác földmívelésügyi minisztert ajánlják: *Thaly* Kálmán, *Wlassics* Gyula, *Concha* Győző, *Gaal* Jenő és *Bernát* István. A II. osztály A) alosztály. Levelező tagnak *Wlassics* Gyula és dr. *Balogh* Jenő ajánlják dr. *Angyal* Pál egyetemi magántanárt, *Medveczky* Frigyes ajánlja dr. *Pauler* Ákos filozófiai író, *Concha* Győző és *Medveczky* Frigyes ajánlják dr. *Prohászka* Ottokár Székesfehérvár püspökét, *Kautz* Gyula ajánlja dr. *Réz* Mihály jogakadémiai tanárt. A II. osztály B) alosztályába rendes tagnak *Szadecsky* Lajost ajánlja dr. *Csánki* Dezső. III. osztály. Rendes tagnak dr. *Kövesligethy* Radó levelező tagot ajánlják: báró *Eötvös* Lóránd, *Fröhlich* Izidor és *Bodola* Lajos.

(*) A Képzőművészeti Társulat közgyűlése. Gróf *Andrássy* Gyula helyigminiszter elnöklésével vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartotta ezidei rendes közgyűlést az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat. Gróf *Andrássy* Gyula megnyitó beszédében nagy elismeréssel emlékezett meg *Benczur* Gyula „Milleniumi hódolat” című alkotásáról. *Benczur* Gyulát lelkesen megjelönte a közgyűlés, amely aztán dr. *Ambrozovics* Dezső titkár indítványára *József* főherceget a társulat védőjévé választotta.

Az évi jelentés első sorban beszámol az elmúlt év folyamán rendezett kiállítások eredményéről. Összesen 526 műtárgy kelt el 499,912 korona értékben, 237 művel és 349,277 koronával több, mint az előző esztendőben. Örömmel említi föl a jelentés *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter amaz elhatározását, hogy emzentul művészeti és iparművészeti tárgyakat adományoz a megjutalmazottaknak és erre a célra évi 70,000 koronát állított be tárczája költségelőirányzatába. A jelentés a miniszternek elhatározásáért a társulat és a művészek nevében őszinte és hálás köszönetet mond. A társulat tagjainak száma 8652. A jelentést *Singer* Gyula és *Arenstein* Henrik társulati tagok fölszólalása után tudomásul vették, aztán megejtették a választásokat. Elnök újból egyhangulag gróf *Andrássy* Gyula lett, a választmány tagjaivá a következőket választották: *Bruck* Miksa, *Dudits* Andor, *Keményfi* Jenő, *Lechner* Ödön, *Papp* Sándor, *Tull* Ödön, *Vajda* Zsigmond, *Zala* György, gróf *Andrássy* Gyula, *Egger* Gyula, *Fraknói* Vilmos, *Köhner* Adolf, *Lederer* Sándor, *Molnár* Viktor, dr. *Wekerle* Sándor és *Zboray* Miklós. A zsűri tagjai a következők lettek: *Benczur* Gyula, *Dudits* Andor, *Eder* Gyula, *Jendrassik* Jenő, *Kacziány* Ödön, *Katona* Nándor, *Kézdi-Kovács* László, *Knopp* Imre, *Márk* Lajos és *Szenes* Fülöp festők. *Kallós* Ede, *Margó* Ede, *Róna* József és *Zala* György szobrászok, végül *Jámhor* Lajos, *Korb* Flóris, *Lechner* Ödön és *Messinger* Lajos műépítők. Számvizsgálók lettek: *Simon* Ig-

nác, *Gyulányi* Béla és *Csuka* Alajos rendes, *Maraton* Alajos és *Waigerth* Károly póttagok.

A zárószámadások megvizsgálására a közgyűlés bizottságot küldött ki.

(*) A Nemzeti Zenede mai zenekari hangversenyén több érdekes ujdonság került bemutatásra. Az első dr. *Szóllóssy* Attila „Szent István” nyitánya, amely a gróf *Zichy* Géza-féle pályázaton dícséretet nyert. Érdekes kompozíciójú dolog, amelyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. A másik ujdonság *Siklós* Albert pályanyertes *Sviteje*, amelyben nagyon sok az eredetiség és amely nagyon ügyesen van meghangszerelve. *Siklós* műve is nagy tetszéssel találkozott, valamint sokat tapsolt a közönség az egyes előadó növendékeknek is.

(*) Hangverseny Székesfehérvárott. Fényesen sikerült hangversenyt rendeztek a filharmónikusok a székesfehérvári Szent István teremben, ahol *Frszebet* *Amália* főherceggasszony emelte jelenlétével az est fényét. A fenséges asszony nagy élvezettel hallgatta végig az egyes számokat. Nagy feltűnést keltett a tisztes kis *Gyárfás* Ibolyka, *Hubay* Jenő nagytehetségű tanítványa, ki zenekari kísérettel játszotta *Hubay* IV. Csárdajelenét és *Lipinski* II. Concertóját. *Brilliáns* játéka, művészi előadása, energikus temperamentuma nagy jövőt jósolnak a gyermekművésznőnek. A kis művésznőnek sok virággal és tapsal kedveskedett a nagy műértőközönség, mit ő *Hubay* Magyar Poémájával köszönt meg. *Beethoven* 3. sz. *Eleonóra* nyitányát és *Mendelssohn* „*Hebidák*” című művét játszották még a filharmónikusok nagy sikerrel.

(*) A müncheni kiállítás. A müncheni kiállítás beküldésének határideje holnap, kedden délután 5 órakor jár le. A műveket délelőtt 9—12 és délután 3—5 óra között veszik át a Műcsarnokban.

EGYESÜLETEK.

(—) A Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete április havi választmányi ülését gróf *Botthány* Gézáé egyleti pártfogónő Teréz-köruti palotájában tartotta meg. A *Mayer* György együleti titkár által fölolvastott márciusi választmányi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után *Gruz* Albertné alelnök előterjeszté, hogy a székesfehérvári Vigadó összes termében az egylet leányárvaháza javára rendezett sőtahangverseny az egylet árváinak 1811 koronát jövedelmezett. *Dobeschál* János pénztári és gazdasági jelentésének, valamint *Sárcsevics* Betti árvaházi igazgatóné jelentésének tudomásul vétele után a választmány elhatározta, hogy május 10-én az egyleti árvák javára *Gerbaud* városi díszes helyiségeiben jótékonyági tárgysorsjátékot rendez.

(—) Szeretet-vendégség. A budapesti protestáns egyetemi hallgatók *Bethlen* Gábor Köré április 1-én este a *Lóczy*-u. ref. főgimnázium dísztermében szeretet vendégséget rendezett, mely ugy érkölesileg mint anyagilag igen jól sikerült. A műsoron *Gáty* István, *Okos* Gyula, *Pulszky* Ferencz övegye, *Dósa* Adrienne, *Rappaport* Ernő, *Grünwald* Margit, *Veress* Jenő, özv. *Szent-Léleky* Gézáé, *Eöri* Szabó Dezső, *Benkő* István szerepeltek.

(—) Az Országos Műszaki Egyesület most tartotta IX-ik évi közgyűlést saját helyiségében. A közgyűlés utasította a választmányt oly alapszabálymódosításnak az előkészítésére, melynek az egyesület kebelében létesítendő „rokkantsági segélyalap” és „halálzási segélyalap”. Elnöknek megválasztották: *Neufeld* Ármán hites szabadalmi ügyvivőt. A közgyűlés után lélekemelő háziünnepélynek a keretben leleplezték arcképét *Gaul* Károlynak, a m. kir. technológia iparmuzeum igazgatójának, ki az egyesületnek egyik alapítója volt.

(—) Ezüst Kereszt. Bécsben tegnap volt az osztrák Ezüst Kereszt alakuló közgyűlése, amelyen a többi között megjelent a hadügyi és landwehr minisztérium, a helytartóság, a kereskedelmi kamara képviselője, dr. *Lueger* polgármester, valamint a pénzügy számos, előkelő alakja. A társaság hazatérő tartalékosokról kíván gondoskodni. Diszelnökökké választották *Schönaich* hadügyi minisztert, *Georgi* landwehrminisztert, gróf *Clamm-Martin* titket, *Liechtenstein* tartományi marsallt, dr. *Lueger* polgármestert és *Schöller* kereskedelmi kamarai elnököt. Az elnökségbe beválasztották elnöknek *Nedinger* tartománygyűlési képviselőt, *Kielmansegg* helytartót diszelnökök nevezték ki.

Üzletáthelyezés és nagyobbitás miatt

az összes raktáron levő legfinomabb angol szövetekből

33 frtért készítik prima utczaal öltönyt vagy felöltőt

mérték után elsőrendű kivitelben. FÁI GÉZA — uri szabó üzégél, — Budapest, Váci-utca 37. MERCUR-palota.

FŐVÁROS.

(Kislakások építése a Gyáli-úton. A gyáli-úti kislakások építésére felügyelő bizottság ma délután dr. Wildner Ödön tanácsjegyző elnöklésével ülést tartott, amelyen felbontották az építkezéshez szükséges kövezési, gázvilágítási és kőszállítási munkálatokra beérkezett ajánlatokat. A kövezési munkálatokra 2, a gázvilágítás berendezésére 6 és a kőszállításra 10 ajánlat érkezett be. Ezeket az ajánlatokat most felülvizsgálat végett kiadják a számvevőségnek és szerdán fognak dönteni a munkálatok kiadására nézve.

(A művirágkészítők kérése. A művirágkereskedők és készítőik azzal a kérelemmel fordultak a főváros utján a miniszterhez, hogy iparuk a képzéshez kötött iparágak közé soroztassék. A miniszter a fővárosihoz most érkezett leiratában értesítette az érdekelteket, hogy a kérvényt az idő szerint nem teljesítheti, hanem a készülő ipartörvény tárgyalásánál az ügyet megfontolás tárgyává teszi.

(Az Artézi-fürdő ivócsarnoka. A Magyar Mérnök- és Építészegyesület annak idején pályázatot hirdetett egy artézi ivócsarnok tervére. Az egylet megleghangú átirat kíséretében ma megküldötte a fővárosnak a két, első pályadíjat nyert munkát esetleges felhasználás végett.

Nyilttér.

Érvényben közöltékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN

jogi szeminárium

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.
— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

Értesítés.

Azon t. betegeket, akiknek gyógyítását tapasztalva elhalasztottam, ezennel értesítem, hogy tavaszi kuráimat most megkezdem. Ezen gyógyító kurákat 20 évi orvosi gyakorlatom alatt több ezer betegnél alkalmaztam és eredményeképpen találtam, hogy rendkívül fényes és tartós sikerrel beváltak: görvéllykór, köszvény, asthma, idült szív-, gyomor-, máj-, vese-, nehéz idegbajokban (neurasthenia, paralysis, tabes) és némely bőrbetegségben (psoriasis, lupus, eczema). Szélhűdéseket és elmezavar kitörését meg lehet akadályozni. Betegeket fogad rendelőintézetemben (Budapest, V., Váci-körút 18. sz. I. em.) naponta 9—1-ig és 3—6-ig. Meghívásra fekvő betegeket is látogat a fővárosban és vidéken.

Med. Dr. Kovács Izsó,
a vérgyógyítás megalapítója.

Olvasóinkhoz!

Az „Üstökös“ április 1-ével új előfizetést nyit lapjára.

Az „Üstökös“ hazánk egyik legjobb élecz lapja, mert minden héten számtalan színes képen kívül, tárczát, humoros elbeszéléseket és éleczeket közöl. Állandó alakjai közéletünest keltenek és e mellett nem tartalmazznak trágár, bántó és bármely tetszetős formába öltöztetett izléstelen-égeket.

Minden új előfizető, ki most fizet elő az Üstökösre, ingyen kapja az április hó végén megje enő

„ÜSTÖKÖS ALBUM“-ot

mely 100 oldalra terjedő díszes kötet lesz érdekes szöveggel

Minden új előfizető megkapja azonkívül ingyen a tavalyi bekötött évf. lyamot csak a bekötésért számítunk fel 2 koronát és 1909. január 1-től megjelent számokért 1 koronát.

Előfizetési árak:

1/4 évre áprilistól-júliusig	kor. 3.—
1/2 „ „ „ októberig	„ 6.—
3/4 „ „ „ deczemberig	„ 9.—

Utaltványozim:

„Üstökös“ kiadóhivatala
Budapest, V., Váci-körút 72. szám.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Szeged
12828/909. szám.

III.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Az Anina állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettük. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1909. évi május hó 26-ával veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1914. évi május hó 25-ig. Bérletnek a következő helyiségek boosáttanak rendelkezésére: két szoba, egy csalódszoba, egy pinczorszoba, egy konyha, egy italmérő és egy I/II. oszt. étterem.

Megjegyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályu váró- és étterem fűtése és világításának felét a magyar királyi államvasutak viselik.

Az egy koronás bályeggel ellátott és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak fent kiirt Anina állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre“ felirattal lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönböztetve kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1909. évi április hó 30-ig déli 12 óráig az alóírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota II. emelet 1. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta utján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200 azaz kétezer korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1909. évi április hó 29-én déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta utján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy wieni tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90 százalék szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem esatolandó. A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. em., 14. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegekre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1909. márczius hóban.

Az üzletvezetőség.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A zágrábi pör. A mai tárgyaláson, amely kilencz órákor kezdődött, folytatták Hrvatyaniin Moje dubiczai birtokos kihallgatását. A vádlott beismeri, hogy Péter királyt személyesen ismeri és baráti összeköttetésben volt vele. Az 1875-iki boszniai fölkelés alkalmával Péter király két hónapig tartózkodott az ő házában. Kölesönösen megmentették — egymond — egymás életét s ezért keletkezett közöttük benső baráti viszony. Kétszer jelent meg audiencián a belgrádi konakban. Mindkét alkalommal régi emlékeiket elevenítették föl. Egy ízben meglátogatta György trónörökös is, akitől egy régi boszniai fegyvert kapott emlékül. Határozottan tagadja, hogy a Karagorogevics-dinasztiával felségárulás céljából volt összeköttetésben. Azután az elnök több levelet olvastat föl. Egyik levelében Péter király a dubiczai iskola javára száz koronát adományoz. Ez az iskola a horvát hatóságok ellenőrzése mellett a vádlott vezetése alatt állott. A vádlott tiltakozik az ellen, hogy öt hónapokig börtönben tartják a miatt, mert egy királyi barátai viszonyban van.

Szünet után kihallgatták Hrvacianin Demert, az előbb kihallgatott vádlott fivérét, akinek kihallgatása nem hozott felszínre nevezetesebb momentumokat. A tárgyalást ezután holnapra halasztották.

§ A Szanin-pör. Arcubasev híressé vált regénye, a Szanin ellen a budapesti büntető törvényszéken kettős eljárás folyik. A magyar fordítás ellen való eljárás során dr. Szlavay Ferenc vizsgálóbíró az ügyészség vádjára a vizsgálatot Szabó Endre, mint fordító-szerző ellen elrendelte. A vád szerint részben vallás ellen való vétségek vannak a regényben. Szabó Endre a végzés ellen fölfolyamodással át a vádtaanáshoz. Érdekesebb ennél a lefoglalt német kiadás sorsa. A királyi ügyészség a kiadás megsemmisítését indítványozta, mert a német ki-

adásért senkit sem lehet felelősségre vonni. A budapesti büntető törvényszéknek dr. Mikovich bíró elnöklésével működő tanácsa a fajtalanági vádra nézve a megsemmisítő eljárást megtagadta, mert a büntetőtörvénykönyv 248. szakasza szerint a kiadás terjesztője felelősségre lóvén vonható, nincs helye az ugynevezett objektív eljárásnak. A vallás ellen való vétségre nézve a törvényszék az iratokat azzal küldte vissza a közvádlónak, hogy jelölje meg, mely kiadású könyvnek melyik részére alapítja a vallás ellen való vétség vádját, mert a büntetői pörrendtartás értelmében ezt a részt a közvádló tüzetesen tartozik megjelölni. E nélkül a bíróságnak nincs módjában, hogy érdemben határozzon.

§ Visszaélések az adóhivatalban. Nagy feltűrést keltett néhány héttel ezelőtt az a visszaélés, amelyet a hatodik kerületi eljárárság adószámviteli hivatalában fözöztek föl. Az adószámviteli hivatal vezetőjének följelentésére a rendőrség leirtatóztatta Bosnyákovic János adóhivatali számszámsegédet, aki Jambrik Gyula ügyvédjelölt segítségével az adózó felektől elkért adókönyvecskébe hamis adóbeizetési adatokat jegyzett be és az így kapott jutalomdíjon megosztottak. A vizsgálóbíró ma délután hallgatta ki a letartóztatott Bosnyákovic Jánost és kihallgatása után elrendelte ellene a vizsgálatot a vizsgálati fogsággal együtt. Jambrik Gyulát, akit az ügyészség mint bünességet vádolt meg, a vizsgálóbíró a legközelebbi napokban fogja kihallgatni.

§ Elitelt igaztó. A pancsovai kir. törvényszék most tárgyalta dr. Alexics Vladimir orvos büntetőjét. A főtárgyalást Stocker Antal kir. törvényszéki elnök vezette. A vádlóval szerint dr. Alexics Vladimir Oppova torontálmegyei községben 1908. okt. 18-án szerb nemzetiségi egyéneket nyilvánosan a magyarok elleni gyűlöletre izgatta. Vádlott azzal védekezett, hogy teljesen részeg volt. A pörbeszédok meghallgatása után a törvényszék vádlottat bünességre mondotta ki az igaztás vétségében és hét hónapi államfogházra és további 30 napi fogházra, átváltoztatható 1000 korona pénzbüntetésre ítélte és kötelezte a büntügyi költségek viselésére. Az ítéles ellen az ügyész súlyosbításért, a vádlott és a védő a bünesség megállapítása miatt felebbezett.

§ A Magyar Jogászegylet dr. Székely Ferencz koronaügyész elnöklésével ülést tartott, amelynek tárgya az ipartörvénytervezet azon fejezetének megvitatása volt, amely az ipari bíraskodásról szól. A kérdés előadója dr. Pap Géza, a m. kir. munkásbiztosító hivatal bírása volt, aki abból indult ki, hogy az ipari munkaviszonyból származó ioevités előfontosságú mai rendszere és szervezete egyáltalán nem kielégítő; az ipari szakbíráskodás mutatkozik a legcélszerűbbnek az e körbe vágó jogigények tekintetében. Ezután rátért az előadó a tervezet vonatkozó rendelkezéseinek tüzetes kritikai méltatására. A jelenvolt nagyszámu jogászközönség, n. 15-16-rek soraiban ott volt Zsitvay Leó, törvényszéki elnök, dr. Schwartz Gusztáv egyetemi tanár, dr. Langer Jenő táblai bíró, az előadást tetszéssel fogadta. Ezután dr. Fodor Ármun táblai bíró szólalt fel és történeti összehasonlító alapon szolt hozzá a tárgyhoz, végül az elnök a vita folytatását a következő ülésre halasztotta.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Ötödik nap. —

Csunya, szeles időben ért véget az első tavaszi meeting. Közönség a roesz idő daczára is sok volt, mert a Nagy alagi akadályverseny tömegével vonzotta ki az embereket a pályára. A futam ezután a várakozáshoz híven végződött, mert a Rákosi-díj nyertese, Formidable II. ezuttal is biztosan galoppozott el a célkarika előtt. Meglepetést okozott, hogy a téli favoritnak — Garának — semmi szerep sem jutott és hogy a második helyet Hattons Lowe előtt Pandora foglalta le. A nagy verseny elég érdekes lefolyásu volt. A starttól Gessler, Pisano és Fityóka vezettek. Pisano azonban nem sokára fölbukott és a következő akadálynál, a nyílt ároknál elesett Gessler is. A második tribinugrás után Formidable II. és Tell Vilmos áre mentek és egy ideig egymás mellett galoppoztak. Az utolsó fordulónál megbotlott Tell Vilmos és ledobta lovasát. Ebben a versenyben sem a lovaknak, sem a lovasoknak nem történt bajuk, ellenben a második futamot képező Eladó gátversenyben elbukott Nadzieja lovasa Csernin súlyosabban megsérült, míg a negyedik futamban, az Eregy-gát-

versenyben Coriandoli bukott el és úgy összetörte magát, hogy a hely színén agyon kellett löni. Lovasa, Czárán János sértetlenül menekült.

Jelöltjeink közül Formidable II-ön kívül Royalty és Ezres arattak még győzelmet.

Részletes eredmény a következő:

I. Eladók versenye. Díj 1800 korona. Táv 1400 méter. Első lett gróf Pejacsevich 36. pk. Royalty 53½ (lov. Pretzner), második Horthy J. Bagola (lov. Ulrichshofer), harmadik Petanovics J. Bouquet (lov. Molnár). Futottak még: Sunny Day, Par les yeux, Plotyka. Biztosan egy hosszal nyerve, hat hosszal harmadik. Tot.: 10:16. Helyre: 20:26, 25.

II. Eladók gátversenye. Díj 1800 korona. Táv 2800 méter. Első lett Borbély Gy. 56. pher. Grade 67½ (lov. M. St. Sauveur), második Dávid E. Rodostó (lov. Czárán Z.), harmadik báró Rothschild Armada (lov. Csompóra). Futottak még: Nadzieja. Küzdelem után másfél hosszal nyerve, rossz harmadik. Tot.: 10:45. Helyre: 20:23 és 22.

III. Alagi nagy akadályverseny. Díj 16.000 korona. Táv 4300 méter. Első lett Mautner V. 56. szber. Formidable II. 78½ (lov. Dillon), második Jankovich Gy. Pandora (lov. Fries), harmadik hg. Lubomirsky Hatton's Lowe (lov. Czárán Z.). Futottak még: Pisano, Tell Vilmos, Geessler, Gara, Fityóka. Biztosan két hosszal nyerve, másfél hosszal harmadik. Tot.: 10:10. Helyre: 20:30, 65 és 34.

IV. Erej gátverseny-handicap. Díj 1600 korona. Táv 2400 méter. Első lett Rohonczy G. 46. em. Ezres 66 (lov. br. Baich), második Rheina-Wolbeck Koczkás (lov. Krause), harmadik gr. Forgách J. Ifjasszony (lov. Pálffy). Futottak még: Pythia, Pilis, Coriandoli. Biztosan két hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:51. Helyre: 20:52 és 41.

V. Villám-handicap. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. Első lett Rohonczy G. 46. pk. Belle Reine 53 (lov. Martinkovics), második Egyed L. Klapka (lov. Paul), harmadik Geist G. Motolla (lov. Ulrichshofer). Futottak még: Palikám, Mayenne, Flomerseller, Bajtárs, Revision, Palotás II., Becses, Riem, Gyere rózsám. Küzdelem után nyak-hosszal nyerve, másfél hosszal harmadik. Tot.: 10:95. Helyre 20:62, 56 és 71.

VI. Ferenczhalmi díj. Díj 1800 korona. Táv 1800 méter. Első lett Jankovich Gy. Fincos (lov. Kiss G.), második Zombory Sisa Pista (lov. Pálffy), harmadik Rohonczy G. Rontó Pál (br. Baich). Futottak még: Décey, Palotás II., Evildoer, Lilom. Biztosan két hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10:45. Helyre: 20:30, 31 és 32.

Német—magyar szövetségi mérkőzés.

— Eredmény: 3 : 3. —

Budapest, április 5.

A hatalmas német football szövetség reprezentatív csapatának magyarországi első szereplése oly nagy közönséget vonzott ki a millenáris pályára, mint aminőt csak nagyritkán láthatunk.

A német csapat az általunk közölt összeállításban játszott, míg a miénknek csatársorába egy tartalék-játékos került Sebestyén mellé. A mérkőzés eredménye, mondhatni, teljesen megfelel a két nemzet footballsportjának egymáshoz való viszonyához. A németben több az együttes, egymást teljesen megértő munka, kitartás. Védelmük sokkal erősebb, mint a csatársoruk, mely főleg a kapu előtt tud legkevésbé érvényesülni. A mieink szemnek természetesebben dolgoznak, nagyon gyorsak és főleg pedig hevesek, ezáltal azonban sokszor egy-egy szöpen meginduló támadás, elhirtelenkedésük folytán, sikertelenül végződik. Védelmünkben biztunk legfőképpen, sajnos, azonban csalódás ért, mert a kapusnak köszönhetjük a tizenegyes büntető rugást, melylyel egyúttal az eredményt ki is egyenlítették. A fedezetor nem dolgozott oly jól, mint ahogyan a játékosok idej szereplése után méltán elvártuk. A csatársor viselte magát aránylag a legszebben. Borbás és Sebestyén oly szépen vitték a széleken a labdát, hogy nem győzte a közönség eléggé biztatni az összekötőket, miszerint a labdát mindig csak nekik adják. Schlosser kitünő egyéni játékokat produkált, de nagy hibát követett el azzal, hogy a labdát rendszeren a középre adta, ahol Kórody nem tudott boldogulni a németekkel. Nem hagyhatjuk emellett nélkül azon körülményt, hogy Borbás, kihez hasonló balszélsőnk még nem volt, a válogató bizottság nem akarta beállítani a csapatba. Tegnapi azonban fényes elégteltelt kapott ezért Borbás, mert

a közönség folyton biztatta a játékosokat, hogy neki adják a labdát, mert ez már a német kapu veszőlyét jelentette. A mérkőzést Meisels (Wien) vezette teljes pártatlanul, szakértelemmel és oly ambícióval, hogy róla bírónk példát vehetnek. — A Corda Fratres nemzetközi egyetemi szövetség most Budapesten székelő központi bizottsága a Deutscher Fussball Bund válogatott csapatának a tegnapi labdarugó mérkőzés alkalmával magyar és német nemzeti s a szövetség fehér színű szalagjával ellátott hatalmas babérágat adott át.

() Junior birkózó-verseny. A Magyar Athletikai Club tegnapi junior birkózó-versenye a régi képviselőházban nagy érdeklődés mellett, igen szép sikerrel folyt le. A mérkőzésben sok jó erőt láttunk. Az eredmény a következő volt: I. Grozesku Mihály (Munkás Testvér), II. Márkus Ernő (BAK.), III. Takács Emil (MTK., 25 nevező). A döntő mérkőzés 1 órai elődöntelen küzdelem után a meghosszabbított idő 20 percében dönt el. Grozesku állandó fölényben volt, míg Márkus folytonos védelemre szorult és föladta a küzdelemet. — Középsúly: Az elsősegért való döntő mérkőzésbe Krempels (MAC.) és Domonkos kerültek. A küzdelem 25. percében a villanylámpák elaludtak, mire a zsűri a döntőmérkőzés folytatását keddre halasztotta. Parmadik helyre Schirz Rezső (Törekvés) került. (12 nevező.)

() Galamblovó-versenyek Budapesten. A József főherceg védnöksége alatt álló Országos Magyar Galamblovó Egyesület április hó 21-től május hó 28-ig rendezte a Margitszigeten galamblovó-versenyeit. Április 21-én dől el a Megnyitó Handicap, 23-án a Tavasz Handicap, 26-án az Áprilisi-díj, 28-án a Hűvösvölgyi Handicap, 30-án a Zugligeti Handicap, május 3-án a Csillaghegyi-díj, május 5-én a Májusi Handicap, május 7-én a Jánoshegyi Handicap, 10-én Vojnich Oszkár tiszteletdíja, 12-én az Arnyék-díj, 14-én József főherceg tiszteletdíja, 17-én Augusztus főhercegnő tiszteletdíja, 19-én Magyarország bajnoksága, 21-én Gellérthegyi Handicap, 24-én Óbudai Handicap, 26-án Margitszigeti díj és 28-án a Vigasz-verseny. A lövészetek kezdete délelőtt 10 órakor, a díjak 2 órakor lövöttek. Felvilágosítással szolgál Gayapay Nándor titkár Margitsziget.

() A szegedi vívóverseny. A ma lefolyt vívóversenyen Schanker Zoltán (Szeged) lett a győztes Krancsey Géza előtt, harmadik Dunay (B. B. T. E.), negyedik Rády (M. A. C.) lett.

() Külföldi mérkőzések. Budapesten szüneteltek a matchek a szövetségi mérkőzés alatt. Két csapatunk, a MTK. és EAK. külföldön vendég szerepelt a bécsi WAC. és a prágai DFC. ellen és mint előrelátható volt, vereséget szenvedtek. A MTK. Bécsben 3:1, a BAK. Prágában 5:1 arányban kapott ki. A MTK. három tartalékkal szerepelt. MTK. a goalt a match végén éri el, míg a BAK. az első percekben. A többi eredmény közül a Slavia—Civile Service (London) 2:3 és 3:0 kettős mérkőzését és a Germania—Wiener SC. 4:1-es eredményét emeljük ki.

() A bécsi ügétőversenyek tizedik napjának eredménye:

I. Figaro-verseny. Díj 2100 korona. Első Franz H., Pumi második, Pityu harmadik. Futott hat lö. Tot.: 10:38, 20:48, 75.

II. Augarteni díj. Díj 2500 korona. Első Cypresse, Junta második, Johanna L. harmadik. Futott nyolc lö. Tot.: 10:52, 20:33, 33, 28.

III. Milanói díj. Díj 3400 korona. Első Dóra, Countesse Caid második, Levente harmadik. Futott még: Samers és Brigadier, mint első díszkv. Tot.: 10:57, 20:44, 28.

IV. Benedict-díj. Díj 2500 korona. Első Erin, Lengyeltóti második, Kontrás S. harmadik. Futottak még: Heckenrose, Erzsike, Fern. Tot.: 10:338, 20:120 és 34.

V. Revolver-díj. Díj 2500 korona. Első Maxworthy, Fliedgavon második, Autwieglerin harmadik. Futott hét lö. Tot.: 10:20, 20:26, 33, 34.

VI. Turnisehi díj. Díj 3000 korona. Első Baronesse, Frick második, Tutti-frutti harmadik. Futott hat lö. Tot.: 10:31, 20:31, 30.

VII. Handicap. Díj 1800 korona. Első Wuzerl, Disziplin második, Sport harmadik. Futott tizenkét lö. Tot.: 10:132, 20:77, 47, 49.

GYÓGYITHATÓ A SÉRVEZ?

E kérdés a foglalkozó tanulmány most hagyta el a sajtót. Barkinok díjtalanul zárt borítékban megküldi.

POLLITZER SÉRVAAMBULATORIUM
speciális orvosi rendelő-intézet
Budapest, Kossuth Lajos-utca 8., félem.
Egész nap orvosi ingyenes rendelés.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

KÖZGAZDASÁG.

A főváros, mint az osztrák ipar pártolója. Megemlékeztünk már arról az ipari körökben nagy elégedetlenséget szült vásárlásról, melylyel Budapest székesfőváros a közszállítási szabályzat világos megszűnésével Bécsben 22 hintót vásárolt. Ez ügyben Gelléri Mór, az Országos Iparegyesület igazgatója interpellációt intézett a polgármesterhez, melyben előadja, hogy akárhogy áll is a dolog, súlyos sértelmességet a magyar iparon, mert a magyar kocsipar igen magas foku, Bécsessel teljesen egy színvonalon áll, azzal a különbséggel, hogy a bécsi ipar visszafelé fejlődik, a budapesti azonban emelkedőben van. De a budapesti kocsiparban bizonyos túltermelés állott be az utolsó esztendőben, ami azonban nem esik a minőség rovására. Azt mondják, hogy a bécsi vásár alkalmi vétel volt. Valójában pedig úgy áll a dolog, hogy ez a 22 kocsi, melyet 13.200 koronáért vettek, két elsőrendű szakértő (Glattfelder és Misura) állítása szerint alig ér 15.000 koronát. Más szakértők a vételt 14.000 koronára becsülik, úgy, hogy legjobb esetben is egy nyolczszáz koronás megtakarításra lehetne rámutatni. Ezzel szemben áll a szállítási költség. És ha konstatajuk, hogy (4—5 kivételével) csupa tizenöt-tizenhat éves öreg, régi divatu (jórészt formátlan) nehéz kocsikkal állunk szemben, melyek egy részén a kemény gummi már is porladozik, kétségtelen, hogy a vétel nem nagyon előnyös, hiszen csupa olyan kocsiról van szó, melyeket Bécs városa valami esőtömegből vásárolt pártiaru gyanánt és melyeket maga Bécs városa nem használhatott. Arról sem lehet beszélni, hogy a fuvartelep nem tartozik a közszállítási szabályzat alá. Ez igen erőszakos magyarázat lenne, mi ellen az egész magyar iparoság tiltakozik. Ezért követelte Gelléri, hogy a jövőben a fővárossal kapcsolatban, vagy szerződéses viszonyban levő összes hivatalok és intézmények kötelezzenek tartásuk magukra nézve a közszállítási törvényt és az erre vonatkozó szabályzat rendelkezéseit. Ez ügyben érdeklődéssel várjuk a további fejleményeket, mert az érdekelt iparosok egészen a miniszterig akarják vienni a dolgot.

Gyáriparosok tanácskozása. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatósága Hatvany-Deutsch Sándor alelnök vezetésével alatt igen látogatott ülést tartott, mely mindenekelőtt az április 18-án tartandó közgyűlést készítette elő, letárgyalta a beérkezett indítványokat s a jelöléseket megtételére az elnökség tagjaiból Fodor István és Leipziger Vilmos igazgatósági tagokból álló szűkebb bizottságot küldött ki. Hatvany-Deutsch Sándor alelnök részletesen beszámolt a fővárosi és vidéki malomok államvasuti tarifája, illetőleg a reexpedició kérdésében folytatott tárgyalásairól és sajnálatát fejezte ki afelett, hogy a két malom-érdekeltég között az összhangot létrehozni nem sikerült, miért is azt indítványozta, hogy a szövetség mind a két malomgyesületnek beadványát terjeszse fel a kormányhoz. Ugy a vidéki, mint a fővárosi malomgyesületek meleg köszönetet mondtak az alelnöknek pártatlan fáradozásaiért, mire az igazgatóság az előterjesztés értelmében határozott. Több vállalat állami segély iránti kérvényénél megállapította az igazgatóság azt, hogy részben háziipari, részben háziipari gyári fejlesztés címén oly cikkek készítésére kérnek a kormánytól szubvenziót, amelyeket már meglévő iparvállalataink állami segítség nélkül és kellő mennyiségben gyártnak: ennél fogva a szövetség ezen kérelmeknek elutasítását javasolja a kereskedelmi minisztériumnak. Örömmel vette tudomásul az igazgatóság Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszternek azon leiratát, hogy a hadügyminisztérium a szövetség kérelmére ezután a tűzérési pályázatok mintáit Budapesten is rendelkezésére bocsátja a magyar iparosoknak. A vidéki nyomdaipar abbéli sérelme tekintetében, hogy oly nyomtatványokból kíván a hatóság köteles példányokat, melyeknek semmiféle politikai vagy szépirodalmi vonatkozása nincsen, az igazgatóság elhatározta, hogy e kérdés megoldására nézve a budapesti grafikai egyesülettel együttes eljárásban állapodik meg. A győri fiók indítványa és Copony Traugott orsz.

képviselő előterjesztése alapján a szövetség behatóan foglalkozott a romániai kereskedelmi szerződés megkötése folytán előálló helyzettel s elhatározta, hogy az erdélyi iparosság érdekeinek előmozdítására a kormánytól további lépéseket tesz. Hegedűs Loránt ügyvezető igazgató mutatta be ezután azon részletes indítványát, melyet a kívándorlás nemzetközi szabályozása tekintetében kidolgozott; az igazgatóság ezt magáévá tette s megbízta ügyvezető-igazgatóját azzal, hogy a tervezetet a május 17-én Berlinben összehívó közép-európai közgazdasági konferencia elé terjeszse. Az új tagok felvétele után az ülés véget ért.

A földmivélségi miniszter jelentése és a gabonátözsde. A vetések állásáról szombat délután közzétett miniszteri jelentést a gabonátözsde nem egyformán értelmezte. A jelentésnek azon részén, mely a vetéseket országos átlagban kielégítőnek, *néhol* jónak mondja, sokan nem igen tudtak eligazodni. Nem tudták, hogy *jó-e* a jelentés, mely csak *néhol* talál jó vetést, de kedvezőtlennek sem merték állítani, mert átlagban mégis kielégítőnek mondja. A mai üzlet menetén erősen kifejezésre is jutott a spekulánsok tájékozatlansága. Kezdetben a pszichizmus irány került felszínre. Az októberi buza és rozsa emelkedő árak mellett csupa vevő volt a piacon. Később a jóra fordult időjárás és főképpen a vidék eladási megbízásai folytán az árak visszafelé szaladtak úgy, hogy a szombati árakhoz képest még 20 filléres csökkenés konstatalható. A rendszeren jól értesült piacunk mérvado czégeinél beérkezett jelentések szerint ez idő szerint csak nagyon szórányosan fordulnak elő panaszok és gazdák a vetés állással majdnem mindenütt meg vannak elégedve.

Kinevezések a koronaadalmak tisztviselői létszámában. A földmivélségi miniszter az általa névesbírtok és a gödöllői koronaadalmak gazdasági tisztviselői létszámában Lossonezy Károly, Rieb József, Spilka Zsigmond, Laky László, Tottál Károly m. kir. I. osztályu gazdasági intézőket, gróf de la Motte Arthur m. kir. jószágfelügyelői czimmel felruházott m. kir. I. osztályu gazdasági intézőt és Gremperger Alajos, Beóthy János, Lejtényi György, Veres Pál m. kir. I. osztályu gazdasági intézőket a VII. fizetési osztályba ugyancsak m. kir. I. osztályu gazdasági intézőkké, Szabó Károly, Stokinger Lajos, Dörner Béla, Kemény Géza, Horváth László, Heves Nemző, Szilassy György, Batta Sándor, Héjas Pál, dr. Csay László, Kaerler János m. kir. II. osztályu gazdasági intézőket a VIII. fizetési osztályba ugyancsak m. kir. II. osztályu gazdasági intézőkké, Beke Ferenc, Seidl István, Fáber Tódor, Molnár Iván, Beniczky Béla, Staubesand Kurt, Czönder Sándor, Fáber János, Zemanek Nándor, Greger György, Jármí Odón, Mayer Béla m. kir. gazdasági ellenőröket és Kónya András m. kir. kinestári ispánt a IX. fizetési osztályba m. kir. III. osztályu gazdasági intézőkké, Juhász Bálint, Novák Béla, Sándor Pál, Péczány Ármán, Schefer Ottó, Küthy István, Török Zoltán, Steinlechner Adolf, Pallaghy Elemér, Lendvay Béla, Antal László és Kádár Károly m. kir. gazdasági segédtiszteket a X. fizetési osztályba m. kir. gazdasági ellenőrökké, Zboray Ferenc, Forster István, Pruzsinszky József, Zalán Ferenc és Meuser Béla m. kir. gazdasági gyakornokokat a XI. fizetési osztályba m. kir. gazdasági segédtisztekké nevezte ki.

A Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság közgyűlése. Ma délután négy órakor tartotta meg a Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság XIII-ik rendes évi közgyűlését gróf Benyovszky Sándor elnöklete alatt. A felolvasott igazgatósági jelentésből, valamint az előterjesztett zárószámából kitűnik, hogy a társaság 1908-iki üzletére igen kedvező eredménnyel zárult. A mérleg szerinti tiszta nyereség 181.806 korona 83 fillér, ami annál figyelemreméltóbb, mert a társaság ugyan csak a múlt évben, nagy anyagi áldozatok árán nyugdíjalapot is létesített tisztviselői számára. Az igazgatóság kiterjesztette a nyugdíjigogosultságot visszahatólag, a tisztikar egész szolgálati idejére, jutalmazni kívánván ezzel a tisztviselői kar sok évi odaadó munkásságát, amelyvel a társaságot felvirágoztatta. A Hazai biztosító részvénytársaság ezzel a tényével is dokumentálja, hogy kivívta helyét legelső társaságaink sorában. A nyereség felosztására nézve javasolta az igazgatóság, hogy az elsőbbségi részvények osztaléka fejében összesen 100.000

koronát, az élvezeti jegyek számára pedig 40.000 koronát szavazzon meg a közgyűlés, amiből az elsőbbségi részvényekre részvényenkint 20 korona, az élvezeti jegyekre részvényenkint 4 korona esik. A tiszti nyereség fennmaradó részével a tartalékalapok gyarapíttassanak. Ehhez a javaslatához a közgyűlés egyhangulag hozzájárult és az igazgatóságnak, valamint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta. Ezután *Pető Sándor* orsz. képviselő szólalt fel, aki köszönetet mondott az igazgatóságnak, különösen pedig *Hentaller Lajos* vezérigazgatónak, hogy a társaság ügyét oly nagy körültekintéssel és lelkiismeretességgel vezette, aminek eredményét ma a zárószámadás dokumentálta a közgyűlés előtt. Végül meleg szavakkal emlékezett meg az elnök *Kán Béla* igazgatósági tagról, akinek váratlan halála a társaságra nézve nagy veszteséget jelent. Helyére az igazgatóság dr. *Pekár Imre* felügyelőbizottsági tagot hívja be s a felügyelőbizottságba a közgyűlés dr. *Vértessy Sándort* választotta meg. Az igazgatóság tagjait még ezenkívül két taggal egészítették ki s e helyekre a közgyűlés *Tarcsay Pált* és *Gergely Tódort* választotta meg. Több tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést berekesztette.

A osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

90.000 koronát nyert: 8607.
15.000 koronát nyert: 46256.
10.000 koronát nyertek: 47012 53171.
5000 koronát nyertek: 24976 43200 55169 94311.

2000 koronát nyertek: 1169 11369 13717 15994 19598 38360 45458 62472 63042 71165 76334 78395 78588 86269 87860 93493 100992 105133 116540.

1000 koronát nyertek: 1088 1347 1880 13494 15442 24461 25770 29822 30927 35671 36847 36582 37063 43613 45663 47683 49753 62109 70785 71286 71159 80908 83870 83230 83788 84302 89578 91154 94698 95653 97230 98294 101645 106658 107010 108763 111688 115370 118052 123164.

500 koronát nyertek: 705 045 1601 6194 1600 9190 12354 14005 17669 17186 18137 18684 18458 21535 22493 25108 29878 32943 33458 33451 35770 38463 39302 40209 41383 44594 47087 48853 48860 48865 51044 58339 59151 61339 61082 63705 64656 65095 66686 67116 67502 69313 71604 73602 75139 79157 85892 89565 93009 98808 100834 101184 104173 109732 114358 11891 119140. — A többi kisorsolt sorsjegyek 200 koronát nyertek.

Török szerencsése örök. A mai húzáson már ismét a szerencsés *Török A. és Társa bankház r. t.* vevői nyertek a 90.000 koronás főnyereményt a 8607 számmal.

A mai húzás 15.000 koronás főnyereményét 46256 számú sorsjegyre $\frac{1}{2}$ részben *Gaedike bankház* (Kossuth Lajos-utca 11.) szerencsés vevői nyerték.

A „Köztelek“ a gabonárákról. A múlt heti koronás árhanyatlást, amely a külpolitikai bonyodalmak békés megoldása folytán a gabonátözsde beállt, a gazdák lapja tisztán a papiros-buzajátékosok machinációjának tudja be és ez alkalomból a határidősüzlet ellen foglal ismét állást illetően képen:

„A határidős jegyzése; hullámlás; követte a készáru jegyzésének hanyatlása is. És ez az a pont, amly bentünket termelőket arra indít, hogy a *tözsdei spekuláció ellen a legkérdelhetlenebb karcot folytassuk, mert azt senki sem kívánhatja, hogy mi nyugodtan elmézzük, hogy illetéktelen egyének a mi rovdunkra üssék dióstenlen szenvedélyüket.* Ha a határidős árak jegyzése és árhullámlása nem lenne oly szoros kapcsolatban a készáru jegyzésével, vajmi keveset foglalkoznánk a határidősüzleti játékok eltörlésének kérdésével, mert az reánk nézve teljesen közömbös, hogy a spekulánsok egyike márcól-holnapra millióssá lesz, a másika pedig ugyanezen idő alatt koldusbotra jut. A gabonátözsde múlt hete is azonban azt mutatja, hogy a spekulánsok által irányított határidős árak jegyzése és alakulása bármily lehetetlen irányt vesz is, a készáru jegyzése ezen irányt követi és szintén természetellenes, lehetetlen irányban fejlődik mindaddig, míg a spekuláció tozódásával alább nem hagy.“

Anélkül, hogy valami nagy barátja lennénk a határidős üzlet által előidézett árhullámlásoknak, konstatálni kívánjuk hogy az idej abnormális magas árakat a gazdák tisztán a budapesti piac gabo-

na spekulánsainak köszönhetik. *Határidősüzlet nélkül a mai árak lehetetlenek volnának, mert azok felkergetése csak a helyi spekulánsoknak munkája volt.* A fogyasztók csak nagynehezen ratifikáltak a pesti gabonátözsdei hausespártiak által kiérőszakolt magas árakat s még máig is forszírozott vételekkel igyekeznek megtartani a szokatlan árnívót és ezáltal gazdáinkat is további spekulálásra serkenti a még eladatlan gabonájukra nézve. A tözsde emberei tehát a gazdák részéről inkább hálat érdemelnének. Panaszra csak a fogyasztóknak lenne okuk.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetéseképtelenségeket közli: *Fürst Ármán* bérkereskedő, Kaposvár. — *Felér Jenő* kereskedő, Székely-Udvarhely. — *Pernic David* kereskedő, Ujvidék. — *Schwarz Miksa* kereskedő Görgeteg.

Felszámoló köszénbánya-társaság. Jelentettük már, hogy a kormány megvette a Dunántúli Köszénbánya RT., bányáit. A társaság ennek következtében április 19-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze, melyen jóváhagyják a bányák eladását s kimondják a társaság fölszámolását.

A Magyar-Francia Biztosító Részvénytársaság. A Magyar-Francia Biztosító Részvénytársaság folyó évi rendes közgyűlését a mai napon *ormódi Ormódy Vilmos* főrendiházi tag elnöklete alatt tizenkét részvényes jelenlétében tartotta meg, amelyen az 1908. üzletére vonatkozó igazgatósági jelentés, zárószámla és mérleg előterjesztett. Az igazgatósági jelentésből a következőket emeljük ki: „Közvetlen tőzbiztosítási üzletünk fejlesztésére irányuló törekvésünk sikere a díjbevétel örvendetes emelkedésében nyilvánul. A tőzüzlet lefolyása azonban, mintán az elmúlt év abnormális szárazsága a tüzkárok nagyobb számát idézte elő és a tavalyinál jelentékenyebb mértékben vette igénybe pénztárunkat, nem volt hasonlóan kedvező. Jégbiztosítási üzletünk díjbevétele szintén megfelelő módon emelkedett. Üzletünk eredményebb eredményét a cseh üzlet veszteséges volta okozta. Értékpapírjaink árfolyamai múlt év december hó 31-ével az előző évekhez képest csökkentvén, ezen körülmény szükségessé tette, hogy az árfolyam különbözőzeti tartalék felhasználásán kívül a zárószámadásba felvett 37.118 korona 95 fillér különbséget is fedezzük. Mindezek dacára sikerült az elmúlt esztendő is nyereséggel lezárunk.“ A zárószámadásban kimutatott 203.840 korona 62 filléri nyereség hovatartására az igazgatóság a felügyelő-bizottsággal egyetemben javasolja, hogy abból a részvénytökeknél megfelelő 5 százalékos osztalék fejében 125.000 korona fiztessék ki és az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 23.803 korona 66 fillér a tisztviselők nyugdíjalapjának növelésére fordíttassék. Ezen javaslatok a közgyűlés által egyhangulag elfogadtatván, az igazgatóság indítványára egyttal elhatároztatik, hogy minden 1890. évi augusztus 1-én kibocsátott részvény után a 19. szelvény átvétele ellenében járó 10 korona osztalék folyó évi április 6-tól kezdve a társaság főpénztáránál kifizetessék.

Az Angol-Osztrák Bank nyeresége. Bécsből jelentik, hogy az Angol-Osztrák Bank ma tartott közgyűlése elfogadta az igazgatótanács javaslatát a tiszta nyereség felosztására vonatkozólag. E szerint az 5.349.559 korona tiszta nyereségből 16 koronát fizetnek részvényenkint osztalék fejében és 767.170 koronát a jövő üzletév számlájára visznek át.

Az O. M. K. E. gyűlése. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés munkácsi kerülete a hó 4-én tartotta alakuló gyűlését. Az ülésen *Sándor Pál* foglalkozott a kereskedelem mai helyzetéről es leangoztatta a szervezkedés szükségességét. Ezután megejtették a választásokat. Elnökké megválasztották *Kohner Alfrédet*. Az O. M. K. E. központi választmánya vasárnap *Fürst Bertalan* elnöklésével ülést tartott. Bemutatták az Egyesülés legutóbbi tevékenységéről szóló jelentést, a lefolyt évi zárószámadást és megállapították a folyó évi költségvetést. Végül az idej rendes közgyűlést május 23-ára tűzték ki.

Drágul az osztrák vasút is. Abban a nagy elkeseredésben, amelyvel közgazdasági körünk fogadták a Máv. tarifaemelő terveit, édeskeves vigaszt nyújt az a hír, hogy az osztrák termelés is hasonló megterhelésben részesül. Az osztrák kormány ugyanis követi a magyar példát és szintén

Angol készpénzrendszerü

országosan ismert elsőrangú uri szabó-termék szállít mérték szerint, kifogástalan kelméből, több szöri próbával.

prima munka. Prima utcai öltönyt 30 „

Átmeneti kabátot a kelméből) 35 frtért
Felöltöt 30 „
Smoking-öltönyt selyem béleléssel) 35 „
Prima utcai öltönyt 30 „

IV., BELVAROS, Magyar-u. 3. I. emelet, Kossuth L.-u. mellett, Telefon 110-85

felemeli a tarifáit. E czélból az osztrák államvasuti tanács kebeléből, az osztrák államvasutak díj-szabásának reformjáról való véleményadás végett kiküldött bizottság a minap tartotta első ülését Bécsben a vasutügyi minisztériumban. A vasutügyi miniszter képviselője mindenekelőtt kifejtette azokat az okokat, amelyek alapján az államvasuti igazgatás az államvasutak helyi díj-szabásának beható reformját, a barémszerű egységtételek megfelelő felemelése és szabályozása mellett szükségesnek tartja. Ezután átadta a bizottságnak az új díj-szabási alapelvekre vonatkozó teljesen kidolgozott javaslatokat a hozzájuk tartozó felvilágosításokkal és táblázatokkal. Rövid vita után elhatározták, hogy a tárgyalás anyagát nyolcz csoportra osztják és minden egyes csoportra megfelelően összeállított bizottságot alakítottak meg. Hír szerint az osztrák tarifafelállítás 50—52 millió koronát hozna, míg az átszámítás révén előálló tarifamérséklések 17 millió korona csökkenést idéznének elő, úgy hogy a tarifareform 33—35 millió korona jövedelem-többletet eredményezne, ami minden esetre jelentékeny megterhelése a termelésnek. E tekintetben a bécsi kereskedelmi és iparkamarában az új államvasuti tarifákról tartott előadásban igen jellemző példákat hoztak fel, melyekből kitűnik az, hogy egy kisebb nyerscukorgyár a répa, répaszeletek és mézszállításánál 23.000 koronánál nagyobb fuvardíjat lesz kénytelen évenként fizetni, mint eddig. Egy cukorfinomító, mely 64.000 waggon nyers cukrot dolgoz fel, 32.000 koronával több fuvardíjat fog fizetni a nyerscukor, finomított cukor és tüzelőanyag szállításáért. Egy kis stájerországi hengermű megterhelésének többlete évi 12.800 korona lesz. Ezzel szemben tisztán csak az az előny áll, hogy az új tarifa rendszeresebb, áttekinthetőbb és egyszerűbb lesz, mint a mostani. Nagyon természetesen, hogy az ily mélyreható tarifareform nagy mértékben foglalkoztatja az összes közgazdasági köröket és testületeket, amelyek most lázas tevékenységgel tanulmányozzák a javaslatot, hogy minél behatóbb kritikát gyakorolhassanak felette és javításokat igyekezzenek kieszakozni a kormánytól. És, úgy látszik, nagyobb sikerrel is, mint nálunk.

Borkiállítás Doroszlón. A Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete főkegyesülete közreműködésével május 9-én Doroszlón vándorgyűléssel egybekötött borkiállítást rendez. A kiállításnak csakis Doroszló és a szomszédbeli községek bortermelői vehetnek részt mint kiállítók és pedig fehér, siller, új és ó-boraikkal. Mindennemű egyéb felvilágosítással az egyesület kerületi titkári hivatala (Zombor, Rákóczi-ut 26. sz.) készséggel szolgál.

A Kereskedelmi Kamara a Tavaszai Vásáron. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ma délután Thék Endre udvari tanácsos, kamarai elnök vezetésével megtekintette a vásárt. A kamarát Mössner József, a Fővárosi Kereskedők Egyesületének elnöke fogadta s meleg szavakkal üdvözölte a nagyszámban megjelent tagokat. Az üdvözlő szavakra Thék Endre válaszolt, kifejtve, hogy a kamara mindenkor a legnagyobb készséggel támogatja a vásárt, mert már az első pillanatban fölismerete azt a nagy hivatást, melyet ez az intézmény a termelő, közvetítő és fogyasztó összehozásával képvisel. Az üdvözlő szavak után Goldzieher Géza kalauzolta a társaságot végig a kiállításon.

A Tavaszai Vásár üzleti eredményéből ugyan ma még nem lehet teljes képet alkotni, mert számos vidéki kereskedő a mai és holnapi napon jelentette be látogatását, mégis az első három nap szinte meglepő üzleti eredményekkel zárult. A vásárt főleg a második napon lepték el a vásárló kereskedők, akik helyenként nagyobb megrendeléseket tettek. Az eladó iparosok körében igen kedvező a hangulat. Vasárnap a vásár csarnokát sűrű tömegekben kereste fel a publikum és ezen a napon a látogatók száma a 10.000-et jóval meghaladta. Ma ismét a nagyközönség számára is nyitva áll a vásárcsarnok, holnap pedig csak a kereskedők látogathatják a vásárt.

A Kassa—Oderbergi Vasut újabb állami előlege. Megirtuk már, hogy a pénzpiacz kedvezőtlen helyzete miatt a K. Od. V. sem tudja kibocsátani 4 1/2 milliós beruházási kölcsönét. Pedig e kölcsön terhére a vasutnak 1 1/2 millió korona függő köl-

csőne van, mely április 17-én jár le. Miután addig a nagy kölcsön semmi esetre sem bocsátható ki, a társaság igazgatósága elhatározta, hogy ezt a kölcsönt — mint megirtuk — október 17-ikéig prolongálja és ehhez a kormány hozzájárulását kéri. A kassa—oderbergi vasutnak tehát a beruházásokra nincs más pénze, mint az a 1 1/2 millió korona, amit a múlt hónapban a magyar kormánytól előlegképpen kapott. Ez a pénz azonban nem elég a már folyó munkálatok akadálytalan továbbvezetésére, miért is, mint halljuk, a kormány újabb előleggel fogja a kassa—oderbergi vasut beruházási munkálatainak folytatását lehetővé tenni.

Vetőburgonya a balatonmenti kisgazdáknak. A Tapolczavidéki Gazdakör felterjesztésére Darányi földművelésügyi miniszter vetőburgonya kedvezményes áron leendő beszerezhetőségére és a nagy szükséglet fedezésére 6000 korona államszolgálati engedélyeztet. A gazdakör a segélyt 21 waggon burgonya kedvezményes áron leendő kiadására fordítja, akként, hogy a beszerezett 9 kor. 40 filléres burgonyát a tagok 5 kor. 35 filléret kapják. A tapolczavidéki gazdák nagy örömmel vették a földművelésügyi miniszter ezen intézkedését, mert az elmuít év abnormis viszonyai következtében vetőburgonyával egyáltalán nem rendelkeztek. A kiosztás munkáját Szigethy Ödön gazdaköri titkár végzi.

A tejhamisítás büntetése. Felmerült esethől kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondatra ki a földművelésügyi miniszter, hogy a tejhamisítási kihágásért a felelősség első sorban a fejés körüli teendőikkel megbízottat illeti, azonban a tejtermelő gazdaság főtisztje is büntethető azért, ha a kellő felügyeletet elmulasztja.

Uj gazdasági tudósítók. A földművelésügyi miniszter Bars vármegye aranyosmaróthi járására Szent-Ivány Egon perlepi lakost, Bács-Bodrog vármegye titeli járására Popov Bogdán állami tanító, titeli lakost, Gömör- és Kishont vármegye nagyrőcei járására Lahner György nagyrőcei lakost, Szatmár vármegye mátészalkai járására Kende-lényi Ferencz nagydobosi lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bízza meg.

Hajózási hírek. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási R. T. közhírré teszi, hogy személyjuttatást Zimony—Orsova között a kiadott menetrend szerint úgy indítja meg, hogy az első hajó Orsováról Zimonyra április hó 5-én, Zimonyról Orsovára pedig április 6-án indul. Egyben közli, hogy Radujevác állomást a gőz-sők április 6-tól kezdve érinteni fogják. A társaság személyhajói a Zimony—Orsova galatzi vonalon úgy le, mint felfelé hetekint háromszor közlekednek és pedig Zimonyról és Orsováról lefelé minden vasárnapon, kedden és pénteken, Galacziól felfelé minden hétfőn, szerdán és pénteken, Orsováról pedig minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körül 24, I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:

Finsen-féle lámpa fürdők
szív- és veredényel-
meszesedés ellen.

Elektromágneses gyógyítás
Röntgen sugarakkal való
kezelés.

Magas feszültségű áram-
mal való kezelés (Arson-
valisatio).

Kék fénnyel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elek-
trotherm).

Villamos fenyfürdők.

Villamos masszage (Vib-
ratio).

Galván, Farad és Franklin
árammal való kezelés.

Villamos vízfürdők.

Szénsavas fürdők.

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neu-
rasthenia, hysteria),
Ideggyengeségi állapotok,
Álmatlenség, Fejfájás,

Műdesek (Paralysis),
Idegfájdalmak, idegsebák
(Neuralgiák, ischiás),

Gerincvelő-örvadás (Ta-
bes),
Szívbetegségek,
Veredényelmeszesedés,
Köszvény és osz, reuma,
Ízületi és csonttájok,

Székrekedés, Daganatok,
Anyagcserehajok (Elhízó
cukorbetegség, verszegénység)

Bőr- és Belsőszervek,
Lupus,
Hajkullás, kopaszág,
Szörtelenítés (nőknél az
arcon).

Aranyeres csomók.

Kívántra prospektus

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, április 5.

A készáru-piaczon ma nyugodt volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, csak keveset vásároltak és nagyrehezen tudták magukat elhatározni szombati árat fizetni. Mivel másrészt az eladók sem erőltették a dolgot, csak korlátozott forgalom fejlődött ki. Elkelt 14000 q buza változatlan szombati, az üzlet vége felé 10 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 29.90 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 26.80 korona, 72 kilós pestvidéki buzáért. Egyéb gabonaművek közül rozs 10 fillérrel olcsóbb, a többi változatlan. Forgalomba került: 200 q rozs, 19.90 koronás áron, 200 q árpa 17.70 koronás áron, 400 q zab 17.80—18 koronás áron és 500 q tengeri, 14.85—14.95 koronás áron. A határidőpiaczon a mai üzlet szilárdan és a tegnapi zárlathoz némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. Kezdetben meglehetősen nyugodt hangulat mellett mérsékelt ingadozások az árfolyamok, a forgalom további folyamán azonban arra, hogy a nap kissé kisütött, jobb idő reményében, élénk realizálási hajlam támadt, különösen októberi buzában, amihez később véleményes eladások is csatlakoztak. Így aztán egyre jobban tulsulyra jutott a kínálat, amely csakhamar igen sürgős jellegű lett és ez az irányzat erős lanyhulást és az árfolyamok lényeges esikkenését vonta maga után. A szombati zárlathoz viszonyítva, végeredményképen az áprilisi buza negyvennyolcz fillérrel, a májusi buza negyven fillérrel, az októberi buza harmincznyolcz fillérrel, az áprilisi buza harmincznyolcz fillérrel, az áprilisi rozs szintén harmincznyolcz fillérrel, az októberi rozs ötvennégy fillérrel, az áprilisi zab tizenkét fillérrel, a májusi tengeri husz fillérrel csökkent.

Az áprilisi ügyletek lebonyolításai körül semmi változás nem állott be. Ugy mint eddig, ma sem volt buzában és zabban felmondás, rozból pedig 14000 métermázsát jelentettek be, e hónap 10-iki szállításra. Az áprilisi buza a felmondások teljes hiánya czárára is, lanyha irányt követ néhány nap óta, amit semmiképen sem lehet indokolni és éppen ezért meg is vagyunk győződve róla, hogy soká ez így nem fog maradni. Előbb-utóbb mégis csak hozzá kell látni a még fennálló baisse érdekeltségek fedezéséhez, amelyek bizonyára még elég élénk hausse-mozgalmat fog előidézni.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	28.50—29.00
"	76	27.55—29.05	80	28.75—29.30
"	77	28.15—28.75	81	28.90—28.50
"	78	28.35—28.95	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.15—28.00
"	76	27.70—28.10	80	28.50—28.85
"	77	28.—28.15	81	—
"	78	28.15—28.55	82	—
Pestvidéki	74	—	78	28.20—28.60
"	75	—	79	28.20—28.75
"	76	27.85—28.15	80	28.55—28.80
"	77	28.15—28.50	81	—
Bácskai	74	—	78	28.45—28.95
"	75	—	79	28.40—28.50
"	76	29.9—28.35	80	28.65—29.05
"	77	28.—28.55	81	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	20.25—20.40
középmínőségű új	—	—	—	20.20—20.25
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	18.—18.80
II. rendű	—	—	—	17.50—17.80
Köles	—	—	—	—
Zab I-rendű	—	—	—	17.85—18.80
II-rendű	—	—	—	17.45—17.75
Tengeri belföldi új	—	—	—	15.—15.30
Korpa:	—	—	—	12.25—12.60

A készáru piaczon elkelt:
Buza: Tiszavidéki: 500 q 80 k, 500 q 79 k
29.90 K, 100 q 80 k, 100 q 80 k 29.70 K, 300 q
79.5 k K 29.75 K, 100 q 78.5 k 29.40 K, 100 q
78 k 29 K.
Pestvidéki: 100 q 78 k, 100 q 77 k 28.80 K,
100 q 76 k 28.50 K, 200 q 72 k 26.80 K.
Fejérmegyei: 300 q 78 k 29 K.

Kalocsai: 2730 q 76.7 k 29 K.
 Bácskai: 200 q 80 k 29.70 K, 3400 q 77.8 k
 29.20 K, 100 q 77.8 k, 100 q 77.8 k 28.90 K.
 Erdélyi: 300 q 80 k 29.10 K, 300 q 80 k
 29.20 K, 300 q 79 k 29 K, 100 q 78 k 28.70 K,
 100 q 77 k 28 K.
 Felsőmagyarországi: 100 q 80 k, 100 q 80 k
 29.40 K.
 Boszniai: 3000 q 76.5 28.19 K.
 Rozs: 200 q 19.90 K kpf. par.
 Árpa: 200 q 17.70 k kpf. par.
 Zab: 200 q 17.09 K kpf., 100 q 17.80 K kpf.,
 200 q 18 K kpf.
 Tengeri: 300 q 14.45 K ab kocsi, 200 q 14.85
 K ab kocsi.
 Az árak 100 kilogrammonként koronaértékben
 értendők.

A határidőpiacon kötetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1909-re:

Buza áprilisra	14.02—14.03—13.82
Buza májusra	13.87—13.85—13.90—13.65
Buza októberre	11.50—11.52—13.40—13.28
Rozs áprilisra	10.14—10.15—10.01
Rozs októberre	9.34—9.30—9.01
Zab áprilisra	8.78—8.74—8.74
Zab októberre	0
Tengeri májusra	7.48—7.39
Tengeri júliusra	7.65—7.66—7.57

1 óra 30 perczkor zárulnak:

1909. áprilisi buza	13.82—13.83
1909. májusi buza	13.62—13.63
1909. októbert buza	11.27—11.28
1909. áprilisi rozs	10.02—10.03
1909. októberi rozs	9.03—9.04
1909. áprilisi zab	8.72—8.73
1909. októberi zab	7.40—7.45
1909. májusi tengeri	7.40—7.41
1909. júliusi tengeri	7.60—7.61

Budapesti gabonaforgalom.

1909. április 2-től 1909. április 3-ig.

	Erkezett	Elszállított	méterezés
Buza	22935	—	—
Rozs	1825	—	—
Árpa	298	5	—
Zab	16002	13618	—
Tengeri	14462	47445	—
Liszt	814	27127	—
Korpa	—	3389	—

Értéktőzsde.

A közelgő ünnepek az értéktőzsde forgalmát a nemzetközi piacon szűkebb korlátok közé szorította s ennek következtében nálunk is ellanyhult a forgalom. A bizonytalan belpolitikai helyzet sem alkalmas a tőzsde irányzatának javítására s a Magyar hitelrészvény ára némileg csökkent. A bécsi tőzsdén a vaspiazz kedvezőbb helyzetére erősen keresték az Alpési részvényeket, ami az itteni piacon a Rimamurányi részvényekben jelentékeny keresletet eredményezett. A Rimamurányi részvények mai árjárulása haladja a tiz koronát. A többi értékek közül az Államvasuti részvények bécsi vásárlásokra néhány koronával emelkedtek, ellenben a Déli vasut eladásokra hét koronával visszaesett. A helyi piacon elég élénk volt a forgalom s a forgalomban volt részvényeket részben magasabb árakon vásárolták. Kötés volt a Kereskedelmi részvénytársaság, a Kereskedelmi bank, az Egyesült fővárosi takarékpénztár, a Lipótvárosi takaréka, a Drasche, a Salgó, az Ujlaki téglá, Városi vasut és az Alpési részvényekben. A járadékpiacra az irányzat változatlan. Foralomba került a mai üzlet folyamán: Osztrák hitel 644.50—643.50—645.50—644.25 koronán, Magyar hitel 734.25—733.50—734.50—731.75 korona, Államvasut 695—697.50—695.50 korona, Leszámitolóbank 476.50 korona, Jelzálog 421.50—421.25 korona, Rimamurányi 540.50—544.25—543 korona, Városi villamos vasut 265—265.50 korona, Közuti 567—568.25—568 korona, Magyar koronajáradék 92.55—92.60 korona, Beocsini cementgyár 650—685 korona, Salgótarjáni 561—565—563 korona, Danubius 279—284.50 korona, Kereskedelmi r. t. 566 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 644.50—643.50—645.50—645.—
 Magyar hitel 734.25—733.50—734.50—733.50, Osz-

trák-magyar államvasut 695—697.50, Jelzálogbank 421.50, Rimamurányi 540.50—544.25, Közuti vaspálya 567—567.25, Déli vasut 113—110, Magyar koronajáradék 92.55—92.60 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 645.25—644.25, Magyar hitel 733.50—731.75, Osztrák-magyar államvasut 697—695.50, Leszámitolóbank 476.50, Jelzálogbank 421.25, Rimamurányi 543.50—543, Városi villamos vasut 265—265.50, Közuti vaspálya 568, Déli vasut 109 korona.

Díjbiztosítások osztrák hitelrészvényre: holnapra 6—7, nyolcz napra 14—16, április hónap végére 30—32 korona.

Utőtőzsde delután 4 órakor:

Osztrák hitel 643.75, Magyar hitel 732, Államvasut 695, Leszámitoló 476, Jelzálog 421.50, Rimamurányi 544.25, Városi vasut 265.50, Közuti vasut 567.

Serdülő leányok és fiúk

erősékké és vidorakká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

SCOTT-féle Emulsió

alakjában élvezik, amely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.
 Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.
 Könnyebben emészthető mint a tej.
 Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.
 Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.
 Kapható minden gyógyszerben.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, április 5. (Saját tudósítónktól.) Buza ára nem változott, épp ugy zabé sem, ellenben rozs 5 és tengeri 15 fillérrel olcsóbb lett. Az exportáló államok a mult héten 216.000 tonna buzát szállítottak Európába, míg a megelőző héten az egész export 179.000 tonnát tett ki.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 14.90—15.25, bánáti 14.65—15.05, mosoni 14.10—14.35, tótfelvidéki 14.10—14.45, déli vasuti 14.15—14.50, marchfeldi 13.95—14.25.
 Rozs: tótfelvidéki 10.35—10.55, csepeli 10.30—10.50, pestmegyei 10.45—10.65, déli vasuti 10.35—10.55, különféle magyar 10.30—10.50, osztrák 10.25—10.55.
 Árpa: norvauországi 8.50—9.50.
 Magyar tengeri 7.75—8. Cinqnantin 9.40—9.90.
 Magyar zab 9.35—9.85, válogatott 9.85—10.25, cseh-norvauországi és alsó-ausztriai 9.60—9.75.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, április 5. Az irányzat a mai előtőzsdén is általánosan szilárd maradt. Első sorban vasértékek, különösen Alpési bányarészvények iránt érdeklődés mutatkozott, melyekben egy, a tőzsdén kívül álló spekuláns részére nagy vásárlásokat eszközöltek és 10 koronával emelkedett. Egyidejűleg prágai vasüti- és rimamurányi részvények is emelkedtek. A többi értékekben visszavásárlásokat eszközöltek és hitel, bankkegyesületi, államvasuti, földkibő és több bank részvényei javultak. Csak Déli vasuti részvények gyengültek. A déli tőzsdén eladásokat eszközöltek, minek következtében az árfolyamok emelkedésüket nem tarthatták meg teljesen.

11 órakor zárultak:

Osztrák hitel 644.50, Laenderbank 438.25, Union 638.50, Bankkegyesület 632, Államvasut 697, Déli vasut 108.50, Alpési 637, Rimamurányi 542, Prágai 24.45, Fegyvergyár 627, 3 százalékos déli vasuti elsőbbség 277.50, Magyar koronajáradék 92.50, Török sorsjegy 184 K.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 644, Magyar hitel 735, Anglo 298, Union 538, Laenderbank 439, Bankkegyesület 533.50, Államvasut 695.50, Déli vasut 107—75, Prágai 2400, Alpési 638, Májusi járadék 93.45, Osztrák aranyjáradék

116.60, Osztrák koronajáradék 95.45, Magyar aranyjáradék 112.10, Magyar koronajáradék 92.55, Török sorsjegy 185, Márka 117.17, Orosz járadék 97.75.

Bécs, április 5. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos aranyjáradék 112.25, Tiszai és szeg. köles. sorsjegy 143.25, Magyar hitelbank részvény 733.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény 472.—, Rimamurányi 545.—, Magyar ezukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 92.45, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.20, Magyar nyer.k. sorsjegy 194.50, Kassa-Oderbergi Vasut részvény —, Magyar Jelzálogbank 421.— Magyar keresk. bank 3385.—

Bécs, április 5. (Osztrák értékek zárlata.) 4.2 százalékos papír-járadék 95.45, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 116.60, 1860-as sorsjegy 155.40, Osztrák hitel-sorsjegy 464.—, Angol-osztrák bankrészvény 296.50, Bécsi Bankverein 532.50, Osztrák-magyar bank —, Déli vasut 107.50, Dunagőzhajózási társ. 887.—, Dohány részv. 340.50, Cs. k. arany (vert) 11.34, Német bankv. 117.16, Osztr. Lloyd 424.—, 4.2 száz. ezüst jár. 95.40—99.55, Osztr. koronajáradék 95.45, 1864-es sorsj. 268.50, Osztrák hitelintézeti részvény 642.75, Union-Bank 536.50, Osztrák Landerbank 439.—, Osztrák-magyar államvasut 694.25, Elbevölgyi vasut 458.50, Alpési részvény 657.25, 20 frankos 19.02, Londoni váltóár 239.82, Lipótkohó 435.—, Töröksorsjegy 185.—

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, április 5. A pénzvizonyok kedvező alakulása és a külföldi piacokról érkező barátságos jelentések, főleg pedig a mai bécsi előtőzsdéről érkező kedvező hírek hatása alatt az új hét biztatóbb magatartással indult. Ennek következtében minden téren többé-kevésbé jelentékeny javulások voltak észlelhetők, déli vasut és északnémet Lloyd-értékek kivételével, amelyek ma is gyengésségre hajlottak. Élénkebb üzlet főleg bányáértékekben mutatkozott, ahol a vezetőértékek bécsi szilárdság hatása alatt jelentékenyen javultak. Ugyanígy a szállítási vállalatok értékei, amelyek közül Kanada Pacific-részvények állottak a forgalom középpontjában. Villamosági részvények, ugyisintén Commerce- és Disconto-bank is nagyobb érdeklődésnek örvendtek. Utóbbiak azonban később realizációk hatása alatt a kezdeti nyereségek háromnegyed részét elvesztették. Járadékokban átmenetileg kínálat mutatkozott, amely azonban sima fogadtatásban részesült. 1902. oroszok árfolyama némileg emelkedett. A kezdeti forgalomban eszközölt nyereségrealizációk némi gyengésséget idéztek elő, az árfolyamok azonban később csendes forgalom mellett eléggé jól tartottak. Bányáértékek folytatták emelkedő irányzatukat. Az utőtőzsde lanyha forgalom mellett majdnem változatlan. Az északnémet Lloyd értékei továbbra is csökkentek. Készpénzpiac ipari értékeiben erősebb realizációk történtek. Napipénz 3½, magánleszámitolási kamatláb 2 százalék.

Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.75, osztrák hitelrészvény 203.60, Déli vasut 17.90, orosz bankjegyek 215.10, 4 százalékos új orosz kölesön 80.50, Disconto Commandit 190.—, Dinamitruszt 163.30, Harpeni 190.20, Unifikált török járadék —, 4.2 százalékos ezüst-járadék 96.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.10, Magyar koronajáradék 93.30, Osztrák-magyar államvasut 149.40, Bécsi váltóár 85.30, Olasz járadék 104.25, Alt. villamosági Edison 229.75, Gelsenkircheni 184.—, Laurakohó 194.40, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat) április 5. 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.60, Osztrák hitelintézeti részvény 203.80, Osztrák-magyar államvasut 149.20, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.25, Bécsi Bankverein 135.50, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölesön 79.50, 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.45, Osztrák koronajáradék 96.20, Magyar koronajáradék 93.40, Osztrák-magyar bank 126.50, Déli vasut részvény 18.10, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.75, Párisi váltóár 812.16, Union bankrészvény —, Alpési bányarészvény —, Allandó.

Hamburg, (Zárlat) április 5. 4.2 százalékos ezüst-járadék 99.30, 1860. sorsjegy 158.75, Déli vasut 17.75, 4 százalékos aranyjáradék —, Osztrák hitelrészvény 203.75, Osztrák-magyar államvasut 144.25, Olasz járadék 103.90, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.10, Nyugodt.

London, április 5. Angol consol 84.1/2.

Páris, (Zárlat) április 5. 3 száz. Francia járadék 98.07, Osztr. aranyjáradék 101.—, Magyar aranyjáradék 95.75, 3 százalékos Olasz járadék 104.25, Déli vasut elsőbbségi kötv. 295.—, 5 százalékos marokkói járadék 523.—, 4 százalékos spanyol járadék 98.55, 4 százalékos unifikált török jár. 94.35, Török sorsjegy

Reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűvíz

használatát valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
 Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

176.— Török dohányrészevény 366.—, Osztrák földhitelezési intézet 11.80, Osztr. Länderbank —, Magyar jelzálogbank 11.80, Banque de Paris 1827, Banque Ottomane 720, Osztr. magyar államvasút —, Dél vasút 110.—, Hartmann gépgyár 518.—, Urkányi kőszén 161 Váltó Amsterdamra (rövid) 208.37, Váltó német piacokra (rövid) 123.68, Váltó Bécsre (rövid) 105.—, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csek Londonra 251.75, Magánkamatláb 1. s Szilárd.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK

Kőbányai sertéspiac.

Április 5-én. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 143—144 fillér, Fialat közep (páronként 251—350 kilogrammig terjedő súlyban) 144—146 fillér, Könnyű (páronként 250 kilogrammig) 145—146 fillér, Közép (páronként 240—280 klg.) 145—147 fillér, Könnyű (páronként 240 klg.) 145—147 fillér. Sertéslelés: április hó 2. napján volt készlet 3123 drb., — április hó 3-án felhajtott 134 drb., április hó 3-án elszállított 373 drb., — április hó 5. napjára maradt készletben 23894 drb. A hízott sertésfajta irányzata: csendes.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfehérvári állatvásár és közbazár igazgatósága.) Április 5-én. Előző napi eladatlan maradvány 1223 drb sertés, 31 drb süldő. Mai felhajtás 986 darab sertés, 8 drb süldő, összesen 2204 drb sertés, 34 drb süldő. Eladott 1308 drb sertés, 4 drb süldő. Mai maradvány 836 drb sertés, 30 drb süldő. Következő árak jegyzetelték: Zsirsértés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felüli ételsúlyban 108—110 fillér, II. rendű 280—350 kilogrammig 100—106 fillér, silány 116—126 fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül ételsúlyban 112 fillérig, ételsúlylevonással 130—146 fillérig, fiatal közep 220—300 klg.-ig ételsúlylevonással 136—148 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig ételsúlylevonással 130—148 fillérig, Husserítés, könnyű 140—300 kilogrammig 136 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Budapesti juhvásár.

Április 5. Felhajtott 380 drb juh. Árjegyzék: Elsőrendű üri 48—50 fillérig, kilogrammonként, vagy 34—48 korona páronként. Vevők hiányában az üzlet álettelen volt.

Bécsi vágómarhavásár.

Április 5. A st. marxi központi vásárosarmokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 2842 darab magyar, 730 drb galicziai, 1038 drb németországi. Jegyzék kilogrammonként ételsúlyban: Magyar hizókök I.-s minőségű 68—76 fillér, II. minőségű 62—67 fillér, III. min. 48—61 fillér, galicziai hizókök I.-s minőségű 74—80 fillér, II. minőségű 68—72 fillér, III. minőségű 64—67 fillér, német hizókök I. min. 82—90 fillér, II. min. 70—80 fillér, III. minőségű 64—69 fillér, legelő ökrök 50—60 fillér, bika 54—68 korona, behén 50—72 korona, bivaly 34—46 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 4. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hausbrunner Vilmos országos ízr. tanítóképzői rendes tanárt az országos rablárképző-intézet alsó fokozatába rendszerezett mennyiségügyi és természetismereti tanszakra rendes tanárrá, Kábrly Hermin okleveles tanítónő a jeszelniczi (volt határvidéki) közleési elemi iskolához rendes tanítónővé, Funk Paul okleveles kisdudóvónő az újszentiványi állami kisdudóvához kisdudóvónővé; a miniszterelnök Kövesi János díjnotkot fizetés nélküli irodaségdíjazott; az igazságügyi miniszter Winter Károly es. és kir. 24. vadászszázalajbeli igazolványos atiztetet a temesvári ítélőtáblához irnokká; a földmivélségi miniszter Bende Illés Rikárd okleveles gépészt a budapesti mezőgazdasági muzeumhoz ideiglenes minőségű gépészt; a szegedi pénzügyigazgatóság Kiss Jenő szentesi díjtalan adóhivatali gyakoronkot a csongrádi adóhivatalhoz díjaz gyakoronkká nevezte ki.

Hatályon kívül helyezés. Az igazságügyminiszter Naheczky Béla önálló működési körre felruházott betétszerkesztő irnoknak a siklósi járásbírósgáttól a csornai járásbírósgáthoz történt kirendelését hatályon kívül helyezte.

Pályázat. A nagyszombeli pénzügyigazgatóság nál pénzügyi fogalmazói állásra 14 nap alatt lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (méter) and date (apr. 5. apr. 8. and apr. 5. apr. 3.). Lists various locations and their corresponding measurements.

EGYETÉRTÉS

politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földm. mágnességi intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap is hűvös, nagyjából szelletes idő uralkodott és északon, meg nyugaton általában volt többnyire gyengébb éjjeli fagy. Kisebbséggé csapadék (eső vagy havazás) a Dunántul, meg az Alföld túlnyomó részén volt. Az ország déli felén az idő ma reggel is borult, helyenkint csapadékos, míg északon csaknem mindenütt derült. A hőmérséklet maximuma Marosvásárhelyen 13 C. fok és minimuma Tátrafüreden —11 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Éjjeli fagy és az ország déli részein még változókonny időjárás mellett helyenkint havazás várható.

Table with columns: Állomás, Légszám, Hőmérséklet, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet. Lists weather data for various stations like A-Salátina, Ungvár, Késmark, etc.

VILÁGHIRŰ MAGYAR SÖR. SZENT ISTVAN VEDJEGYŰ DUPLA MALATASÖR. ÜDÍT - GYOGYIT KAPHATÓ MINDENÜTT. POLGÁRI SERFOZÓ RT. KÖBANYA.

Large financial table with columns: Budapesti értéktőzede, Államadósság, Záloglevelek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Szarvállalatok, Sorsjegyek, Pénzjegyek és váltók. Contains detailed financial data and exchange rates.

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1909. április 6-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A makrancos hölgy.

Vígjáték öt felvonásban. Írta: Shakespeare. Fordította: Lévy.

Személyek:

Baptista	Mihályfi
Vincenzo	Bartos
Petrucchio	Pethes
Lucezio	Garmatzegi
Germio	Gabányi
Hortensio	Náday E.
Giordello	Kovács M.
Bruno	Rózsaberyi
Katalin	Alszelegyi L.
Blanka	Török L.

Kezdet 1/2 8 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

A kivándorló.

Színjáték négy felvonásban. Írta: Herzog Ferencz.

Személyek:

Hatföldy herceg	Fonyvesi
Pálfaiv Miklos	Góthi
Báro Szendrői	Tanay
Jesszi	Harmat H.
Fegyő	Tapoczay
Keréztessy	Vandrei
Mihávi	Szerényi
A felesége	R-naszékine
Adél, leányuk	Hegedűs
Kelema	Hegedűs
Boka	Batassa
Veres	Kazaliczky
Kristóf	Bárdi
Henrik	Sarkadi
Béni	Gyöző

Kezdet 1/2 8 órákor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Az elvált asszony.

Operetta 3 felvonásban. Írta: Leon Viktor. Zenejét szerelte: Fall Leo.

Személyek:

Liszewicz Karel	Király
Jana felesége	Otvos G.
Beikensky	Boros
Wander-Loo Gonda	Fáimay L.
D. családok, elnök	Szimai
Ritteraplat, biro	Németh
Léva, ügyvéd	Dobos
Tjogert	Pásztor
Wiesum	Császár
Scrop, kántor	Papir
Adela, jezsze	Fabian G.
Krauwelert	Simai
Martja, a felesége	Harmath L.
Kisbó	Kis Pal
Egy hölgy	Nyarainé
Ins	Liget

Kezdet 1/2 8 órákor.

TRÁNTA SZÍNHÁZ.

Dr. Sven Hedén előadása.

Kezdet 1/2 8 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

A hugonottak.

Dalmi 4 lev. Zenejét szerelte: Meyerbeer. Szöveget írta: Scribo. Fordította: Nadaskay Lajos.

Személyek:

Valois Margit	Sándor E.
Valentine	Medek A.
Urban	Payer M.
Nangis Raoul	Lunardi
Marcel	Erdős
Saint Bris	Szemere
De Nevers	Takáts
Maurevert	Mihályi
Tavannes	Pichler
De Cosé	Juhász
Thors	Hegedűs
De Retz	Ney B.
De Thou	Gönczi
Bols Rosé	Déri Jenő

Kezdet 7 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Hivatalnok urak.

Larsedami színmű 3 felvonásban. Írta: Földes Imre.

Személyek:

Brosner gyáros	Vágó
Burna Gábor	Törz
Rene neje	Bátori G.
Müller	Papp
Feleki	László
Herczog	Réthey
Vedres	Dobi
Ulrich	Vandori
Roth	Rátkay
Ella, lánya	Tóth L.
Kozma	Tarnay
Vámosiné	Ferrai R.
Dezse, fia	Z. Molnár
Nag. Pál	Czobor
Smolla János	Szűcs I.
Jutka, gépíró	Császár K.
Terka	Kacsov F.

Kezdet 1/2 8 órákor.

VARSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

APOLLO-PROJEKTOR

Népszínház-utca 1-3. szám. Telefon 68-38.

Drótszínház táviról által megmutatva.

Budapest. (Saját főtétel.)

TOSCA.

Művészhép. — Cross-Country verseny alapon. (Saját főtétel.)

— A német csehszari ház téli mulatságul.

A tehetségtelen gazember.

(Saját főtétel.) — A sárka vezérlés. Sportok és mulatságok Betáviróban. — Egyes perszörökham. — A becsületlen.

Kezdet 8 órákor, vasár- és ünnepeken 4 órákor.

FOLIES CAPRICE

Ignasztás: Révay-utca 18. Főrendező: LEITNER és KELETI ROTT SÁNDOR

Telefon 14-22. Az előadás kezdete 1/2 9 órákor.

1/10 órákor. Ma: 1/10 órákor.

A legszebb szörme kirakat'

Bohózat. Írta: Faun. Rendező: Erdélyi Emil.

Végül 11 órákor! Végül 11 órákor!

„Der Herr Ersatzmann“.

Bohózat. Írta: Armin Jössel. Rendező: Werner M.

Nappali pénztár d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig.

Az I-5 emeleti „Casino de Parisban“ elsőrangú táncszórakozások. Kezdet 1/2 12 órákor.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉKET-KÖRUT 31. TELEFON 110-22

Ma és minden este 8 órákor!

a kolosszális áprilisi műsor.

KIORY

Jelenet az óceánban. The most comic sporting act.

Budapesti szenzáció!

Julcsa úgy van. * * * Ágyról-ágyra bohózatok

Már megint Rácz Laci! Varjas Antal új előadása!

Az urna! A gyermeknapra spórolok.

LA TOSCA!

A zongora-szobalító. * The Jolly Boston's.

Azonkívül: SANIN, SPÁRGA, BEREGIS, PESTI PRIBADONNÁK és még 6 attrakció.

Jegy váltható elővételi díj nélkül a Royal-Orfeum nappali pénztáránál, d. e. 10-2-ig és d. u. 3-6-ig. Húsvétnapi és húsvétkétfő d. u. fél 4-kor mérsékelt helyáru előadás. A téli kertükben éjféltől Trianon és Grand-Cabaret. Új táncszórakozások. — Czigányzene reggeli 6 óráig.

A nap. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső

FOGORVOSI INTEZETE

Áthelyezve: Károly-körut 3. sz. alá.

Fájás fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak Tartós fertőzések, Foghúzó (altatóban is.) Jól használható fogorvosok elhelyezése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Szenzáció! Kezdet pont 1/2 9 órákor. Szenzáció!

Budapest-Nagymaros. Jelenet egy vasúti kapu-ban. — Írták: Glinger és Taussig. Fordította: Steinhart Géza. — Ezt megelőzi:

CSAK ÖT PERCZ!

Bohózat. Írták: Glinger és Taussig, fordította: Steinhart.

Én és a Weiss Jenő. A holdvilág női paródija írta: Széke Szabolcs, énekli: Steinhart, valamint Gyártás műsorral. Továbbá: Tunison et Desmolines és a Harrdinus csoport fellépte.

A remek téli kertben reggeli tánc és zene — Elefrendű attrakciók — Belépő-díj nincs.

Jegyek: 9-12-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. sz. és özv Kontiné dohánykülönlegességi áruházában, Andrássy-ut 29.

Vasár- és ünnepeken délután 1/2 6 órai kezdettel mérsékelt helyáru előadás. Színre kerül: Budapest-Nagymaros.

Legmegbízhatóbb Román Oszkár

Angol FOGMÜTERME

Budapest, VII., Rákóczi-ut 14. sz. I. em.

Munkálatai jóságát részleffizetési kedvezményvel is biztosítja.

Ezen szabadalmazott ágy tömörrezekekkel, rézdiszszel, erős acélsodronybetéttel 32 kor.

Réz függönyrudak, teljes készlet 4.50 K.

Rézagy sodronybetéttel 80 K Rézagy-csiszolás és javítás 17 K. Vaskeretes ágybetét, erős minőségű 11.50 K. Fakeretű 7.50 K. Kárpitozott matracok minden kivitelben. Vas- és rézbuter: at legolcsóbban szállít.

PROHASZKA JANOS gyáros VI., Gróf Zichy Jenő-u. 40. (Volt Új-utca.)

MARGIT GYÓGY-FORRÁS

(Bereg megye)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is ha vérzések esete forog fenn

Megrendelhető: Édeskút L-nél Budapestben és a forrás kezelőegységénél Munkácsen.

PARISIANA-ORFEUM

Szerécsen-utca, a m. kir. operával szemben.

Ignasztó: FRIEDMANN A. Telefon 101-44.

Fénztári órák d. e. 1/10-1-ig délután 3-8 óráig.

Helyárak 2, 3, 4, 5 és 6 korona.

Kezdet 9 órákor.

A szenzációk áprilisi műsor. A csodaszép Lenn-nővérek vendégszámát. AZ ELEVEN SZOBOR.

A plus tika csodája! A mozolosság a képzőművészetben. Művészi, allegorikus képek Würmb G. festőművész terve alapján. Aenny Lona mint Salome. A világhírű várszínház a bécsi Hölle-Theaterben 200 asztal át vendégszerzett. — 18 variató-különlegesség. — Spiesse Brothers a d Mack amer. burleszk komikusok kacagató mutatványai.

Előadás után a remek téli kertben kabaret, előkelő művészeknek közreműködésével. — Vasárnap d. u. mérs. helyárukkal asztaloztatott családi jellegű műsor. — Kétfő konyha. — Pompás üvegszór.

Szőnyeg-ujdonság!

200-300 nagyságban nyitott jacquard-szőnyeg, tartós minőségben 5 fnt 80 krért.

Rosenberg és Quitt,

női divat, szőnyeg- és vázongárak nagy áruház

Budapest, VI., Király-u. 32. sarokúlet.

Alapították 1895.

CIMBALKOK,

legújabb szabadalmazott acél belső szerkezettel, melynek hangja, hangterjedése rendkívül jónak bizonyult, részletizetése is legmesszebbmenő jótállással készült. Fonográfok, gramofonok, hegedűk, fuvolák, olták, oltárkák stb. olcsón legjobbak. Kétfő konyha elismert 10 munkás.

Árjegyzéket ingyen küld

Mogyoróssy Gyula

m. kir. szabadalma. hangszergyáros

Bpest, VIII., Rákóczi-ut 71.

Telefon 58-20.

SZŐRMEÁRUT

szőnyeget stb.

nyári gondozásra

elvállalunk.

DEÁK és HORVÁTH

Budapest, IV., Váci-utca 13.

Kalapkirály

Elsőrangú ural dívat és kalapkészítés.

Panama kalapok Zhoronáért leírás nélkül is elkészítjük.

Élőnős gondot fordítunk máhelyünkben Hársfa-u. 33.

szilveszterkor átala-kitására. Szilveszterkor átala-kitására.

Szabott árak! Eskü-ut 6. (Klotild-palota.)

CZIMBALMOT

ne vegyen, míg

REMÉNYI MIHÁLY

legújabb czimbalom árjegyzékét át nem olvasta, melyet Reményi czimbalom osztálya küld ingyen és bérmentve,

Budapestről

KIRÁLY-UTCZA 58.

Telefon 87-84.

Hang mint a zongoráé. Kivitel a legújabb stílusokban.

10 évi kezesség!

OLCSÓ ÁRAK.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Ma és mindennap

: A nap hőse :

Conchas!

Röla beszél az egész város.

Az előadás kezdete 8 órákor.

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

VI., Teréz-körut 28. — Telefon 52-88.

Minden este 9 1/2 órákor:

László Rózsi

(Conferencier: Dr. Szalay József.)

Azonkívül: Vozsgósítás, vagy Berukolt a conferencier. — Városi ák. — Eleven regény. 3 bohózat. 3 tréfa. — Jegyek: 4, 3 és 2 kor-náért. (Zenekarai és páholtyulás 6 korona.)

Hull a haja? Használja a Petroleum-haiszeszt.

Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főzdekküldési hely Budapest, VII., József-körut 80.

Gara Géza és Tsa dronéria — Tréfa árjegyzékét küldi.

Egyőeszközök

ezüsből és alpacca ezütből,

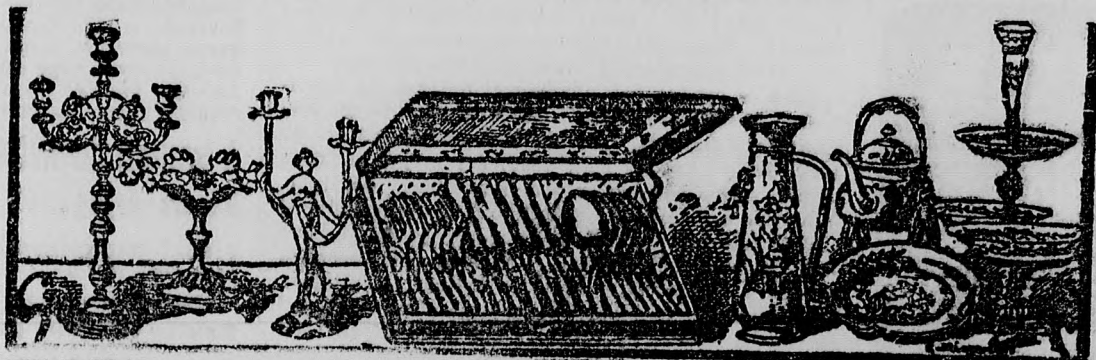
disztárgyak, alkalmi ajándékok

== a legelőnyösebben ==

POLGÁR KÁLMÁN

== ékszertelepén ==

Budapest, VII., Erzsébet-körut 29.

Vidéki megrendelésekre kiváló gondot fordítok.
 Árjegyzék 2000 rajzzal bérmentve küldetik.

SÖTÉT NAPLÓ.

— Orosz forradalmi kép. —

Ita: **Ropsin V. Ford.: Szabó Endre.**

— Hát a párt? — emlékeztet ő.
 — Hát az ügy? — felelek én.
 Ó felsóhajt. Aztán a kezét nyújtja nekem.

— Nem mondok semmit. Majd megleszünk valahogy. Reményem: nem haragszik?
 — Nem haragszom.

— Isten áldja meg, Zsorzs.

— Jó napot, Petrovics András.

Az ég kicsillagosodott. Fagy. Kényelmetlen az üres sikátorokon járni. Petrovics András a pályaházhoz siet. Szegény öreg, szegény, vén gyerek! Ilyeneké a menyeknek országa.

Márczius 30.

Megint a Heléna lakása körül ügyelgek. Ez a Kuporoszov kupecz nagy, szürke, esetlen házában van. Hogy élhetnek az emberek ebben a hodályban? Hogy lakhatik benne Heléna?

Jól tudom, hogy ostobaság az utcán fagyoskodni, bezárt ajtó körül olálkodni s várni azt, amiből soha semmi sem lesz. De még ha találkoznom is vele? Mit mondanék neki? Semmit.

Tegnap pedig a főutcán egy kereskedés előtt találkoztam a Heléna férjével. Messziről megláttam őt. A kirakat előtt állt, háttal felém és fotografiákat nézegetett. Hozzá mentem és mellé álltam. Magas, sudar, karesu, szőke ember. Huszonöt éves. Katonatiszt.

Megfordult és azonnal megismert engem. Elsötétült tekintetében boszúságot, féltékenykedést olvastam. Hogy ő mit olvasott az enyémbe, azt nem tudom.

Én ő rá nem vagyok féltékeny. Nem is haragszom rá. De ő zavar engem. Utamban áll.

Április 2.

Ma olvadás van, patakok keletkeztek. A napfényben pocsolyák csillognak. A hó megnyirkosodott és a város felett tavaszi szag, fa-nyirok illata terjeng. Estéknént még fagy, délfelé az út sikos és az eresz megcsordul.

A mult tavaszon délvídeken voltam. Éjjelenként semmit sem lehetett látni; csak az Orion csillagkép fénylik. Reggelenként a köves parton a tengernél járok. Az erdőben virít a hanga, a fehér lilium is nyílik. Felkapaszkodom egy kőszirtre. Alattam a zöldes víz, felettem az izzó nap. Gyíkok szaladgálnak, kabócák ugrálnak. Lefekszem a forró kőre és hallgatom a hullámverést. És egyszerre csak — nem vagyok, nincs tenger, nincs nap, nincs erdő, nincsenek tavaszi virágok. Van csak egy roppant nagy test, egy végtelen, áldott élet.

S az idén?

Egy belga katonatiszt ismerősöm elbeszélte nekem a szolgálatát Kongóban. Egmaga volt és ötven fekete bőrű katona volt a keze alatt. A kordonja egy nagy folyam partján volt, szűz erdőben, ahol a nap nem perzsel és ahol a sárgaláz kórolog. A folyam tulsó partján független négerrek laktak az ő királykájokkal és a maguk törvényeivel. A napot éj váltotta fel s újra felvirradt a nap. S minden reggel, délben és este ugyanaz a zavaros folyam a kavicsos partjával, ugyanazok a zöld pázsitok, ugyanazok a fekete testű emberek az ő érthetetlen nyelvökkel. Néha puskát fogott a kezébe és a bokrok közt feltűnedező fekete fejekre célozott. S ha az innenső part embereinek sikerült vagy egyet elfogni a tulsó partiakból, a foglyot egy oszlophoz kötözték. Unalmokban aztán lövöldöztek belé, mint a céltáblába. Viszont, ha a tulsó partiak fogtak el valakit az innenső partról, azok elvágták annak kezét és lábát. Aztán éjjelre betették a folyam vizébe úgy, hogy csak a feje látszott ki, reggel pedig leütötték a fejét is.

Azt kérdelem: miben különbözik a fehér

ember a feketétől? Miben különbözünk mi őtől? Kettő közül egy: vagy „ne ölj”, s akkor mi éppen olyan utonállók vagyunk, mint mások. Ha pedig „szemet szemért, fogat fogért”, akkor minek a mentegetődzés? Így akarom, hát így cselekszem. Vagy nincs-e itt valami gyávaság, a mások itéletétől való félelem? Attól való félelem, hogy némelyek azt mondják, hogy „gyilkos” arra, akire most azt mondják, hogy „hős”? De minek nekem a mások véleménye?

Raszkolnyikov megölt egy vén asszonyt és maga is befűlt annak a vérébe. Ványa pedig megy az utján s boldog lesz és szent. De lesz-e hát? Vajjon a Krisztus csakugyan feláldozta-e harmadnapra? Mindez csak beszéd.

Április 6.

Elmult a Nagyhét. Ma vidáman szól a harang: husvét van. Éjjel örvendező kereszt-körmenet: dicsőség Krisztusnak. És reggeltől fogva az egész város az utcákon járkel oly sűrűségben, hogy nem lehet közé egy almát sem leejteni. Fehér keszkenős paraszt nők, katonák, rongyos emberek, gimnazisták. Össze csókolódnak,*) tökmagot rágiésálnak, nevetgélnek. Fatálakban piros tojások, sütemények, amerikai ördög-figurák, a pántlikákon különféle színű gömböcskék. Az emberek úgy sűrögnek, zugsnak, mint méhek a köpüben.

Gyerekkorában az ember szigorúan megtartotta a bőjtöt. Az egész nagyhéten egész az áldozásig még csak egy csepp mák-harमतot sem vett a szájába. Nagypénteken szüntelen hajtogatja magát az ember a földig és egész testével oda lapul a kiterített Krisztus köpenyegéhez: Uram bocsásd meg az én bűneimet. A reggeli istenitiszleteknél olyan a templom, mint a paradicsom: fényesen égnek a gyertyák, viasz-illat terjeng, a papi talárok fehérek, a szent képek szekrénye aranyos.

(Folyt. köv.)

*) Az oroszok husvét napján amint találkoznak — összecsókolódnak.

EDISON
 Mozgófénykép Vállalat
 VI., Nagymező-utca 21.
 Telefon 64-20.

Első előadás hétköznap d. u. 5 órakor.
 Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órakor.
 Utolsó előadás kedde 11 órakor.

Szenzációs újdonság!
 Műsoron kívül: páratlan hatású énekes és zenés mozgófénykép a világ legelőragu művészei közreműködésével.

Minden órában változó műsor.

Helyárak:
 Páholy 1 K., I. hely 40 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill., Gyermkeknek félár.

Mozgófénykép-vállalat tulajdonosok figyelmébe
 Megjelent 100.000 méter újdonságot tartalmazó legjobb kép- (film) árjegyzékünk. Kívánsatra ingyen és bérmentve. Telefon 64-20.

A már 34 év óta a kerékpárvilágot uraló eredeti angol **Helical Premier és The Champion** kerékpárokat dupla horang-csapágyal és szabadonfutóval, 3 évi garántával, minden arféle meles nélkül szigorúan az eredeti gyári árakon havi 12 és 16 koronás részletre adjuk és **herékpár-alkatrészeket** árleszállítással.

LÁNG JAKAB és FIA
 kerékpár és alkatrész nagykereskedők
 Budapest, VIII., József-körút 41. szám.
 Flókiútelek: Baross-tér 4. és Budán, II., Margit-körút 6. sz.
 Nagy árjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

Magyar királyi államvasutak zággrábi üzletvezetőség.
 12825/909. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

A magyar királyi államvasutak zággrábi üzletvezetősége központi hivatal helyiségeiben, továbbá a fumei forgalmi főnökség zággráb-fumei 228.5; caprag-károlyvárosi 102.3 kilométernyi vonalán, az ezek mentén levő órházakban és Fiume állomás területén, valamint a központi forgalmi főnökség gyékényes-zággrábi 100.9; sziszek-bródi 153.06; sunja-doberlini 24.89; körös-belovár-verőcei 93.38 és dugó-selo-novska-banovajaruga-pakra-czi 113.12 kilométernyi vonalán levő szolgálati hivatalok és órházakban elhelyezett óráknak (a vonatbelső és segédszemélyzet zsebóráinak kivételével) jókarban tartását, javítását és szabályozását az 1909. évi június hó 1-től 1912. évi május hó 31-ig terjedő időre pályázat útján biztosítani óhajtván, felhívjuk a vállalkozni szándékozó, iparendélyvel bíró és felsorolt vonalak mentén lakó órásokat, hogy az 1 órákos bélyeggel és „Ajánlat órák rendben tartására 12825/909. számhoz” felirattal ellátott borítékba zárt és lepecsételt ajánlataikat folyó évi április hó 15-ének déli 12 órájáig posta útján térti vérvény mellett, vagy személyesen a magyar királyi államvasutak zággrábi üzletvezetőségéhez (üzletvezetőségi épület) benyújtani sziveskedjenek.

Bánatpénz fejében 500, azaz ötszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban folyó 1909. évi április hó 14-ének déli 12 órájáig teendő le nevezett üzletvezetőség grüj-topénztárában.

Megjegyeztetik, hogy ajánlat tehető a két forgalmi főnökség vonalára együttesen is.

Az ajánlatban meg kell említeni, hogy új vonalak megnyitása esetén ajánlattevő hajlandó — a vonal hosszának arányában számítandó felülfizetés mellett — az új vonalon levő órák fentartását is elvállalni.

Bánatpénz nélkül, vagy a fentemlített benyújtási határidő után beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A „magyar királyi államvasutak” fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők között szabadon választhasson.

A szerződés-tervezet az üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában, továbbá az osztály-mérnökségeknél a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kereskedelmi cégek által benyújtott ajánlatok mellé a keresk. osztályon (szimpeldány) hitteles alakban becsatolandó.

Zággráb, 1909. évi március hóban, Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Óriási feltűnést
 kelt ujonnan átalakított üzlethelyiségével

DÓCZI M.
 Magyarország legnagyobb czipőraktára
 Budapest, VII., Rákóczi-ut 10. sz.

Ajánlja legjobb divatu és kitűnő minőségű, saját készítésű magyar, francia és amerikai formájú **férfi-, női- és gyermek-czipőit.**

Női czipők:

Zergebőrből fűzős, gombos v. pántos félczipő	Kor. 5.60
Ugyanaz barna zergebőrből	6.60
Sevróbőr félczipő, fekete 7.60, barna	8.40
Zerge- v. borjubőr, fűzős, czugos v. gombos	7-8
Ugyanaz barna zergebőrből	8-9
Boxbőr, fűzős v. czugos 8.50, gombos	9.-
Francia sevro, fűzős v. czugos 9.50, gombos	10.-

Férfi czipők:

Legtinomabb amerikai czipők box v. sevro-bőrből, párja	15.-
Zergebőr fűzős félczipő 7.80, barna	8.50
Sevróbőr v. lakk-félczipő 9.60, barna	10.60
Barna bagaria v. zerge fűzős v. gombos	9-10
Borjubőr fűzős vagy czugos	8.-
Amerikai boxbőr, czugos 9.50, fűzős	10.-
Francia sevro, czugos v. fűzős 10.-, gombos	11.-

A souterrain-helyiségben engross-eladás.
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelésekre nagy gond fordítatik. ::

Külön postaosztály.
Raktár: 50.000 pár.

Nem megfelelő áru készséggel becserelek.

!! Fiatal anyáknak fontos !!

A Franklin-Társulat kiadásában most jelent meg:

A SZOPTATÁS
 a mesterséges táplálás és a csecsemőkori bélbajok.

Írta
BEREND MIKLÓS dr.
 egyetemi magántanár.

Ára 1 korona 50 fillér.

Kapható:
LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
 (Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál
 Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám
 és minden könyvkereskedésben.

:: Tessék mutatványszámot ::
 kérni:

Az Új Időkből.
 Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap
 Szerkesztő: **Herzeg Ferencz.**
 Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal:
 Budapeston, VI., Andrássy-ut 10.

A Magyar Lányokból
 Képes hetilap, fiatal lányok számára.
 Szerkesztő: **Tutsek Anna.**
 Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Kiadóhivatal:
 Budapeston, VI., Andrássy-ut 10.

Az Én Ujságomból.
 Képes hetilap gyermekek számára.
 Szerkesztő: **Póca Lajos.**
 Előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fill. Kiadóhivatal:
 Budapeston, VI., Andrássy-ut 10.

Heti műsor:

1909. április hó	M. kir. Operaház	Nemzeti Színház	Várszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Uránia
7 Szerda	Fidellő	A vadkacsa	—	Az ideál	Zöld Kakadu Regi jó idők	Az elvált asszony	Az Ur Jézus
8 Csütörtök	—	Az ember tragédiája	—	Jóka ördöge Az ideál	Zöld Kakadu Regi jó idők	Az elvált asszony	Az Ur Jézus
9 Péntek	—	—	—	—	—	—	—
10 Szombat	—	—	—	—	Hivatalnok urak	Az elvált asszony	—
11 Vasárnap	Lammermoori Lucia Csodaváza	A csók A falusi verébek	—	Tatárjárás Az ideál	A zsidók Zöld Kakadu Regi jó idők	A nagymama Az elvált asszony	—
12 Hétfő	A hegyek alján	Einémült harangok A vagyáros	—	A király Vigyázz a nőre!	Porradalmi nász Hivatalnok urak	A hollandi lány Táncos huszárok	—

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyek!

Magyar ásványviz

forgalmi és kivitelezési részvénytársaság Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes

magyar ásványgyógyvizet hozunk forgalomba. Egy liter víz ára palackosere mellett:

<p>Borszéki Boldizsar idült gyomorbaj ellen 34 fill.</p> <p>Borszéki Fókut, az ásványvizek királya kőszvény ellen 28 "</p> <p>Borszéki Kossuth vérszegénység ellen 28 "</p> <p>Bodóki Matild, alkális savanyúvíz 28 "</p>	<p>Baross, vesebaj ellen 28 fill.</p> <p>Borhegyi, hughajtó 28 "</p> <p>Behólti, üdítő víz 28 "</p> <p>Elopataki, sárgaság ellen 34 "</p> <p>Fel-órákosi Maria, légsóhurut ellen 28 "</p> <p>Hargitaligeti, üdítő ital 28 "</p>	<p>Horgász, étvágygerjesztő 28 fill.</p> <p>Kászoni fókut (Salutari) jód és lithium tartalmu 28 "</p> <p>Répati, égvényes ásványvíz 34 "</p> <p>Szekeley-Selters, idült gyomorbajok ellen 28 "</p> <p>Sztojka, cukorbetegség ellen 34 "</p>
---	---	---

természetes ásványviz

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvízzel pótolhatók.

Egy liter víz ára palackosere mellett:

Horgász, étvágygerjesztő 28 fill.

Kászoni fókut (Salutari) jód és lithium tartalmu 28 "

Répati, égvényes ásványvíz 34 "

Szekeley-Selters, idült gyomorbajok ellen 28 "

Sztojka, cukorbetegség ellen 34 "

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Egy liter víz ára palackosere mellett:

Horgász, étvágygerjesztő 28 fill.

Kászoni fókut (Salutari) jód és lithium tartalmu 28 "

Répati, égvényes ásványvíz 34 "

Szekeley-Selters, idült gyomorbajok ellen 28 "

Sztojka, cukorbetegség ellen 34 "

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Jól lát?

Ha nem, akkor forduljon bizalommal Hatschek N. opti ushoz, CSAK Karoly-körút 6. sz.

ahol szemüvegek és látóeszközök is legelőbbin kaphatók. Ingyen árjegyzék bérmentve.

Sérvben szenvedők!!

A KELETI-féle cs. és kir. szabadalmazott pneumatikus gummielöltő tával-elöltő SÉRVPÖRÖTŐK a leggyorsabb orvosi tekintélyes véleménye szerint a legjobbak a maguk nemében. Alkalmas szerkezetük folytán a legnagyobb és legrejtőbb sérvet biztosan vis-zatartják.

Árak: egyoldalu — 12 kor. kétoldalu — 24 kor.

Lányok sérvköntői. Uj! Egyetemes maskölők. Könnyű és kellemes viseles. A hölgyeknek karcsú és kifogástalan alakot biztosít. Árak: 16, 20 és 24 korona.

Kéldöksérvköntők. „Diana-kötő”. Nélkülözhetetlen minden hölgynek. Ára 11 korona.

Uj! Göröcsérharisnyak varrat nélkül! Uj! Valamint a betegápoláshoz és betegkényelemhez szükséges összes kiegészítőket legjobb kivitelben, eredeti gyári árak mellett szállít.

KELETI J. orvosbeszélő műszer-készítőgyárossal Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 11. Képes árjegyzék ingyen es bérmentve.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerteelt gazdaság tapasztalatai alapján, melyeket a kórhás betegszervi és bűjakoros osztályán való működése alatt számos even at szerzett.

DR. FABINYI

specialista nemli bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilist és őnfertőzéstől támadt idegbajokat.)

Meglepő az eredmény férfiul gyengeségű (impotentia) még öregobb egyénekknél is.

Biztos siker folyékony honorarium utólag is fizethető. Levélre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerök.

Bemutató délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(Ajánlás: a Pannónia szállodával szemben.) Laposdoházi bejárat. Külön vérérszobák.

Magyar királyi államvasutak üzletvezetőség Szeged. 12828-009. sz. III.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Az Anina állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1909. évi március hónap 26-ával veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított 3t éven át vagyis 1914 évi május hónap 25-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: két szoba, egy cseléd-szoba, egy pincérszoba, egy konyha, egy italműró és egy I. és II. oszt. étterem.

Megjegyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályú váró- és étterem fűtése és világításának felét a magyar királyi államvasutak viselik.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak fent kiírt Anina állomása pályaurvarán levő vendéglő üzletre” felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönböztetendő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1909. évi április hónap 30-ig déli 12 óráig az alóírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota II. emelet 1. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200 azaz Kettő száz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1909. évi április hónap 29-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy wien-i tőzsdén legutóbb jegyzett 14 nappal nem régebbi, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90 százaléka szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlített ugyan, de a letételről nyert elismervény nem csatolandó. A vendéglő bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (II. emelet 14. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá, olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Az üzletvezetőség.

Nagy fegyverárjegyzék ingyen es bérmentve.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED betéti társaság

Budapest, VII., Rákóczi-út 30. ajánlja

Pieper Nikolas Automata pisztolyt.

Csak elsőrangú gyarmányokat tartunk raktáron.

A Browning-pisztoly tokaletesítés 6-35 mm. Browning-patronok használatára készült. Legfőbb előnye, hogy szabadkézzel minden számszám nélkül egy fogással szétszedhető, ennek következtében tisztántartása és kezelése sokkal könnyebb. Baleset, egy pontosan működő biztosíték következtében, mely a kakasra rányúl, ki van zárva. R mellényzsebben elfér.

Ára 80 Korona. Havirészlet 4 Kor. 12 havi egyenlő részletre 72 korona

Levegandó és hosszank beküldendő.

Megrendelési ív.

Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél
Budapest, VII., Rákóczi-út 30. szám.

Ezennel megrendelem Pieper Automata-pisztolyt — korona árban, fizetendő — kor havi részletekben — tól kezdve, Budapesten, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi

Lakhely: _____
Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____

Nagy fegyverárjegyzék ingyen es bérmentve.

PENZ

kölcson sorsjegyekre és értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre.

Erzsébet sorsjegyre 6.- K.
Jósziv sorsjegyre 7.50 K.
Magyar v. f. 22.- K.
Bazilika 16.- K.
Ólasz v. f. 32.- K.
Osztr. v. f. 42.- K.
Hazai 90.- K.
Konvertált Jelz. 105.- K.

stb. stb.

A kölcson 2 koronánál kezdődő apró részletekben törleszhető. — Ha sorsjegyei már zálogban vannak, úgy a letéltgy beküldése ellenében a kölcson a fenti összegre felémeljük. A zonnal elintézés és legelőbb kamattal

BEIFELD BANKHÁZ

Bpest, Karoly-körút 1. Lapi'atott 1874-ben.

STANDARD

életbiztosító társaság Edingburgban, Angolhon

Alapított 1825.

Magyarországi fiók Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. (Standard palota)

Évi bevétel	36,638,000 korona
Klutalt nyereséményrészek	170,000,000 "
Vagyon	290,900,000 "
Halálesetek folytán kifizetve	628,474,000 "

A „Standard” kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. ● Alacsony díjak. ● Szabad világkötvények. ● Kötvények érvényben tartása díjmentes elmulasztásánál ● Tőkésítés és előre megállapított visszaválási érték. ● Megtámadhatatlanság. ● Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. Szabad háboru-biztosítás néplékelők részére.

Díjtáblázatok hívatatra küldetnek.

E hirdetés rovatab minden szö egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETESEK

E hirdetés rovatab minden szö egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívüli olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Balvány-utca 6—C. 28

Csemegeszőlőt,
fagymentesen csomagolva postakosaránként 3.50 K. csemegéalma, papírhéjú dió 3.90, világos kajszinbaracklekvar kg. 1.80, mézédess szilvalekvárnak 80 fill., különleges bírsalmalekvárnak vagy sajtúnak 1.80, hordóskaposztát hasábbal postaiúvegként 2.20 kor. Gyümölcskivittel Csongrádról. 24956

Hordóskaposztát,
kosáruvegként 2.20, világos kajszinbaracklekvar kg-ját 1.80, mézédess szilvalekvárt 80 filléért, különleges bírsalmalekvár vagy sajtú 1.80 Fajborokat kefejtve. Kőlesnhordóban 28 koronáért. Gyümölcskivittel Csongrádról.

Fajborokat,
lefejtve, kőlesnhordóban, 28 koronájával kisistön főzött törkölypálínkat 5 literes üvegekben 10 koronáért. — Gyümölcskivittel Csongrádról. 24956

Pénzt azonnal
butorra, zongorára, kocsikra, varrógépekre, kerékpárokra, kereskedelmi cikkekre, melyeket világos díjazással legutánszóbban bizományba beraktározunk. Tanber Armin és Társa, kizárólagosan csak VII., Baross-lár 13. Telefon 97—66.

Fajbaromfi
fajbék, nyulak, diszgalambok, madarak élő méhek stb-iről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar, Hevesmegye. 27100

Gyümölcsfa,
diszfa- és rózsá-árjegyzékkel ingyen szolgálat Weber falkolája Békás, megyeren, (Budapest mellett.) 27041

Szőlőoltványok,
legkiválóbb bor- és csemegé-fajokból, teljes szavatosság mellett kaphatók Fülöp Sándor szőlőbirtokosnál Gyöngyös. 27224

Diszkerkedvelők
kériknek árjegyzéket az Első magyar diszkerkedelmi iskolától. Tulajdonosa: Copony Ede, Körmenben. 120 fajta tülevelűfák, fombfák, sorfák, diszcserezék és rózsá-fák kaphatók.

Fényképezőgép
ritka kedvező alkalmi vétel részben árverésből és más alkalmi vételekből eredő jó fényképezőgépek kaphatók már 5 forinttól felj. Ötz, Zeiss, Busch, Voigtlander, Souter és más anasztigmatos fényképezőgép is igen olcsón. Ugyanitt Gramo en koncertbeszélőgép, erős és szép hanggal, lemezekkel együtt potom olcsón továbbá film és fényképezőgép és egyéb más tárgy, alkalmi vétel árban eladók Radó-nál Eryetem-tör 5. (nem Egyetem-utca) Mindent veszek, eladok és becserelek.

Pénzszekrények
és amerikai irodabutorok, használtak és újak rendkívüli olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Szőlő-oltványokról,
szőlő-oltványokról legolcsóbb árjegyzéket küld Székely József, Gyöngyös.

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíróiskola. Díjtalan gépírásoktatás, magyar, német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiái tanárok által oktatott szaktanárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1888-ban. Biztos állásbiztosítás. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Címre virgázzunk! Az egyesület csak kizárólagos szakiskolája irógépeztéssel és más hirdetésünk utáni újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64—68. Betérnek egész napon át. 24944

Ajtók és ablakok
régli és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapavasszécsatok, kertkerítések, keramittapok, kőbélmei lapok olcsón kaphatók Kelemen Mór építésmunka vállalkosnál Budapest, Ráder-u. 72—74. Fiók-fizet Visegrádi-u. 27.

Ingóságokat
értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Készpénzselleggel beraktároz bármilyen ingóságokat, berendezéseket mintaszerű raktáraiba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110—08. 9984

Stenográfia
Rákóczi-ut 66. sz. Magyar, német gyorsíró-oktatás. Ingyenes gépírástanítás az összes rendszerű irógépeken. A „Stenográfia” Országos Gabelsberger gyorsíró- és gépíró-iskolában havonta új magyar, német gyorsírási, gépírási, kereskedelmi és sokszorosítási tanfolyamok nyílnak. Levelező és vitairási tanfolyamok. Okleveles gyorsíró- és kereskedelmi iskolai rendes tanárok. Az intézet sokszorosító és másoló irodája elvállal mindennemű írás és diszmunkák elkészítését és sokszorosítását. A „Kalligrafia” szepirási osztályában fényesen bevált gyakorlati módszer következtében minden esetben sikeres szepirás-oktatás. Mérsékelt tandíj. Beiratások naponta kizárólag Rákóczi-ut 60. l. em. Nem tévesztendő össze hasonló hangzású iskolákkal. Kérjen tájékoztatót. 249

Jogi,
politikai szigorlatokra, alan- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szeminárium. Bpest, IV., Magyar-utca 3. III., em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Ne tévesztse össze más hirdetéssel. 661

Szabók részére
mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvértárs. Nagymező-utca 46.

CSIZ
a kontinensen a legerősebb Jóbrom gyógyfürdő. A meglévő gyógyredményekben nevezetesen szerep jut az ásványvíz nagy radioaktivitásának, melyet Lengyel Béla egyetemi tanár legújabb vizsgálatai felfedeztek. Megnyitás május 1-én. Szamos elsőrendű bérház, szaunorium, gyógytár, zongora, kávéház, lawn-tennisz, tornalák, kirándulások. Vasút állomás, posta, távirda helyben. Hivatalos orvos Kallós Jenő dr. Katonatiszték. Államhivatalnokknak elő- és utófényben 50 százalék kedvezmény. Prospektussal szolgálat a fűrdőigazgatóság. Az ásványvíz rendelkezéshez használat utasítással a fűrdőigazgatóságnál és EDEBKUTY L. főlejárósiótnál Budapestben.

BUTOR
részletfizetésre vagy meghatározott időre, szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — Földvilágostással szolgálat LISZT ISTVÁN Bpest, IV., Koronaherceg-u. 2. (Klgyó-tér sarkán) butorraktárában. Több mint 500 képpel ellátott árjegyzékünket bárkinek 60 fillér ellenében franko elküldjük.

Ingyen diszmunka!
Magyarország összes fürdőinek, szanatoriámainak, nyaralótelepeinek és ásványvizeinek részletes, illusztrált leírását levélbeni kérésre ingyen megküldi Magyar Fürdőkalauz kiadóhivatala Bpest, Eötvös-u. 36., I. 9

INGYENI GUMMI
és különféle óvszer-árjegyzékünket titoktartás mellett ingyen és bérmentve küldjük. **NAKIRA** törvényesen védett férfi gummi-különlegesség, tucatja 12 kor., 3 tucatból 20% engedmény. **Uterus-Spray** legújabb higiénikus női szer 14.—korona. **GUMMI-HALHÓLYAG** 2, 4, 6, 8, 10, 12 korona tucatja. Mintegyöttemény 12 darab 4 kor. Postai utca 2—8 kor.-ig. Irrigátor 8 kor. és feljebb. Bidec vasárványon 8 korona. **Magyar Orvosi Műszertár** Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. (a Rózsa-körházánál szemben.) Postai utca és a városi kórház között. 27142

Rekedtség
biztos és kellemes orvossága a Réthy-féle cukorka, 60 fillérért mindenütt kapható. 26796

Brilliantot,
aranyat, ezüstöt, ókszeret és régiséget veszek és eladok. Kertész ókszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48.—

A legelőnyösebb részletfizetésre zongorát, pianót, czimbalmot, hegedűt
Készpénzbeni árakon a legújabb rendszerű bankhitel utján kizárólag csakis **REMÉNYI** nagy magyar hangszerelőtársaság. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58.

Zálogszedőulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 738 **SCHILLER IZIDOR** ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

BUTOR
30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferencziak tere 3 féleemel. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, ural szobák, angol bürgerparlitorok és szalonbutorok, keleti — szőnyegek, csillarak. — Telefon 82—13.

1780 tucat törülköző
családmelegből, tiszta vászonból, dupla damaszt, képzeltetű legújabb minőség, 55 cm. széles, 112 cm. hosszú, tucatja utaválttel 8.90 kor., továbbá **3700 tucat edénytörő** legújabb minőség, 70 cm. széles, 70 cm. hosszú, tucatja 3.75 kor.; **6800 tucat zsebkendő** legújabb és legszebb minőség, tucatja 3.50 korona. Székelyi: **Emanuel Rotho's** Wien, VII., Neustiftgasse 77. A megrendeléseknek legkésőbb szerdaig Bécsben kell lenniük. Levelzés minden nyelven. 27142

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédli-, szalon-, ural szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktári szőnyegek, függönyök, terítők, csillarak, vas- és rézbutorokban. **GROSZ SÁNDOR és Társa** Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14—08.

Pénz-szekrények
újak és használtak, valamint kazetták és másoló prosek legolcsóbban csakis Spitzer M. és Testvéreink, Budapest, VII., Dob-utca 16. sz. (Király-u. 13.) Gózdudvar kaphatók.

1 millió magus és tél-magastörzsu gyümölcsfa
Alma 50 filléért feljebb, körte, dió, őszli és kajszinbarack, némes gesztenye, cseresznye, sziva, sárga, dróknok 1 koronától feljebb. 100 db almata a mi fajtáinkunk szerint 50.—korona. 200.000 db igau szép disz- és sorla dróknok 80 filléért feljebb 2 millió vegyes díszbokr 100 db 15.—korona. 20 millió akáczelemele 1000 dróknok 2—65 korona. 15 millió erdei csemete, fuozfenyő, feher, fekete és vörösfenyő, tölgy stb. 1000 dró 6—15 korona. 2 millió 1 és 2 éves alma- és körte- vadonca 1000 dró 10—30 kor. Legjobb sörénycsemete a glaci-díja, 1, 2 és 3 éves csemete 1000 dró 6—65 kor. Képes árjegyzék kívánatra ingyen. **GRÓF BATHYÁNY ZSIGMOND** uradalmi intézősége Csendlak, up. Ferencziak, Vasme.

Soványgón
Az egyedüli eredménytől kísért háziszser a dr. William Hartley tanár amerikai erőlap-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek koblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásról jótallat. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kitüntotve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédli-, szalon-, ural szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktári szőnyegek, függönyök, terítők, csillarak, vas- és rézbutorokban. **GROSZ SÁNDOR és Társa** Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14—08.

VALÓ
di francia különlegességek (óvszerek) csakis **P. Bergeran** Pils leghíresebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhető **Polgár Sándornál** Budapest, VI. ker., Erzsébet-tör 50. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Jó és olcsó nyaraló és üdülőhely: Lőcse szab. kir. városa, Szepesvármegye székhelye, 573 méter magasán a tenger szine fölött, a városban és a város körül szép sétányok, 1—2 kilométernyire fényűzőekkel környozve, teljesen portalan, ózanos levőgövel; kitünő forrásvíz-vezetékekkel, villamos világítással, kikövezt és csatornás utcákkal és kertekkel; **jó és olcsó** élelmiszerekkel, könnyű közlekedéssel, kellemes szórakoztató és kirándulósomzéshelyekkel. Az odaútas és ott elszállásolás körülményeiről tüzetes felvilágosításokkal szivesen szolgálat a város rendőrkapitánya.

Fajbaromfi és ezek tojásai.
Fehér és sárga Cochon-China, Brahma, Handau, Dorking, feher és fekete Langshan, feher és sárga Orpington, Plymouth-Rocks, törpe; ára törzonként (1 k. 2 ty.) 18—50 korona, egy tojás 30—80 fillér. Pecking, Aylesbury és pézsmakacsak ára törzonként 45 kor. 1 tojás 1 korona. Bronz és virginiai hóher putykák, óriási emendi ludak, ára törzonként 20 koronától, 1 tojás 1.50 koronától feljebb. Pávák (remek példányok) törzonként 60 koronától, egy tojás 1 korona 50 fillértől feljebb. Toránka igen nagy kizlet, különféle gyümölcsök, díszfákban, díszbokrban stb. Képes főárjegyzék kívánatra ingyen.

Gróf Bathyány Zsigmond uradalmi intézősége Csendlak, u. p. Ferencziak, Vasmege.

Mme. Valter
angol- és francia női szabónő Budapest, VIII. ker., Fecke-utca 8., I. em. 6. Elvállal minden a szakmába vágó munkát a legutolsó dívat szerint legújabb kivitelben, szolid árak mellett. Átalakítások elfogadtnak. Gyászruhák 24 óra alatt készítnék.

INGYEN DRÁGÁBB, MINT MÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP
NAGYÍTÁSOK
MUNKÁK EGY ÉLET NAGYBÓL KÉPET 5 KORONÁRT DÍZES PASZPARTIVAL 55-68 CM. NAGYBÓL CSOMAGOLVA SZÍNES **OLAJKÉP** ÁRA 10 KORONA. KÉPVISÉLŐK MINOSÁGÚT FELVÁLTÁSRA. **SZAVATOSÁG**
MINDEN IRÁNYBAN **RAFAEL** FÉNYKÉPEZŐTÉRT MŰTEREM **BUDAPEST, VI. KERÜLET, BÉTES-UTCA 50.** FÉNYKÉP ÉS KÉPVISÉLŐK KIVÁLTÁSÁRA KÉSZÍTTÉL KIVÁLTÁSOK **ARANY-ÉREK MŰTEREM.**